

A person is holding a black Bible with gold lettering on the cover. The person is wearing a black watch and blue jeans. The background is a beach at sunset, with the sun low on the horizon and waves in the foreground. The text is overlaid on a semi-transparent dark band.

KLJUČNE TOČKE VJERE

ISTRAŽIVANJE BIBLIJSKIH ISTINA

БИБЛИЈА

Biblija je nadahnuta Božja Riječ (2. Timoteju 3:16–17), ispunjena mudrošću koja nas poučava, ukorava i vodi. Isus je sam rekao: „Istražite Pisma, jer u njima mislite da imate vječni život.” (Ivan 5:39) Svaki iskreni tražitelj Božje volje može otkriti karakter našeg Nebeskog Oca – Njegovu mudrost, pravednost, moć i ljubav – istražujući Njegov plan otkriven kroz Sveto pismo. Imamo jamstvo da ćemo Ga pronaći ako Ga tražimo svim srcem. (Jeremija 29:13; Psalam 89:14)

Sljedeće studije predstavljaju zbirku uvida od dobro učenih starješina i predanih istraživača Biblije, pažljivo pregledanih radi točnosti. One nisu ponuđene u dogmatskom duhu, već su namijenjene da vas potaknu na osobno istraživanje relevantnih biblijskih redaka. (Djela apostolska 17:11) Ovaj je resurs osmišljen za sve – tinejdžere, one koji su novi u vjeri ili bilo koga tko želi potvrditi ili istražiti temeljna učenja Svetog pisma, uključujući Božji plan, Njegov karakter i Njegove namjere za vjernike danas, kao i za cijelo čovječanstvo u budućnosti.

Naša je iskrena molitva da ove studije budu blagoslov svakome tko ih pročita, približavajući vas našem Nebeskom Ocu i nadahnjujući vas da još dublje uronite u Njegovu Riječ. Neka ovo putovanje osvijetli slavne istine Biblije i učvrsti vašu vjeru u Onoga koji nas vodi u svu istinu. (Ivan 16:13)

SADRŽAJ

Zašto Bog dopušta zlo?	3
Otkupnina za SVE	6
Sjeme žene	11
Tri puta	17
Povratak našeg Gospodina	23
Trojstvo	29
Istina o paklu	35
Ljudska duša	43
Žetve u Bibliji	51
Proučavanje biblijske kronologije	57
Proročanstvo o sedamdeset tjedana	63
Vremena pogana	67
Peto univerzalno kraljevstvo	71
Šator sastanka	77
Lekcije o molitvi	83
Crkva Kristova	89
Što znači biti spašen?	95
Dodatni resursi	

Skraćenice korištene u ovoj knjizi:

- ERV: EASY-TO-READ VERSION (Jednostavna verzija za čitanje)
 - ESV: ENGLISH STANDARD VERSION (Engleska standardna verzija)
 - KJV: KING JAMES VERSION (Verzija kralja Jakova)
 - NASB: NEW AMERICAN STANDARD BIBLE (Nova američka standardna Biblija)
 - NASB20: NEW AMERICAN STANDARD BIBLE 2020 (Nova američka standardna Biblija 2020)
 - NIV: NEW INTERNATIONAL VERSION (Nova međunarodna verzija)
 - NLT: NEW LIVING TRANSLATION (Novi živi prijevod)
 - RVIC: REVISED VERSION, IMPROVED AND CORRECTED (Revidirana verzija, poboljšana i ispravljena)
- Osim ako nije drugačije navedeno, koristi se Nova američka standardna Biblija (NASB 1995).

Proučavaj da se prokuššan pokažeš pred Bogom, kao radnik koji se ne treba stidjeti, koji ispravno razlaže riječ istine. 2. Tim. 2:15

Svako je Pismo nadahnuto od Boga i korisno za poučavanje, za upozoravanje na grijeh, za ispravljanje pogrešaka i za pouku o tome kako ispravno živjeti
2. Tim. 3:16

ZAŠTO BOG DOPUŠTA ZLO?

Cilj ovog proučavanja: Koja je svrha Božjeg dopuštanja zla?

Zašto bi Bog ljubavi dopustio da Njegovo stvorenje doživi toliku patnju?

Dodatne reference: Studije Svetog pisma, svezak 1, poglavlje 7.

Stvari koje vidimo u svijetu danas zbog kojih se pitamo: zašto Bog dopušta zlo?

- Bolesti, kako tjelesne, tako i mentalne/emocionalne
- Ratovi, smrt, ubojstva, zlostavljanje
- Nepravda i patnja
- Prirodne katastrofe
- Zli koji naizgled napreduju

Ljudi se tisućama godina pitaju ovo pitanje.

Postoje barem četiri moguća načina gledanja na Boga i Njegovu uključenost u naš svijet:

1. Bog nije sposoban zaustaviti zlo i ne zanima ga.
2. Bog nije sposoban zaustaviti zlo, iako bi ga zaustavio kad bi mogao.
3. Bog je sposoban zaustaviti zlo, ali ne želi.
4. Bog je sposoban zaustaviti zlo i apsolutno će ga zaustaviti.

Biblija naučava opciju #4: **Bog je sposoban zaustaviti zlo i apsolutno će ga zaustaviti – Bog ima plan.**

Ne samo da ima plan, već ga i aktivno provodi, a taj plan se odnosi na potpuno uklanjanje grijeha i smrti iz svijeta te njihovu zamjenu institucijom pravednosti i života. Njegov plan jasno je izložen u Svetom pismu, i važno je da ga promatramo i razumijemo. Ovo razdoblje grijeha, zla i smrti **privremeno je** i ima svoju **svrhu**.

Svrha dopuštenja zla je pokazati čovječanstvu nezaboravno iskustvo sa zlom iz prve ruke.

Ovo služi kao lekcija čovječanstvu o pogubnim posljedicama života bez Boga u središtu te o posljedicama neposlušnosti Božjim smjernicama. Dopuštenje zla otkriva grešnost grijeha, kako ljudi nikada više ne bi poželjeli vratiti se takvom načinu života.

Proroci su znali da je Bog moćan i da mrzi zlo:

- **Psalam 5:4–5:** „Jer ti nisi Bog kojemu je ugodno bezakonje; kod tebe zlo ne može prebivati. Hvalisavci neće opstati pred tvojim očima; mrziš sve koji čine bezakonje.”
- **Izaija 14:27:** „Jer Gospodin nad vojskama naumio je, i tko će to osujetiti? A njegovu ispruženu ruku tko može odvratiti?”

Iako su znali ove Božje osobine, ipak su ga pitali:

- **Job 10:3:** „Je li ti pravo da tlačiš, da odbacuješ djelo svojih ruku i da blagonaklono gledaš na spletke bezbožnika?”
- **Habakuk 1:2:** „Dokle, Gospodine, vapit ću, a ti nećeš čuti? Vičem ti: 'Nasilje!' A ti ne spašavaš.”
- **Psalam 44:23:** „Probudi se! Zašto spavaš, Gospodine? Ustani, ne odbaci nas zauvijek!”

Kako možemo pronaći istinu o dopuštenju zla?

Putem Njegove riječi. Obećano nam je da će nam Bog, ako istražujemo Sveto pismo, dati odgovore na naša pitanja i duhovne čežnje srca:

- **Izaija 1:18:** „Dodite sada pa da rasuđujemo zajedno, govori GOSPOD.”
- **Izaija 34:16:** „Tražite u knjizi GOSPODNJOJ i čitajte: nijedno od ovoga neće izostati, nikome par njezin neće nedostajati; jer su to usta moja zapovjedila i duh njegov je taj koji ih je sakupio.”
- **Matej 7:7:** „Ištite, i dat će vam se; tražite, i naći ćete; kucajte, i otvorit će vam se.”

Salomon je objasnio da Bog dopušta zlo kako bi čovječanstvo moglo iskusiti grijeh i naučiti potrebne lekcije, da bi bilo „izvježbano”.

- **Propovjednik 1:13 (KJV):** „...ovaj težak trud dao je Bog sinovima ljudskim da se u njemu vježbaju.”
- **Propovjednik 3:10 (KJV):** „Vidio sam trud koji je Bog dao sinovima ljudskim da se u njemu vježbaju.”

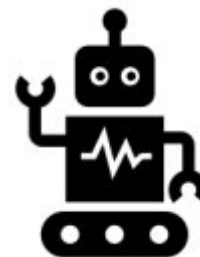
Iako je sada bolno, ove će lekcije biti korisne u vječnosti.

Zašto ovaj proces učenja zahtijeva toliko boli i patnje?

Konačni cilj Božjeg plana za ljudski rod jest živjeti na savršenoj zemlji zauvijek, dragovoljno i radosno slušajući svog Stvoritelja – ne iz prisile, već kako bi postigli najpotpuniju sreću.

- Dvije su glavne sile u svemiru: dobro i zlo. U Edenskom vrtu nalazilo se „drvo spoznaje dobra i zla” (**Postanak 2:17**). Čovjekov čin neposlušnosti, jedenje ploda tog stabla, pokrenuo je proces stjecanja razumijevanja dobra i zla.
- Bog je mogao stvoriti ljude bez sposobnosti da čine zlo ili iskuse grijeh, no tada bi bili poput robota, koji bi slijepo poslušali Boga bez razumijevanja zašto bi trebali prihvatiti Njegova načela pravednosti. Umjesto toga, Bog je čovjeku dao **slobodnu volju** – sposobnost razumjeti i iskusiti dobro i zlo te donijeti ispravne odluke, što će se pokazati **najkorisnijim za čovječanstvo**.
- **Job 34:4:** „Izaberimo sebi sud, saznajmo među sobom što je dobro.”

Kako bi čovječanstvo moglo donijeti jasne i ispravne odluke, mora imati jasno razumijevanje dvaju načela – dobra i zla – i njihovih posljedica.

Postoji li lakši ili manje bolan način za stjecanje spoznaje o zlu?

Postoje četiri načina spoznaje stvari: **intuicija, promatranje, iskustvo i informacije** dobivene iz izvora koji su prihvaćeni kao apsolutno istiniti. Intuitivno znanje bilo bi izravno shvaćanje, bez procesa rezoniranja ili potrebe za dokazima. Takvo znanje pripada samo božanskom Jehovi, vječnom izvoru sve mudrosti i istine, koji je, po nužnosti i samoj prirodi stvari, nadređen svim svojim stvorenjima. Stoga čovjekova spoznaja dobra i zla nije mogla biti intuicija. Čovjekova bi spoznaja mogla doći promatranjem, ali u tom slučaju morala je postojati neka demonstracija zla i njegovih posljedica kako bi ih čovjek mogao opažati. Ovo bi podrazumijevalo dopuštenje zla negdje, među nekim bićima – i zašto ne jednako među ljudima i na Zemlji, kao među drugima negdje drugdje? Svez.1, str. 122

- **INTUICIJA:** Ovo je izravno razumijevanje svakog znanja bez potrebe za izvođenjem radnji ili iskustvom. Podrazumijeva automatsko, potpuno i jasno znanje o svim stvarima. Tako Bog stječe svoje znanje – On ne mora iskusiti zlo da bi ga poznavao i razumio njegove posljedice.
Izaija 40:14: „S kim se je on posavjetovao i tko ga je uputio i tko ga je poučio putu suda i poučio ga znanju i pokazao mu put razboritosti?”
- **PROMATRANJE:** Ova metoda stjecanja znanja uključuje uočavanje i opažanje rezultata i plodova događaja koji se odvijaju u životima i djelima drugih. Ovo je način na koji anđeli na nebu stječu znanje o zlu i grijehu.
1. Korinćanima 4:9: „...jer smo [govoreći o apostolima] postali prizor svijetu, i anđelima, i ljudima.”
- **INFORMACIJA:** Ova metoda stjecanja znanja temelji se na pisanim ili izgovorenim zapisima o određenim pitanjima i mogućim opasnostima. Ovo je metoda koju je Bog koristio u Edenskom vrtu. **Postanak 2:17:** „Ali s drveta spoznaje dobra i zla ne smiješ jesti...”

JE LI USPIJELO? Je li informacija bila dovoljna? Ne! Sama informacija nije mogla spriječiti grijeh.

- **ISKUSTVO:** Ovaj način stjecanja znanja o zlu je gorak i bolan, ali ostavlja snažniji trag u mislima i sjećanju. Ipak, ovaj način će se kasnije pokazati blagoslovom za cijelo čovječanstvo.
Hebrejima 12:11: „Svaka stega u sadašnjem trenutku ne čini se radosnom, nego žalobnom; no onima koji su njome izvježbani, kasnije donosi mirni plod pravednosti.”

Pokušajmo ilustrirati što Bog zapravo čini u ovom razdoblju dopuštenja zla pomoću primjera vatre. Vatra je sjajna, šarena i privlačna za gledanje. Malo dijete je očarano njome, ne znajući velike opasnosti koje ona nosi. Što bi brižan i mudar otac učinio kada bi vidio djetetovu privučenost i fascinaciju vatrom? Dao bi mu iskustvo s vatrom tako da mu približi ruku dovoljno blizu da osjeti toplinu, ali dovoljno daleko da se ne opeče. Tako dijete uči snažne lekcije o opasnostima vatre i vjerojatno ih nikada neće zaboraviti. Tako je i sa grijehom. Izvana izgleda privlačno i ugodno. Sve putanje grijeha danas izgledaju vrlo primamljivo palom čovjeku. Ali „kušanje” grijeha vodi do „gorkog okusa” patnje, tuge i smrti!

- **Mudre izreke 14:12:** „Postoji put koji se čovjeku čini ispravnim, ali njegov kraj vodi u smrt.”

Tako vidimo u **Rimljanima 8:20–21** da je Božja „nada” da će čovječanstvo naučiti vrijedne lekcije kroz ovo iskustvo s „vrućinom” grijeha. Ali Bog osigurava da to ne bude „opečeno” iskustvo koje bi trajno uništilo čovječanstvo. Jer čitamo o Njegovom milosrđu i dobroti, kako je zapisano:

- **Hošea 13:14:** „Otkupit ću ih iz vlasti groba; izbavit ću ih od smrti...”

Drugi načini stjecanja znanja, poput intuicije, promatranja ili informacija, nisu dovoljni da bi se potpuno razumjelo dobro i zlo.

Naši su životi kratki, pa kada ćemo iskusiti koristi spoznaje dobra i zla?

Ovdje dolazimo do velike biblijske istine o Božanskom planu, koji je relativno nepoznat velikoj većini čovječanstva – **svi ljudi koji su umrli i koji će umrijeti bit će ponovno oživljeni!** Ova prilika za ponovni život u uskrsnuću osigurana je **kroz otkupnu žrtvu Isusa i Njegovu smrt na križu**. To će omogućiti priliku za oprost i obnovu.

- **1. Korinćanima 15:22:** „Jer kao što u Adamu svi umiru, tako će i u Kristu svi biti oživljeni.”
- **Djela apostolska 24:15 (KJV):** „...bit će uskrsnuće mrtvih, i pravednih i nepravednih.”
- **Ivan 5:28–29 (KJV):** „Ne čudite se tome... svi koji su u grobovima čut će Njegov glas i izići će...”

Imamo prekrasnu pouku o dopuštenju zla u životu Nabukodonozora, kralja Babilona. Zbog svoje oholosti, Bog ga je ponizio na sedam godina.

- **Daniel 4:33:** „...bio je protjeran od ljudi i počeo jesti travu poput stoke, a njegovo tijelo bilo je natopljeno rosom nebeskom, sve dok mu kosa nije narasla poput orlovih pera, a nokti poput ptičjih kandži.”

Ali nakon što je prošao kroz ovo iskustvo, bio je obnovljen i sam je rekao...

- **Daniel 4:37:** „Sada ja, Nabukodonozor, hvalim, uzvisujem i slavim Kralja neba, jer su sva Njegova djela istinita, a Njegovi putovi pravedni, i On može poniziti one koji hodaju u oholosti.”

Ovo je isti proces za cijelo čovječanstvo. Nakon što budu uskrsnuti i obnovljeni, moći će potpuno razumjeti Božji plan i svrhu svih iskustava, te će dati svu slavu i čast Bogu, Stvoritelju.

Lekcije i koristi stečene kroz razumijevanje i gorko iskustvo dovest će

do **mržnje prema zlu i ljubavi prema pravednosti**. Svrha dopuštenja zla je pružiti čovječanstvu nezaboravno iskustvo sa zlom iz prve ruke. Ovo služi kao pouka o katastrofalnim posljedicama života bez Boga u središtu te o posljedicama neposlušnosti Božjim smjernicama. Dopuštenje zla otkriva grešnost grijeha, kako bi ljudi nikada više ne poželjeli vratiti se takvom načinu života. Čovječanstvu je na početku dana slobodna volja.

- Stvoreni smo da donosimo odluke.
- Bog nikada neće oduzeti našu slobodnu volju.
- Bog će organizirati okruženje u kojem slobodna volja može djelovati.

„I obrisat će Bog svaku suzu s očiju njihovih, i više neće biti smrti, ni tuge, ni jauka, ni boli više neće biti, jer je prijašnje prošlo.” Otkrivenje 21:4

OTKUPNINA ZA SVE

Cilj ovog proučavanja: ŠTO znači da je Isus dao sebe kao „otkupninu za SVE“?

ZAŠTO je Isus morao biti savršen čovjek?

KAKO će svi imati koristi od Isusove žrtve, posebno oni koji su živjeli prije njega?

KADA je „pravo vrijeme“?

Dodatne reference: Studije Svetog pisma, svezak 1, poglavlje 9; svezak 5, poglavlje 15.

„Jer je jedan Bog i jedan posrednik između Boga i ljudi, čovjek Krist Isus, koji je sebe samoga dao kao otkupninu za sve da bude svjedočanstvo u stanovito vrijeme” **1. Tim. 2:5,6**

Što znači da je Isus dao sebe kao „otkupninu za SVE“?

Ovo je temeljna doktrina naše vjere. Svi smo „rođeni u grijehu i oblikovani u bezakonju.” (**Psalam 51:5**) Jedini način da budemo oslobođeni ove osude jest kroz Isusovu žrtvu. On je sam rekao:

Marko 10:45 „Jer ni Sin Čovječji nije došao da mu služe, nego da služi i da svoj život dade kao otkupninu za mnoge.”

Neki kršćani koriste ovaj redak kako bi dokazali svoje pogrešno uvjerenje da će biti spašeni samo oni koji danas prihvate Isusa, dok će ostali patiti zauvijek. No, to nije ono što Biblija kaže.

Rimljanima 5:19 „Jer kao što su neposlušnošću jednoga čovjeka **MNOGI** postali grešnici, tako će i poslušnošću Jednoga **MNOGI** postati pravedni.”

Kada razmišljamo o „mnogima,” obično pomislimo na veliki broj, možda čak i većinu, ali ne nužno na SVE. No, ovdje „mnogi” zapravo znači **SVI**. Obratite pažnju na ekvivalentnost:

- „Mnogi” koji su grešnici (SVE čovječanstvo)
- Ti isti „mnogi” (SVI) imat će priliku postati pravedni

Anđeo koji je najavio Isusovo rođenje rekao je da je ova radosna vijest za „sav narod” (**Luka 2:10**).

Adamov grijeh donio je smrt cijelom čovječanstvu. U Edenu, Adamova neposlušnost oduzela mu je savršeni ljudski život i gurnula sve njegove potomke u stanje grijeha i smrti. Svaki čovjek rođen od tada nasljeđuje ovo palo stanje – ne po izboru, već po podrijetlu.

• **Postanak 2:17** „...u dan kad s njega jedeš, sigurno ćeš umrijeti.”

• **Rimljanima 5:12** „Stoga, kao što je po jednom čovjeku grijeh ušao u svijet, i po grijehu smrt, i tako se smrt proširila na sve ljude jer su svi sagriješili.”

• Izraz „otkupnina” (grčki: antilutron) podrazumijeva odgovarajuću cijenu – nešto jednako onome što je izgubljeno.

Isus se dao kao otkupninu za sve, namjieran, žrtveni čin kako bi platio cijenu koja oslobađa čovječanstvo od prokletstva grijeha i smrti. Isusova smrt na križu služi kao točna protuteža, plaćanje božanskoj pravdi koja otkupljuje ne samo privilegirane, već svaku pojedinu osobu ikad rođenu.

• **Rimljanima 5:18** „Dakle, kao što je jednim prijestupom došla osuda svim ljudima, tako je jednim činom pravednosti došla pravda života svim ljudima.”

Ova otkupnina je pravna i moralna transakcija pod Božjom pravdom. To nije nejasna gesta, već precizna plaća, koja osigurava da nitko nije isključen iz mogućnosti otkupljenja. Opseg je zapanjujući; svaka osoba koja je ikada živjela pokrivena je ovim činom milosti.

• **Hebrejima 2:9** (KJV) „...da milošću Božjom okusi smrt za svakoga.”

To je obećanje obnove koje odjekuje kroz Sveto pismo, potvrđujući Božju namjeru da pomiri cijelo stvorenje sa sobom.

Zašto je Isus morao biti savršen čovjek?

Nužnost da Isus bude savršen čovjek ovisi o Božjem nepopustljivom zakonu jednakosti – život za život, savršeni ekvivalent onome što je izgubljeno. Ovo starozavjetno načelo naglašava potrebu za točnim podudaranjem, a ne manjom ili višom zamjenom.

- **Izlazak 21:23-24** „...odredit ćeš kao kaznu život za život, oko za oko, zub za zub...”
- **Levitski zakonik 24:20** „prijelom za prijelom, oko za oko, zub za zub...”

Adam je stvoren kao savršen čovjek s pravom na vječni život. Ali njegov namjerni grijeh u Edenu (**Postanak 2:17**) iskvario je to savršenstvo, prenoseći ne savršenstvo i smrt na sve.

- **Postanak 1:31** „Bog vidje sve što je stvorio, i gle, bijaše vrlo dobro.”
- **Rimljanima 6:23** „Jer plaća grijeha je smrt.”
- **Psalam 49:7** „Nitko ne može otkupiti brata svoga niti dati Bogu otkupninu za njega.”

Kako bi se to preokrenulo, Otkupnina je zahtijevala zamjenu jednake vrijednosti: savršen, bezgrešan ljudski život koji će stati na Adamovo mjesto pred Božjom pravdom.

Adam je učinjen „malo manjim od anđela.”

- **Psalam 8:5** (KJV) „Jer si ga [Adama] učinio malo manjim od anđela...”

Potpuno ista izjava iznosi se i o Isusu.

- **Hebrejima 2:9** (KJV) „Ali vidimo Isusa koji je učinjen malo manjim od anđela...”

Isus je uzeo ljudsku prirodu posebno da umre kao naša zamjena. Isus je postao drugi Adam.

- **1. Korinćanima 15:45** „Prvi čovjek, Adam, postade živa duša. Posljednji Adam postade duh životvorni.”

JEDAN ČOVJEK. Isus prinio je sebe kao JEDNAKU, odgovarajuću cijenu za JEDNOG ČOVJEKA Adama.

Isus – savršeno, bezgrešno ljudsko biće.

Isus je bio bezgrešan.

- **Hebrejima 7:26** (KJV) „...svet, nedužan, neokaljan, odvojen od grešnika...”

Isus nije bio božansko-ljudski hibrid na zemlji, već savršen čovjek, koji je odražavao Adamovo izvorno stanje.

- **Filipljanima 2:7-8** „Ponizio je samoga sebe... postavši sličan ljudima.”

Isusovo savršenstvo dokazano je Njegovom poslušnošću do smrti, a Njegovo uskrsnuće zapečatilo je prihvaćanje Otkupnine.

- **Rimljanima 1:4** „i proglašen Sinom Božjim, u snazi, po duhu svetosti, uskrsnućem od mrtvih.”

Bez Isusove bezgrešne čovječnosti, Otkupnina ne bi ispunila Božji standard.

Kako će SVI imati koristi od Isusove žrtve, posebno oni koji su živjeli prije Njega?

Ljepota Isusove otkupnine leži u njezinoj univerzalnoj dosežnosti – svaka osoba, uključujući one koji su živjeli i umrli prije Njegove zemaljske službe, imat će koristi kroz obećano uskrsnuće.

Adamov grijeh donio je osudu svima.

- **Rimljanima 5:18** (KJV): „Jednim prijestupom došla je osuda na sve ljude za osudu...”
Ali Isusova pravednost nudi život svima.
- **Rimljanima 5:18** (KJV): „...isto tako, po pravednosti jednoga, besplatan dar došao je na sve ljude za opravdanje života.”

Ovo nije ograničeno samo na one koji sada čuju evanđelje; proteže se unatrag i unaprijed kroz vrijeme, osiguravajući da nitko ne bude izostavljen iz blagoslova Otkupnine za sve.

- **Ivan 5:28-29:** „Ne čudite se tome; jer dolazi čas u kojem će svi koji su u grobovima čuti Njegov glas i izaći.”

Ovo obećava univerzalno buđenje. I pravedni i nepravedni će ustati, obuhvaćeni Otkupninom.

- **Djela apostolska 24:15:** „Zaista će biti uskrsnuće i pravednih i nepravednih.”

„Svi” ovdje odgovaraju „svima” koji umiru u Adamu, što znači potpunu uključenost. „Svaki čovjek” ne ostavlja iznimke, bilo prošle ili sadašnje.

- **1. Korinćanima 15:22:** „Jer kao što u Adamu svi umiru, tako će i u Kristu svi biti oživljeni.”
- **Hebrejima 2:9 (KJV):** „Da bi po milosti Božjoj okusio smrt za svakog čovjeka.”

Ovdje je paralelizam izvanredan: kao što je smrt univerzalna kroz Adama, tako je i život jednako univerzalan kroz Krista. I to nas vraća na naš glavni redak: „Otkupnina za sve.”

Uključivanje prije Krista

Za sve one koji su živjeli prije Krista, Otkupnina se primjenjuje retroaktivno. Umrli su pod Adamovim prokletstvom, ali će ustati u zemaljsko doba Kraljevstva, vremenu obnove.

- **Izaija 35:10:** „I otkupljeni Gospodnji vratit će se... s vječnom radošću.” Naučit će pravednost pod idealnim uvjetima.
- **Izaija 26:9:** „Kad zemlja doživi Tvoje sudove, stanovnici svijeta naučit će pravednost.”

Izabrana crkva, uskrsnuta prva kao „prvine” (**Jakov 1:18**), pomoći će Kristu u ovom djelu, poučavajući i sudeći čovječanstvu.

- **Otkrivenje 5:10:** „...i kraljevat će na zemlji.”
- **1. Korinćanima 6:2:** „Sveti će suditi svijetu.”

Čak će i oni koji nikada nisu čuli za Isusa – poput drevnih pogana – dobiti priliku prihvatiti blagoslove Otkupnine. Isus ih je sve uključio.

- **Ivan 12:32:** „A ja, kad budem podignut sa zemlje, sve ću privući k sebi.”

Najavljeno je široko uskrsnuće.

- **Daniel 12:2:** „Mnogi od onih koji spavaju u prahu zemlje probudit će se...”
- **Galaćanima 3:8 (KJV):** „Pismo... unaprijed je propovijedalo evanđelje Abrahamu, govoreći: U tebi će biti blagoslovljeni svi narodi.” Otkupnina ispunjava ovo drevno obećanje.

Ovaj proces osigurava pravdu i milosrđe: nitko nije kažnjen zbog neznanja ili vremena, i svi dobivaju priliku za vječni život.

Kada je „pravo vrijeme”?

Izraz „da se posvjedoči u pravo vrijeme” otkriva da se puni učinak Otkupnine odvija postupno, a ne odjednom. Božji plan djeluje prema božanskom rasporedu, s određenim „vremenima” za različite skupine koje će primiti njegovo svjedočanstvo. Biblija to opisuje kao sadašnju stvarnost za crkvu i buduće ispunjenje za svijet.

Sadašnje vrijeme za Crkvu:

„Pravo vrijeme” započelo je Isusovom žrtvom za bezbožne.

- **Rimljanima 5:6 (KJV):** „U pravo vrijeme Krist je umro za bezbožne.”

On je započeo spasenje za vjernike. Poziv je sada ograničen na vjernike; formirajući prvine.

- **1. Ivanova 4:9-10:** „Poslao je svoga Sina da bude pomirnica za naše grijehе.”
- **Djela apostolska 2:39:** „...koliko ih god naš Gospodin Bog pozove k sebi.”

- **Jakov 1:18:** „...On nas je začeo riječju istine, da budemo neka vrsta prvina među njegovim stvorenjima.”
- **1. Korinćanima 15:20:** „Krist je uskrsnuo od mrtvih, prvine onih koji su usnuli.”

Prva faza uskrsnuća Crkve događa se sada, dok se „prvine” okupljaju.

- **1. Solunjanima 4:16:** „Sam će Gospodin sići s neba... i mrtvi u Kristu će uskrsnuti prvi.”
- **Otkrivenje 20:6:** „Blažen je i svet onaj koji ima udio u prvom uskrsnuću... i kraljevat će s Njim tisuću godina.”

Tisućugodišnje kraljevstvo je „pravo vrijeme” za blagoslov svijeta. Ovi retci nagovještavaju i sadašnji poziv (za Crkvu) u **Ivanu 5:25**, kao i buduće buđenje (za ostatak čovječanstva) u **Ivanu 5:28-29**.

- **Ivan 5:25:** „Dolazi čas, i sada je, kada će mrtvi čuti glas Sina Božjega: i oni koji ga čuju, živjet će.”
- **Ivan 5:28-29:** „Ne čudite se tome; jer dolazi čas u kojem će svi koji su u grobovima čuti Njegov glas i izaći.”

Buduće vrijeme za svijet:

Opća primjena Otkupnine čeka Kristovo 1.000-godišnje Kraljevstvo.

- **2. Petrova 3:8:** „... jer kod Gospodina jedan dan je kao tisuću godina, a tisuću godina kao jedan dan.”
- **Otkrivenje 20:6:** „...ali oni će biti svećenici Božji i Kristovi i kraljevat će s Njim tisuću godina.”

To će biti vrijeme suda.

- **Ivan 5:29:** „...i izaći će; oni koji su činili dobra djela na uskrsnuće života, a oni koji su činili zla djela na uskrsnuće suda.”
- **Djela apostolska 17:31:** „On je odredio dan u kojem će suditi svijetu u pravednosti.”

Redosljed događaja:

1. Dovođenje Crkve: Ovo prethodi blagoslovu svijeta.

- **1. Solunjanima 4:16:** „Mrtvi u Kristu će uskrsnuti prvi.”
- **Otkrivenje 3:21:** „Sjedni sa mnom na mom prijestolju.”
- **1. Korinćanima 6:2:** „Sveti će suditi svijetu.”

2. Buđenje svijeta:

- **1. Ivanova 2:2:** „I on je pomirnica za naše grijehе, i ne samo za naše nego i za grijehе cijelog svijeta.” Isusova žrtva nije ograničena samo na današnje vjernike – ona obuhvaća cijelo čovječanstvo.
- **Rimljanima 8:19-21 (KJV):** „Stvorenje čeka... na očitovanje sinova Božjih... [da] bude oslobođeno od ropstva propadljivosti.” Ovo oslobođenje dolazi nakon dovršenja Crkve.
- **Ivan 5:28:** „...svi koji su u grobovima čut će Njegov glas.”
- **Izaija 11:9:** „Zemlja će biti puna spoznaje Gospodnje...” pokrećući proces uskrsnuća.
- **Propovjednik 12:14:** „Jer Bog će dovesti svako djelo na sud...” osiguravajući pravedno suđenje.

Otkupnina ne opravdava grijehе počinjene u ovom životu – ne pretvara iznenada grešnike u svece i ne uvodi ih u vječno blaženstvo. Ona samo oslobađa grešnika od prve osude i njezinih posljedica te ga ponovno stavlja na suđenje za život, gdje će njegova vlastita poslušnost ili neposlušnost odlučiti hoće li imati vječni život. Oni će imati „potpunu spoznaju istine” i tek tada će morati dokazati svoju poslušnost.

3. Konačno ispunjenje:

- **Filipljanima 2:9-11:** „Na ime Isusovo svako će se koljeno prignuti.”
- **Otkrivenje 21:1:** „I vidio sam novo nebo i novu zemlju...”

Svrha odgode: Svijet sada uči „lekciju o grijehu”

- **Rimljanima 8:22:** „Cijelo stvorenje uzdiše...” pripremajući se za buduće blagoslove.
- **Rimljanima 8:21:** „I samo će stvorenje biti oslobođeno...” savršeno tempirano Božjom mudrošću.
- **Job 33:29-30:** „Evo, sve ovo Bog čini s čovjekom često, da bi dušu njegovu odvratio od jame, kako bi on bio prosvijetljen svjetlošću života.”

„Pravo vrijeme” započelo je Isusovom žrtvom i uskrsnućem, otvarajući put spasenju za crkvu.

- **Rimljanima 5:6 (KJV):** „U pravo vrijeme Krist je umro za bezbožne.”
- **2. Petrova 3:9:** „Gospodin nije spor u vezi sa svojim obećanjem... nego je strpljiv prema vama, ne želeći da itko propadne, nego da svi dođu do pokajanja.”

Ipak, potpuno svjedočanstvo čeka na proslavljenje crkve.

- **Otkrivenje 14:4 (KJV):** „Oni su otkupljeni između ljudi, prvine Bogu.”

Zatim, tijekom Kristove tisućugodišnje vladavine, svi narodi će biti blagoslovljeni (**Galaćanima 3:8**), a neizabrani će uskrsnuti za sud i priliku (**Ivan 5:29**).

Zaključak

Isusova Otkupnina, kako je objavljena u **1. Timoteju 2:5-6**, temelj je Božjeg plana otkupljenja – savršeni život žrtvovan da bi se povratio savršeni život koji je izgubljen, otvarajući vrata spasenju za sve.

- **1. Timoteju 2:4 (KJV):** „Koji želi da svi ljudi budu spašeni i da dođu do spoznaje istine.”

Njegova bezgrešna ljudska priroda zadovoljila je Božansku pravdu, čineći Ga jedinim posrednikom između Boga i čovjeka.

- **1. Timoteju 2:5 (KJV):** „Jer jedan je Bog, i jedan posrednik između Boga i ljudi, čovjek Krist Isus.”

Kroz dvostupanjsko uskrsnuće – najprije crkve, zatim svijeta – svaka duša, od davnina do budućnosti, imat će koristi, vođena Kristom i Njegovim proslavljenim svecima.

- **Otkrivenje 22:17:** „Neka onaj tko želi uzme vodu života besplatno.”

„Pravo vrijeme” se postupno ostvaruje: sada za izabrane, uskoro za sve, u Kraljevstvu.

- **Otkrivenje 21:4:** „I obrisat će svaku suzu s njihovih očiju; i više neće biti smrti.”

Ova Otkupnina obećava obnovljeno stvorenje,
koje odražava Božju ljubav, mudrost, pravdu i moć u savršenom skladu
– nadu toliko veliku da zapanjuje maštu i zauvijek uzvisuje Stvoritelja.
Amen.

SJEME ŽENE

Cilj ovog proučavanja: Razumijevanje skrivenog značenja i ispunjenja ovog prvog obećanja i proročanstva od Boga. **ŠTO** to znači? **TKO** je to sjeme? Postoji li više od jednog sjemena? Je li se ovo već ispunilo? Ako nije, **KADA** i **KAKO** će se ispuniti?

Dodatne reference: Studije Svetog Pisma, svezak 6, str. 353–363; Reprinti 2776, 3925 i 4451.

Ovo proročanstvo pojavljuje se na početku Biblije. Nakon što su Adam i Eva sagriješili, bilo je to prvo svjetlo nade za pomirenje između Boga i čovjeka.

Postanak 3:15: „I stavit ću neprijateljstvo [što znači netrpeljivost ili mržnju] između tebe [Sotone] i žene [Eve], i između tvog sjemena i njenog sjemena; on će ti satrti glavu, a ti ćeš mu raniti petu.”

- **Sjeme:** Dijete ili potomak; potomci.
- **Tvoje sjeme:** Sotona i njegovi sljedbenici koji su progonili Isusa i razapeli ga. Isus je izravno optužio farizeje da su „djeca đavla” (**Ivan 8:44**).
- **Njeno sjeme:** Potomak ili potomci Eve (i Adama); ljudski rod.

Bog poručuje Adamu i Evi da već ima rješenje za njihovo izbavljenje od smrtne presude. Evin potomak (njeno sjeme) bit će ranjen u petu (bolna ozljeda, ali ne smrtonosna) od strane zmijske, ali „njeno sjeme” zadaće zmijski (Sotoni) smrtonosan udarac.

Ovo je veliko skriveno obećanje Boga da će popraviti štetu nastalu neposluhom u Edenskom vrtu.

Tko bi bio to „sjeme”?

Kain? Adam i Eva su se nadali da će njihov prvorođeni sin, Kain, biti sjeme koje će ih izbaviti, ali **Postanak 4:1–16** nažalost otkriva da on nije bio taj izbavitelj.

Abraham? Bog je Abrahamu dao prekrasno obećanje:

- **Postanak 12:1–3:** „A GOSPOD je rekao Abram: Idi iz zemlje svoje i iz roda svoga i iz doma oca svoga, u zemlju koju ću ti pokazati. I načinit ću od tebe velik narod i blagoslovit ću te, i uzveličati ime tvoje, i ti ćeš biti blagoslov. I ja ću blagoslivljati one koji blagoslivljaju tebe, i proklinjati onoga koji tebe proklinje; i u tebi će se blagosloviti sve porodice zemaljske.”

Ali Abraham tada nije imao djece, pa kako bi se ovo obećanje moglo ispuniti? Abraham je trebao nasljednika!

- **Postanak 15:4:** „Ovaj čovjek [Išmael] neće biti tvoj nasljednik; nego onaj koji će doći iz tvog vlastitog tijela bit će tvoj nasljednik.”

Izak? Nakon što su Abraham i njegova žena Sara imali više od 90 godina, Bog ih je konačno blagoslovio sinom, Izakom. Bi li on bio to „sjeme”? Kad je Izak bio još dječak, Bog je iskušao Abrahama tražeći od njega da žrtvuje tog sina (**Postanak 22:1–14**). Bog je zaustavio Abrahama prije nego što je audio Izaku. Ovaj test dokazao je Bogu da se Abrahamu može potpuno vjerovati.

ABRAHAMSKO OBEĆANJE

Kad je Abrahamova nepokolebljiva vjera bila potpuno dokazana, Bog mu je dao posebno obećanje da će kroz njega stvoriti veliki narod. Ponovno se spominje „sjeme“:

- **Postanak 22:15–18:** „Onda je anđeo GOSPODNJI dozvao Abrahama s neba drugi put, pa mu rekao: Samim sobom sam se zakleo, govori GOSPOD, zato što si učinio ovo djelo i nisi uskratio sina svoga, jedinca svoga, blagoslovom ću te blagoslivljati i mnogostruko umnožiti sjeme tvoje kao zvijezde na nebu i kao pijesak na obali morskoj... u sjemenu tvome blagoslovit će se svi narodi zemaljski.”

Dakle, ovo sjeme bit će poput zvijezda i pijeska. Sjeme će imati dva dijela!

1. Zvijezde neba: Vjerni kršćani (Crkva, tijelo Kristovo) su duhovno sjeme ili duhovna djeca Abrahama. Njihova nagrada bit će na nebu.

- **Galaćanima 3:7** (KJV): „Znajte dakle da su oni koji su od vjere, isti djeca [ili sjeme] Abrahama.”
- **Galaćanima 3:29** (KJV): „A ako ste Kristovi, onda ste Abrahamovo sjeme i baštinici po obećanju.”

2. Pijesak na morskoj obali: Drugi dio „sjemena” je Abrahamovo zemaljsko sjeme. U početku su to bili njegovi prirodni potomci, vjerni iz izraelskog naroda. Nazvani su „kuća slugu.”

- **Hebrejima 3:5** (KJV): „A Mojsije je zaista bio vjeran u svemu njegovu domu kao sluga...”

Međutim, veće ispunjenje ovog dijela obećanja nadilazi Izrael i uključivat će sve obitelji na zemlji.

- **Luka 2:10** (KJV): „Donosim vam dobru vijest velike radosti koja će biti za SVE ljude.”
- **Matej 6:10** (KJV): „Dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja na zemlji...”

Je li se Abrahamsko obećanje ispunilo?

Budući da Bog ne može lagati, ne može ni prekršiti Abrahamsko obećanje. Ovo obećanje je zajamčeno i mora se ostvariti!

- **Hebrejima 6:13–18** (KJV): „Jer kad je Bog dao obećanje Abrahamu, budući da nije mogao prisegnuti ničim većim, prisegnuo je samim sobom, rekavši: Zaista ću te blagosloviti i zaista ću umnožiti tvoje sjeme. Na isti način Bog, želeći još više pokazati baštinicima obećanja nepromjenjivost svoje namjere, potvrdio je zakletvom, tako da kroz dvije nepromjenjive stvari u kojima je nemoguće da Bog laže...”

Abrahamsko obećanje ponovljeno je Abrahamovu sinu Izaku i njegovu unuku Jakovu u **Postanku 26:4** i **Postanku 28:14**. No, nijedan od njih nije primio ispunjenje (obećani blagoslov).

- **Hebrejima 11:13:** „Svi su ovi umrli u vjeri, ne primivši obećanja, ali su ih vidjeli i pozdravili izdaleka...”

Obećani blagoslov prenesen je na Jakovljevog najstarijeg sina, Judu:

- **Postanak 49:9–10:** „Judo, laviću mladi! Od plijena si se, sine moj, digao. Prignuo se, čučnuo poput lava, i to poput starog lava; tko ga smije dražiti? Od Jude se žezlo neće udaljiti, ni zakonodavac od nogu njegovih, dok ne dođe Šiloh, i narodi će k njemu biti prikupljeni.”

Žezlo označava pravo na vladanje, a vladarski štap upućuje na zakonodavca. Ovo obećanje pokazuje da će obećano sjeme doći iz Judine loze.

Godinama kasnije, kralj David se prisjeća obećanja, ali još uvijek iz njega nije došao nikakav blagoslov:

- **Psalam 105:8–11:** „On se prisjeća saveza svoga zauvijek, riječi koju je zapovjedio tisući naraštaja; saveza kojeg je sklopio s Abrahamom, i zakletve njegove Izaku. I potvrdio ju je Jakovu kao zakon, i Izraelu kao vječni savez, govoreći: Tebi ću dati zemlju kanaansku, ždrijež baštine vaše.”

Svi proroci starog doba čekali su i čekali, ali nikada nisu vidjeli obećani blagoslov:

- **Hebrejima 11:39:** „I svi ovi, stekavši odobrenje kroz svoju vjeru, nisu primili ono što je obećano.”

I još uvijek čekamo ispunjenje obećanja da će „sve obitelji na zemlji” biti blagoslovljene. Obećanje još nije ispunjeno!

Tko je „sjeme žene” koje dolazi „iz Judine loze”?

ISUS KRIST, „sjeme žene”:

Isus se odrekao svog položaja na nebu kao anđeo da bi se rodio od ljudske majke; bio je potpuno čovjek.

- Rodoslovlje Marije u Evanđelju po Luki proteže se sve do Adama i Edenskog vrta, gdje je dano obećanje da će Evin potomak zgnječiti glavu zmiji. Kroz Mariju, Isus je bio potomak ili „sjeme žene.”
- **Galaćanima 4:4:** „...Bog posla svoga Sina, rođena od žene, rođena pod zakonom.”
- **Filipljanima 2:7:** „[Isus] ispraznio je samoga sebe uzevši obličje sluge i rodivši se u ljudskom obličju.”

ISUS KRIST, iz „Judine loze”:

- Marijino rodoslovlje nalazi se u **Luki 3**. Njeno ime nije izravno spomenuto, ali se pretpostavlja da je to njezina loza jer se popis razlikuje od Josipovog u Mateju 1, uz druge tehničke razloge. U **Luki 3:33** pokazano je da Marijino rodoslovlje potječe iz Judina plemena.
- Josipovo rodoslovlje nalazi se u **Mateju 1**. Iako je i Josipova loza iz Judina plemena, Isus nije bio Josipov prirodni sin (**Matej 1:2, 3; Hebrejima 7:14**).

Gdje se tu uklapaju vjerni Isusovi sljedbenici?

Isus poziva svoje sljedbenike da uđu na uski put žrtve, odričući se sebe i živeći za Njega.

- **Matej 7:14:** „Jer vrata su uska i put je tijesan koji vodi u život, i malo ih je koji ga nalaze.”
- **Luka 9:23:** „Ako tko hoće ići za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka svaki dan uzima svoj križ i neka me slijedi.”

Najprije ih mora pozvati Bog, a zatim moraju dokazati svoju vjernost kroz ovaj uski put žrtve.

- **Otkrivenje 17:14:** „...On je Gospodar gospodara i Kralj kraljeva; i oni koji su s njim su pozvani, izabrani i vjerni.”

Ako ostanu vjerni tom pozivu, obećano im je da će postati su-nasljednici slave s Isusom.

- **Rimljanima 8:16, 17:** „...mi smo djeca Božja, a ako smo djeca, onda smo i baštinici, baštinici Božji i su-baštinici s Kristom, ako doista trpimo s Njim da bismo s Njim bili i proslavljeni.”

Budući da i Isus i njegovi sljedbenici hodaju istim putem, zajedno se smatraju jednim tijelom, „Kristom.” Malo ljudi razumije ovaj odnos, ovu povezanost među njima. Biblija to naziva „tajnom.” Krist nije samo jedna osoba, već ima mnogo članova.

- **Efežanima 5:32:** „Ova tajna je velika; ali ja govorim u vezi s Kristom i Crkvom.”
- **Kološanima 1:27:** „...kojima je Bog htio objaviti... ovu tajnu, a to je Krist u vama, nada slave.”
- **Efežanima 1:22, 23:** „...i postavio ga za glavu nad svime, Crkvi, koja je Njegovo tijelo...”

Kada sve ovo povežemo, vidimo kako i Isus i Crkva, Glava i Tijelo zajedno, postaju su-nasljednici Abrahamskog obećanja.

- **Galaćanima 3:7, 29:** „...oni koji su od vjere su sinovi Abrahama. ...A ako pripadate Kristu, onda ste Abrahamovi potomci, baštinici po obećanju.”
- **Galaćanima 3:16:** „Sada su obećanja dana Abrahamu i njegovu sjemenu. Ne kaže: I sjemenima, kao da se odnosi na mnoge, nego na jedno: I tvojem sjemenu, to jest Kristu.”
- **Otkrivenje 14:1:** „Tada sam pogledao, i gle, Jaganjac je stajao na gori Sion, i s njim sto četrdeset i četiri tisuće, koji su imali njegovo ime i ime njegova Oca napisano na svojim čelima.”

Što je to neprijateljstvo između Sotone i „njezina sjemena”? Tko je „sjeme zmiје”?
Vraćajući se na ono prvotno svjetlo nade dano Adamu i Evi...

- **Postanak 3:15:** „I stavit ću neprijateljstvo [netrpeljivost ili mržnju] između tebe i žene, i između tvog sjemena i njenog sjemena.”

Mržnja prema Isusu, Glavi

Kad se Isus predstavio izraelskom narodu, neki su ga slijedili, a neki su ga mrzili. Isus je vidio da oni koji su ga mrzili nisu slijedili Božji duh, već duh Protivnika. Oni su, zapravo, bili „sjeme” ili djeca đavla. Njihova mržnja prema Isusu dovela ih je do toga da ga razapnu na križu.

- **Ivan 8:38, 42, 44:** „Ja govorim ono što sam vidio kod svoga Oca; stoga i vi činite ono što ste čuli od svoga oca. Isus im reče: Kad bi Bog bio vaš Otac, ljubili biste me... Vi ste od svog oca đavla i želite činiti želje svoga oca.”
- **Matej 27:23, 25:** „...Razapnite ga! A sav narod reče: Krv njegova neka bude na nama i na našoj djeci!”

Mržnja prema članovima Tijela

Isus je dao prispodobu o pšenici i kukolju kako bi pripremio svoje sljedbenike na mržnju koju će i oni doživjeti.

Prispodoba o pšenici i kukolju

- **Matej 13:24–26:** „Drugu im je usporedbu iznio govoreći: „Kraljevstvo je nebesko slično čovjeku koji je posijao dobro sjeme na svojoj njivi. Ali dok su ljudi spavali, došao je njegov neprijatelj i posijao kukolj između pšenice pa otišao. A kad je usjev uzrastao i rodio plod, tada se pojavio i kukolj.”
- **Matej 13:38–39:** „Njiva je svijet; a dobro sjeme su sinovi kraljevstva; a kukolj su sinovi Zloga; neprijatelj koji ih je posijao je đavao, a žetva je svršetak doba; a žeteoci su anđeli.”

Prispodoba o pšenici i kukolju
➤ Njiva je svijet
➤ Dobro sjeme su Isusovi sljedbenici
➤ Kukolj su lažni kršćani
➤ Neprijatelj koji je posijao kukolj je Sotona
➤ Žeteoci su glasnici Istine

Od Isusovih dana postoje dvije skupine kršćana u svijetu (njivi): dobro sjeme (istinski kršćani) i kukolj (imitacija ili lažni kršćani). Ovi lažni kršćani su se suprotstavljali i progonili prave kršćane. Tako postoji neprijateljstvo (mržnja i sukob) između Sotone i njegovog sjemena te „sjemena žene.”

- **Matej 24:9:** „Tada će vas predati u nevolju i ubiti vas, i svi narodi će vas mrziti zbog mojega imena.”
- **Matej 5:11, 12:** „Blago vama kad vas ljudi budu vrijeđali i progonili, i kad budu lažno govorili protiv vas svakojake zloće zbog mene. Radujte se i veselite, jer je vaša nagrada velika na nebesima; jer su tako progonili proroke koji su bili prije vas.”

Kada i kako će sjeme zgnječiti glavu zmiji?

TKO? Krist (Glava + Tijelo) zajedno je „sjeme žene” koje će biti ključno u uništenju Sotone i njegove zle moći.

- **Rimljanima 16:20:** „Bog mira [kroz Krista i Crkvu] uskoro će satrti Sotonu pod vašim nogama.”

KADA? Ovaj posao ne može započeti dok sjeme ne bude potpuno. Cijelo čovječanstvo čeka dovršenje Crkve, 144.000. Najprije mora biti odabrana, razvijena i uzdignuta na vlast.

- **Rimljanima 8:22–23:** „Jer znamo da cijelo stvorenje uzdiše i trpi bolove rađanja zajedno do sada. I ne samo to, nego i mi sami, koji imamo prvine Duha, i mi sami uzdišemo u sebi, iščekujući posinjenje, otkupljenje našega tijela.”

KAKO? Sotona i njegovi sljedbenici, kao i svaki oblik grijeha, na kraju će biti uništeni. Nakon toga, Krist će predati Kraljevstvo Nebeskom Ocu.

- **Otkrivenje 20:1–3:** „Tada sam vidio anđela kako silazi s neba, držeći ključ bezdana i veliki lanac u ruci. I uhvatio je zmaja, staru zmiju, koja je đavao i Sotona, i svezao ga na tisuću godina; i bacio ga u bezdan, zatvorio ga i zapečatio nad njim, da više ne zavodi narode dok se ne navrší tisuću godina...”
- **Hebrejima 2:14:** „...da bi kroz smrt obezvrijedio onoga koji ima moć smrti, to jest đavla.”
- **1. Korinćanima 15:25:** „Jer on mora kraljevati dok ne položi sve svoje neprijatelje pod svoje noge.”
- **1. Korinćanima 15:24, 28:** „Tada dolazi kraj, kada on preda kraljevstvo našem Bogu i Ocu, kada uništi svu vlast, svu moć i silu. Kada mu sve bude podloženo, tada će se i sam Sin podložiti Onome koji mu je sve podložio, da Bog bude sve u svemu.”

Krist (sjeme) će konačno zadati posljednji, smrtonosni udarac glavi zmije. Sotona i sav grijeh konačno će biti uništeni, a vječno Kraljevstvo mira i pravdnosti bit će potpuno uspostavljeno.

Ovo će biti ispunjenje proročanstva danog u Edenskom vrtu!

TRI PUTA

Cilj ovog proučavanja: Razmatranje triju putova spomenutih u Bibliji... **KAMO** vode?

TKO je otvorio svaki put? **KOJA** je nagrada hodanja svakim putem? **KADA** je svaki od njih otvoren? **KOJI** put Isus potiče da slijedimo? **KAKVA** je nada za sve ljude?

Dodatne reference: Studije Svetog Pisma, Svez. 1, str. 205–218

Matej 7:13, 14 „Uđite na uska vrata; jer su široka vrata, i prostran put koji vodi u propast, i mnogo ih je koji na njih ulaze. Jer su uska vrata i tijesan je put što vodi u život, i malo ih je koji ga nalaze!”

Mnogi kršćani vjeruju da ova vrata vode ili u nebo ili u pakao. Je li to istina?

ŠIROKI PUT

Što je ŠIROKI PUT? Što znači da vodi u propast?

„Mnogo ih je koji na njih ulaze” – velika većina svijeta hoda tim putem.

- **Izreke 14:12:** „Postoji put koji se čovjeku čini ispravnim, ali njegov kraj vodi u smrt.”
- **Luka 13:24:** „Trudite se ući kroz uska vrata; jer, kažem vam, mnogi će tražiti da uđu, ali neće moći.”

Put života ili način na koji svijet funkcionira sada se ljudima čini ispravnim, ali njegov kraj vodi u smrt. Kakav bi to put bio koji završava „putem smrti”? Odgovor se nalazi u:

- **Rimljanima 6:23:** „Jer plaća za grijeh je smrt...”

Smrt je posljedica grijeha, pa je ovo put grijeha; smrt je „propast” koja se ovdje spominje.

Prva smrt u Bibliji (Kajin i Abel)

U **Postanku 4:3–12** čitamo kako je Kajin ubio svog brata. Možemo pretpostaviti da su Adam i Eva pokušali probuditi Abela, misleći da spava, ali su na kraju shvatili da je to ono što je Bog mislio u Edenskom vrtu.

- **Postanak 2:17:** „Ali s drveta spoznaje dobra i zla ne smiješ jesti, jer onog dana kad ga okusiš, sigurno ćeš umrijeti.”

Umrli su u odnosu na Božju naklonost, a tada su oni i njihovi potomci doslovno počeli umirati.

Prvobitni grijeh u Edenskom vrtu donio je smrt i propast cijelom ljudskom rodu (i samoj Zemlji). „Mnogo ih je koji na njih ulaze” odnosi se na milijarde ljudi koji bi, bez nekog oblika intervencije, nastavili se radati i umirati, generacija za generacijom, bez nade u nešto drugačije.

ŠIROKI PUT grijeha je NASLIJEĐENO STANJE

Svi ljudi se pri rođenju nalaze na ovom širokom putu zbog naslijeđenog grijeha.

- **Psalam 51:5:** „Evo, u bezakonju sam rođen, i u grijehu me začela majka moja.”

Je li David govorio samo o sebi? Ne, jer Apostol Pavao kaže isto o svima nama:

- **Rimljanima 5:12:** „Zato, kao što je po jednom čovjeku grijeh ušao u svijet, i po grijehu smrt, tako je smrt prešla na sve ljude, jer su svi sagriješili.”

Griješ se razvio do te mjere da je čovječanstvo potpuno izgubilo iz vida pravednost, pa se ovaj „put čini ispravnim čovjeku.”

- **Izreke 14:12:** „Postoji put koji se čovjeku čini ispravnim, ali njegov kraj vodi u smrt.”
- **Izaija 5:20:** „Jao onima koji zlo nazivaju dobrim, a dobro zlim; koji zamjenjuju tamu svjetlom i svjetlo tamom.”

Danas su grijesi normalizirani u društvu. Granice između onoga što je „ispravno” i „pogrešno” postale su nejasne, čineći ih subjektivnima prema osjećajima pojedinca.

Vrijeme od Adama do Isusa

Bog je Izraelu dao Zakon preko Mojsija.

- **Galaćanima 3:12:** „...Zakon nije od vjere; naprotiv, onaj koji ga prakticira, živjet će po njemu.”

Ali nitko nije mogao steći život putem Zakona, jer pali i nesavršeni čovjek nikada nije mogao u potpunosti održati Božji savršeni zakon.

- **Galaćanima 2:16:** „Čak i sa Zakonom, cijeli Izrael je nastavio umirati poput ostatka čovječanstva.”

Ovo je bio ŠIROKI PUT koji je vodio u „propast” ili smrt. To je bio jedini put otvoren sve do dolaska Isusa, kako za svijet, tako i za Izrael.

USKI PUT

Što je Uski Put? Gdje je prikazan?

- **Hebrejima 10:19-20:** „Imajući dakle, braćo, hrabrost za ulazak u Nadsvetište po krvi Isusovoj, novim i živim putem kojega nam je posvetio kroz zastor, to jest svoje tijelo.”

Kroz svoju smrt, uskrsnuće i uzašašće, Isus je otvorio „novi i živi put” – PUT KA ŽIVOTU. Ovo je „put” na koji se Isus referirao u našem izvornom retku **Matej 7:14:** „...put je uzak koji vodi u život...” „Život” je širok i sveobuhvatan pojam, ali ovdje ga naš Gospodin koristi u kontekstu najvišeg oblika života, koji se odnosi na božansku prirodu – besmrtnost – nagradu za koju nas je pozvao da trčimo.

Iako USKI PUT vodi ka besmrtnom životu, može se opisati kao put samoodricanja i preobrazbe, jer se njegova nagrada postiže smrću starog bića i žrtvovanjem ljudske prirode, sve do smrti. To je USKI PUT umiranja starom sebi kako bi se stekao život. Budući da su oslobođeni Adamove krivnje i kazne smrti, posvećeni dobrovoljno predaju ili žrtvuju ljudska prava koja bi primili zajedno s ostatkom svijeta kada budu podignuti iz mrtvih. Kao što je „čovjek Krist Isus” položio ili žrtvovao svoj život za svijet, tako i oni postaju sužrtvovatelji s njim.

Paranje zavjese u Hramu koja je vodila u Svetinju nad svetinjama prilikom Isusove smrti bio je znak otvaranja ovog USKOG PUTA.

- **Matej 27:51** (KJV): „I gle, zastor hrama razdera se na dvoje od vrha do dna; i zemlja se potrese, i stijene se raspukoše.”

Najsvetija prostorija Hrama simbolizirala je nebo, mjesto gdje se Božja pravda mogla zadovoljiti. Kada je Isus umro, platio je otkupninu za grijeh i otvorio pristup Bogu kroz svoju krv, za Crkvu (svoje najvjernije sljedbenike kojima je obećana nebeska nagrada) i za ostatak svijeta (koji će biti podignuti iz mrtvih na zemlji). Nakon njegove smrti, uskrsnuća i uzašašća, vjernici su tada mogli biti pozvani nebeskim pozivom da budu uskrsnuti na nebu.

- **Hebrejima 10:19–20** (ESV): „Dakle, braćo, budući da imamo pouzdanje da uđemo u sveto mjesto po krvi Isusovoj, po novom i živom putu koji nam je otvorio kroz zastor, to jest, kroz svoje tijelo.”

Apostol Pavao uspostavlja vezu između Tabernakula u pustinji i puta koji je Isus otvorio.

- **Hebrejima 9:8–9:** „Time Duh Sveti naznačuje da još nije otkriven put u Nadsvetište dok još prvi Šator stoji. On je bio slika za tadašnje vrijeme u kojem se su prinosili i darovi i žrtve koje, što se tiče savjesti, nisu mogle učiniti savršenim onoga koji je izvršavao službu.”

- **Hebrejima 10:19–20:** „Dakle, braćo, budući da imamo pouzdanje da uđemo u sveto mjesto krvlju Isusovom, putem novim i živim koji je on otvorio kroz zastor, to jest, kroz svoje tijelo.”

OVAJ USKI PUT vodi do NEBESKOG SPASENJA.

- **Hebrejima 2:3:** „Kako ćemo izbjeći ako zanemarimo tako veliko spasenje?”
- **Filipljanima 3:14:** „Trčim prema cilju, za nagradu nebeskog poziva Božjeg u Kristu Isusu.”

U kakav „život” vodi USKI PUT?

- SMRTNICI su bića koja imaju život, ali mogu umrijeti. Oni ovise o vanjskom izvoru života. Sva živa bića na nebu (duhovna bića) i na zemlji (Adam i njegovi potomci) stvoreni su kao smrtni.
- BESMRTNICI imaju život u sebi. Oni NE ovise o vanjskom izvoru života. Besmrtnost je najviša priroda koja može postojati u svemiru. Besmrtnost znači da smrt nije mogućnost.
- **Rimljanima 2:7:** „život vječni onima koji postojanošću u dobrom djelu traže slavu i čast i besmrtnost.”

Što je s ljudskim rodом?

Savršena smrtna bića imaju pravo na život.

Svi Adamovi potomci su nesavršeni i čak se ne nazivaju smrtnicima, već „mrtvima”. Zbog pada u Eden svi su rođeni da umru, bez prava na život.

- **Luka 9:60:** „...Pusti neka mrtvi pokapaju svoje mrtve...”

Što je s Isusom?

Isus je umro kao SMRTNI, SAVRŠENI čovjek na križu.

- **Otkrivenje 1:18:** „Onaj koji živi; bio sam mrtav, ali evo, živ sam zauvijek.”

Ali nakon Isusove smrti, uskrsnuća i uzašašća, dana mu je besmrtnost – život u sebi.

- **Ivan 5:26:** „Jer kao što Otac ima život u sebi, tako je dao i Sinu da ima život u sebi.”
- **Otkrivenje 1:18:** „...Ja sam živ zauvijek.”

Što je s Isusovim sljedbenicima?

Isusovim vjernim sljedbenicima u ovom Evanđeoskom dobu obećana je božanska priroda ili besmrtnost.

- **2 Petrova 1:4:** „...da po njima postanete sudionici božanske prirode...”
- **1 Korinćanima 15:53:** „Jer ovo raspadljivo mora obući neraspadljivo, i ovo smrtno mora obući besmrtnost.”
- **Otkrivenje 20:6:** „Blažen i svet onaj koji ima udjela u prvom uskrsnuću; nad njima druga smrt nema vlast...”

Međutim, vrata su uska, tako da vrlo malo ljudi ulazi na ovaj uski put jer su zahtjevi za slijeđenje Isusa vrlo visoki.

- **Rimljanima 12:1:** „Stoga vas molim, braćo, milosrđem Božjim, da prikazete svoja tijela kao živu i svetu žrtvu, ugodnu Bogu, što je vaša duhovna služba.”
- **Filipljanima 1:29:** „Jer vama je, radi Krista, dano ne samo da vjerujete u njega, nego i da trpite za njega.”
- **2 Timoteju 2:11–12:** „Pouzdana je riječ: ako smo umrli s njim, s njim ćemo i živjeti; ako ustrajemo, s njim ćemo i kraljevati; ako ga zaniječemo, i on će nas zanijekati.”

USKI PUT ne znači samo vjerovati u Isusa, već i slijediti Učitelja u žrtvu i do smrti.

- **Matej 16:24:** „Ako tko želi ići za mnom, neka se odrekne samoga sebe, uzme svoj križ i slijedi me.”
- **Matej 19:24:** „Opet vam kažem: Lakše je devu proći kroz iglene ušice nego bogatašu ući u kraljevstvo Božje.”

Isus nam daje primjer velike poteškoće koju su deve imale pri prolasku kroz uska vrata nakon zalaska sunca kako bi ušle u Jeruzalem. Slično tome, svi mi, uključujući one koji imaju više zemaljskih dobara, moramo se poniziti, osloboditi se svih svojih tereta i želja te proći kroz uski put. S Njim je sve moguće.

POVIŠENA CESTA SVETOSTI

Za koga je Povišena cesta? Tko će hodati njome?

Ako je USKI PUT samo za najvjernije kršćane danas, postoji li nada za ostatak svijeta? Da!

Biblija uči da Bog, kroz svoju milost i milosrđe, pruža čovječanstvu ne jedan, već dva puta do spasenja – jedan sadašnji i jedan budući. Oba puta omogućena su žrtvom koju je Isus podnio za čovječanstvo.

Izaija 35:8–10 „I bit će ondje glavna cesta i put, i zvat će se Put svetosti; nečisti njime neće prolaziti, nego će on biti za ove: tî putnici, premda ljudi, njime neće lutati. Ondje neće biti lava, niti će nekakva grabežljiva zvijer njime uzlaziti; njih se tamo neće naći, nego će onuda otkupljeni hoditi. I vratit će se iskupljenici GOSPODNJI, i s pjesmom će doći na Sion i s radošću vječnom nad glavama svojim. Obuzet će ih radost i veselje, a žalost i uzdisaji će pobjeći.”

- „I bit će ondje će glavna cesta, ... zvat će se Put svetosti.” Ovo zamjenjuje ŠIROKI PUT U PROPAST.
 - „Nečisti neće njime prolaziti, nego ... nego će on biti za ove.” Grešnici će biti poučeni dok budu hodali.
 - „Premda ljudi, njime neće lutati.”
 - **Psalam 14:1:** „Luđak reče u srcu svome: Nema Boga.”
 - Na ovoj povišenoj cesti, neće biti zabluda u razumijevanju.
 - **Izaija 29:24:** „Oni koji griješe umom spoznat će istinu, a oni koji kritiziraju prihvatit će pouku.”
 - „Ondje neće biti lava.” Sotona će biti vezan na početku Kraljevstva, prije nego se povišena cesta otvori.
 - **1. Petrova 5:8:** „Vaš protivnik, đavao, obilazi kao ričući lav, tražeći koga da proždere.”
 - **Otkrivenje 20:3:** „I bacio ga je u bezdan, zatvorio ga i zapečatio nad njim, da više ne zavodi narode...”
 - „Niti će nekakva grabežljiva zvijer njime uzlaziti; njih se tamo neće naći.” Ovo se odnosi na sve Sotonine sustave i izvore zla koji odvođe čovječanstvo od Boga, vodeći u grijeh i propast (smrt).
 - „Nego će onuda otkupljeni hoditi. I vratit će se iskupljenici GOSPODNJI.” Svijet čovječanstva koji je hodao ŠIROKIM PUTE, sada će se, zahvaljujući Isusovoj otkupnoj žrtvi, vratiti kroz buđenje iz mrtvih.
- Daniel 12:2.**

Kako i kada će ovo Kraljevstvo djelovati?

Ovaj drugi put do spasenja neće se otvoriti sve do budućnosti, nakon što svi koji su hodali USKIM PUTE (posvećeni) dobiju priliku dokazati svoju vjernost. Nakon što se okupi puni broj izabranih, ostatak čovječanstva počat će se podizati iz smrti i obnavljati u savršen život.

Ovo vrijeme je „obnova svega,” na koju apostol Petar ukazuje u **Djelima apostolskim 3:21**. „Obnova” znači vraćanje nečega u prethodno, obično superiorno stanje. Čovječanstvo će biti obnovljeno u savršeno ljudsko stanje koje su Adam i Eva iskusili prije svoje neposlušnosti.

Međutim, iako će ljudi biti vraćeni u život, počat će s istim umovima i srcima koje su imali kad su umrli. Baš kao u vrijeme Adama i Eve, Bog ne može i neće tolerirati grijeh. Čovječanstvo će morati biti „ponovno poučeno” nakon što bude podignuto iz mrtvih. Ovaj budući rad uključivat će sve ljude.

Proces će biti olakšan na mnoge načine; glavna među njima bit će vezanje Sotone. **Otkrivenje 20:2**. Sotonin utjecaj uzrokovao je prvotnu neposlušnost Adama i Eve (**Postanak 3:4**) i od tada neprestano zavodi čovječanstvo na različite načine. Kada Sotona bude vezan, njegovi utjecaji više neće moći zavoditi i proždirati („proždire kao lav”) ljude kao što to čini danas. Povratak Bogu i hodanje njegovim putevima bit će mnogo jednostavnije u tom budućem vremenu nego što je sada za one koji nastoje „hodati vjerom.”

Ovo buduće razdoblje, kada će se svi ljudi vratiti Bogu, uspoređuje se s „Povišenom cestom svetosti.” Bit će poput autoceste, jer će se njome kretati svi ljudi koji su ikada živjeli, a ne samo odabrani koji danas čuju i odgovaraju na Božji poziv. Cijelo čovječanstvo, otkupljeno od kazne smrti zahvaljujući Isusu, imat će svaku priliku vratiti se Bogu („otkupljeni će hodati njome”). Čovječanstvo će živjeti pod novom, pravednom i trajnom svjetskom vladavinom.

- **1 Korinćanima 15:22**: „Jer kao što u Adamu svi umiru, tako će i u Kristu svi biti oživljeni.”
- **Djela apostolska 24:15** (KJV): „...da će biti uskrsnuće mrtvih, i pravednih i nepravednih.”
- **1 Ivanova 2:2**: „On [Isus] je pomirbena žrtva za naše grijehе [njegove vjerne sljedbenike; Crkvu]; i ne samo za naše, nego i za grijehе cijeloga svijeta [‘svi ostali’].”
- **1 Timoteju 2:6**: „Koji je dao samoga sebe kao otkupninu za sve, svjedočanstvo dano u pravo vrijeme.”
- **1 Timoteju 2:4** (KJV): „Koji [Bog] želi da se svi ljudi spase i dođu do spoznaje istine.”
- **Izaija 51:11**: „I otkupljenici Gospodnji će se vratiti i doći na Sion s radosnim klicanjem, s vječnom radošću na njihovim glavama. Naći će veselje i radost, a tuga i uzdah će pobjeći.”

Koji će biti koraci do spasenja?

Oslobođenje od smrti, iz grobova. Nakon uskrsnuća, osoba će zadržati isto tijelo i karakteristike, ali u usavršenom stanju. Dok će njihove mentalne i fizičke osobine ostati, sve fizičke mane ili bolesti bit će uklonjene, osiguravajući potpunu obnovu.

- **Luka 13:29–30**: „I doći će sa istoka i zapada, sa sjevera i juga, i sjedit će za stolom u kraljevstvu Božjem. I gle, neki posljednji bit će prvi, a neki prvi bit će posljednji.”
- **Job 19:26–27**: „Čak i nakon što mi koža bude uništena, ipak ću iz svog tijela vidjeti Boga; kojeg ću ja sam gledati, i moje oči će ga vidjeti, a ne netko drugi.”

Oslobođenje od grijehа. Pročišćenje od grešnih puteva i starih navika moguće je samo kroz snagu ISTINE! To će biti moguće jer...

- **Habakuk 2:14**: „Jer zemlja će biti ispunjena spoznajom... Gospodnje slave, kao što vode prekrivaju more.”

Kako će ljudi doći do spoznaje istine?

Svijetu će se otvoriti oči i uši razumijevanja, koje su bile zatvorene zbog Sotoninog zasljepljujućeg utjecaja. Postupno, neznanje i sljepoća bit će potpuno uklonjeni.

- **Izaija 29:18**: „U taj dan gluhi će čuti riječi knjige, a iz tame i mraka oči slijepih će vidjeti.”
- **Izaija 32:3**: „Tada oči onih koji vide neće biti zasljepljene, i uši onih koji čuju će slušati.”
- **2 Korinćanima 4:4**: „...Bog ovoga svijeta zasljepio je umove nevjernika...”
- **Habakuk 2:14**: „Zemlja će biti ispunjena spoznajom slave Gospodnje, kao što vode prekrivaju more.”
- **Izaija 25:7** (KJV): „I na ovoj gori uništiti će lice pokrivala koje je pokrivalo sve narode, i zastora što je razasrt nad svim narodima.”
 - **Pokrivalo**: Naslijeđeni grijeh i smrt od Adama koji pokrivaju cijelo čovječanstvo.
 - **Zastor**: Zasljepljenje očiju razumijevanja cijelog čovječanstva. Izaija 60:2

Ljudsko savršenstvo će se postupno obnavljati

Ljudi će iz dana u dan prelaziti iz starog stanja u mladost!

- **Job 33:25:** „Neka mu tijelo postane svježije nego u mladosti, neka se vrati u dane svoje mladenačke snage.”
- **Izaija 35:6:** „Tada će hromi skakati kao jelen, a jezik nijemoga klicati od radosti. Jer vode će provreti u pustinji i potoci u Arabahu.”

Bit će velikodušno probno razdoblje.

- **Izaija 65:20:** „Neće više biti u njemu dojenčeta koje živi samo nekoliko dana, niti starca koji ne doživi svoje dane... a onaj koji ne dosegne stotinu godina smatrat će se prokletim.”

Hoće li tada biti namjerno neposlušnih ljudi?

Očekujemo da hoće, unatoč Božjoj milosti i milosrđu.

- **Izaija 26:10:** „Iako se opakom iskazuje milost, on se ne uči pravednosti; postupa nepravedno u zemlji pravednosti...”
- **Djela apostolska 3:23:** „Svaka duša koja ne posluša toga proroka bit će potpuno uništena iz naroda.”

Isus je dao prisposobu o ovcama i jarcima, koja prikazuje konačni proces suda, prikazan kao razvrstavanje „ovaca” i „jaraca.”

- **Matej 25:31–33:** „Kad Sin Čovječji dođe u svojoj slavi, i svi anđeli s njim, tada će sjesti na svoje slavno prijestolje. Svi narodi bit će sabrani pred njim; i on će ih odvojiti jedne od drugih, kao što pastir odvaja ovce od jaraca; i postaviti će ovce s desne strane, a jarce s lijeve.”

- **Reci 34–40:** Isus opisuje kralja (simbol sebe) kako govori onima s desne strane, „ovcima.” Nabraja pozitivne službe i djela koja su ih učinila dostojnima da budu izdvojeni na desnu stranu.

- **Reci 41–46:** Isus opisuje negativna djela „jaraca,” koja su ih dovela do toga da budu izdvojeni na lijevu stranu. Oni iz čovječanstva koji, nakon što su poučeni Božjim putevima u savršenim uvjetima, i dalje odaberu sebične misli i neposlušno srce, bit će „odrezani” ili uništeni.

- Nakon što se ovaj sud završi, ostat će samo oni iz čovječanstva koji su u punom skladu s Bogom i njegovim putevima, i čovječanstvo će ući u nezamislivo čudo neispričanih vjekova koji dolaze.

- **Izaija 11:9:** „Neće nanositi štetu niti uništavati na cijeloj mojoj svetoj gori, jer zemlja će biti puna spoznaje GOSPODNJE kao što vode prekrivaju more.”

- **Psalam 22:27–28:** „Svi krajevi zemlje sjetit će se i obratiti se GOSPODU, i sve obitelji naroda klanjat će se pred tobom. Jer kraljevstvo pripada GOSPODU i on vlada nad narodima.”

- **Otkrivenje 21:4:** „I obrisat će svaku suzu s njihovih očiju; i više neće biti smrti; neće više biti ni žalosti, ni plača, ni boli; jer prijašnje stvari su prošle.”

	Široki Put	Uski put	Povišena cesta
Kada je otvoren?			
Tko ga je otvorio?			
Tko hoda njime?			
Gdje vodi?			
Glavni biblijski redak			

POVRATAK NAŠEG GOSPODINA

Cilj, način i vrijeme drugog dolaska Isusa

Cilj ovog proučavanja: ZAŠTO je Isus morao napustiti zemlju i uzaći na nebo?

KOJA je svrha Isusovog povratka na zemlju?

KAKO i **NA KOJI** način će se Isus vratiti na zemlju?

KADA se Isus vratio na zemlju?

ZAŠTO je to važno za nas?

Dodatne reference: Studije Svetog Pisma, svezak 1, poglavlje 6; i svezak 2, poglavlje 5

ZAŠTO JE ISUS MORAO NAPUSTITI ZEMLJU I UZAĆI NA NEBO?

Važno je razumjeti svrhu Isusovog prvog i drugog „dolaska.” Koristimo riječ dolazak kako bismo opisali vremenska razdoblja kada je Isus bio na zemlji. Prema definiciji iz Oxfordskog rječnika, dolazak označava dolazak značajne osobe, stvari ili događaja.

Prvi dolazak: Ovaj period započinje Isusovim rođenjem u Betlehemu i uključuje njegovo krštenje i službu, njegovu smrt na križu i uskrsnuće. Prvi dolazak završava njegovim uzašašćem Ocu na nebu.

Svrha prvog dolaska bila je pružiti otkupninu za cijelo čovječanstvo.

- **1. Timoteju 2:5–6 (KJV)** „Jer je jedan Bog i jedan posrednik između Boga i ljudi, čovjek Krist Isus, koji je sebe samoga dao kao otkupninu za sve da bude svjedočanstvo u stanovito vrijeme.”

Ovaj tekst jasno kaže da je Isus umro kao „otkupnina za sve.” To je bila njegova misija dok je bio na zemlji kao čovjek. Također, ističe da će učinak plaćanja otkupne cijene (blagoslov svih obitelji zemlje) doći kasnije, u stanovito vrijeme.

U noći prije svoje raspeća, Isus je pripremao svoje sljedbenike za svoju smrt:

- **Ivan 14:19** „Još malo, i svijet me više neće vidjeti...”

Ali ostavio im je obećanje da će se vratiti:

- **Ivan 14:3** „Ako odem i pripremim vam mjesto, ponovno ću doći i uzeti vas k sebi, da i vi budete tamo gdje sam ja.”

Zatim im je objasnio zašto mora otići:

- **Ivan 16:7** „Ali kažem vam istinu: bolje je za vas da ja odem; jer ako ne odem, tješitelj [u KJV 'Utješitelj'] neće doći k vama; ako pak odem, poslat ću ga vama.”

Utješitelj = Duh Sveti (Božja moć i utjecaj) koji je djelovao kroz doba Evandjelja kako bi pozvao Crkvu ili „malo stado.” Isus je morao otići kako bi, kroz utjecaj Božjeg Duha Svetoga, bila izabrana „Nevjesta” za Isusa, koja će sudjelovati u blagoslivljanju svih obitelji na zemlji u Kraljevstvu!

Naravno, Isus je svojim sljedbenicima dao sigurnost da će uvijek biti s njima svojim duhom i kroz Božju riječ kako bi ih vodio, tješio i bodrio u njihovim nevoljama:

- **Matej 28:20** „...i evo, ja sam s vama uvijek, sve do svršetka vijeka.”

Upozoreni smo da pazimo na osobnu prisutnost, jer je Isus obećao: „Ponovno ću doći.” Apostol Ivan potvrđuje tu nadu i završava posljednju knjigu Biblije sljedećim riječima:

- **Otkrivenje 22:20** „Onaj koji svjedoči ove stvari kaže: 'Da, dolazim uskoro.' Amen. Dođi, Gospodine Isuse!”

KOJA JE SVRHA ISUSOVOG POVRATKA NA ZEMLJU?

Drugi dolazak: Ovaj period započinje Isusovim povratkom kao nevidljivog duhovnog bića na zemlju kako bi uspostavio svoje Kraljevstvo i vladao kao kralj. Ovaj period obuhvaća vrijeme nevolje, uskrsnuće mrtvih i konačno obnovu čovječanstva do savršenstva.

Svrha drugog dolaska je obnova čovječanstva.

- **Djela apostolska 3:20–21** (KJV) „I On [Bog] će poslati Isusa Krista, koji je prije bio propovijedan vama; koga nebo mora primiti dok ne dođu vremena obnove svega, o kojima je Bog govorio kroz usta svih svojih svetih proroka od postanka svijeta.”

Ovaj redak jasno kaže da nebo mora primiti ili zadržati Isusa dok ne dođu vremena obnove svega. O tom vremenu govorili su „svi njegovi sveti proroci.” U spisima proroka, mnogi su predskazali prekrasno vrijeme koje tek dolazi – Kraljevstvo! Evo samo nekoliko primjera: Izaija 11:4–9, Izaija 35, Jeremija 31:34, Habakuk 2:14, Mihej 4:3. Možeš li se sjetiti još nekih?

PRVI Dolazak

- Isus je došao platiti otkupninu za Adamov grijeh.
- Isus je došao ponuditi Izraelu izbavljenje.
- Isus je došao pozvati narod za svoje ime, prvo Židove, a onda pogane.
- Isus je došao osuditi Sotonu i proglasiti kraj njegove vladavine zla.
- Isus je došao liječiti i poučavati Izrael kako bi ga ljudi prepoznali kao svog Spasitelja.

DRUGI Dolazak

- Isus se vraća da primijeni otkupninu za Adamov grijeh.
- Isus se vraća da obnovi i izbavi Izrael.
- Isus se vraća da dovede SVE ljude k svom imenu preko svojih pozvanih.
- Isus se vraća da izgradi nova nebesa i novu zemlju bez utjecaja Sotone.
- Isus se vraća da izliječi i pouči SVE narode kako bi ga prepoznali i slijedili kao svog Otkupitelja i poslušali Boga kao svog suverenog vladara.

Povratak Gospodina označava svitanje nade za svijet! Kad se završi odabir malog stada, tada će započeti djelo davanja čovječanstvu velikih blagoslova koje je osigurao Isusov žrtveni čin na križu, i KRIST (Isus i njegova Crkva) izaći će kako bi blagoslovio SVE obitelji na zemlji!

KAKO i NA KOJI NAČIN će se Isus vratiti na zemlju?

Vrlo je važno razumjeti način na koji se Isus vraća na zemlju. Znamo da je Isus došao na zemlju kao čovjek, umro je, a zatim je uskrsnuo kao duhovno biće. Stoga će se Isus vratiti kao duhovno biće.

- **1.Petrova 3:18:** „...bio je ubijen u tijelu, ali ožvjljen u duhu.”

Dobili smo nagovještaj o tome kako će se Isus vratiti kada je na kraju svog prvog dolaska uzašao na nebo.

- **Djela apostolska 1:9–11:** „A kad je sve to rekao, dok su oni gledali bio je uzdignut i oblak ga je oteo njihovim očima. I dok su nepomično gledali prema nebu kako odlazi, gle, stala su pokraj njih dva čovjeka u bijeloj odjeći, koji su još i rekli: „Ljudi Galilejci, zašto stojite zureći u nebo? Ovaj isti Isus, koji je od vas uznesen u nebo, isto će tako doći kao što ste ga vidjeli da odlazi u nebo.”

Pri svom prvom dolasku, Isus se uznio na nebo bez velike pompe, a samo su njegovi najbliži sljedbenici svjedočili njegovom odlasku. Pri drugom dolasku, na isti način, samo će njegovi najbliži sljedbenici koji budno prate događaje prepoznati njegov povratak!

Isus se vraća na zemlju kao nevidljivo duhovno biće u vrijeme koje svijetu nije poznato.

- **1. Solunjanima 5:2:** „Jer sami dobro znate da će dan Gospodnji doći kao lopov u noći.”
- **Otkrivenje 16:15:** „Evo, dolazim kao lopov...”

Kako djeluje lopov? Tiho, prikradanjem i bez privlačenja pažnje – inače bi mu planovi bili osujećeni! Isto tako je s Isusovim povratkom.

Isus je prevideo da će njegov povratak većinom proći nezapaženo, baš kao što je bilo s potopom u Noino vrijeme.

- **Matej 24:37–39:** „Jer dolazak [grčka riječ parousia, koja znači 'prisutnost'] Sina Čovječjega bit će kao u danima Noe. Jer kao što su u onim danima prije potopa jeli i pili, ženili se i udavali, sve do dana kad je Noa ušao u arku, i nisu razumjeli dok nije došao potop i odnio ih sve; tako će biti dolazak Sina Čovječjega.”

Na isti način, svijet danas nastavlja sa svojim uobičajenim poslovima, ne obraćajući pažnju na znakove, sve dok ne dođe vrijeme nevolje i dok se Božje Kraljevstvo potpuno ne uspostavi.

Zašto je njegov povratak tajna?

- **Matej 24:43:** „Ali znajte ovo, kad bi domaćin znao u koju će noćnu stražu doći lopov, bdio bi i ne bi dopustio da mu prokopa kuću.”

Gospodar ovog sadašnjeg zlog svijeta je Sotona. Isus ga je iznenadio kao lopov kako bi uspostavio Kraljevstvo.

Neki retci iz Svetog pisma izgledaju kao da ukazuju na to da će se Isusa doslovno vidjeti, ali dublje razumijevanje grčkih riječi pokazuje da se ta „vidljivost” zapravo odnosi na mentalno razumijevanje. Na primjer, netko može pitati: „Vidiš li što govorim?” što zapravo znači „Razumiješ li moju poantu?”

- **Otkrivenje 1:7 (KJV):** „Gle, dolazi s oblacima, i svako oko će ga vidjeti [razumjeti], i oni koji su ga proboli: i svi narodi na zemlji će zbog njega naricati. Tako neka bude, amen.”

U ovom trenutku svijet može samo „vidjeti” oblake nevolja koji najavljuju Isusovu prisutnost. Doći će vrijeme kada će sljepoća biti uklonjena i svi će razumjeti da Isus vlada.

- **Matej 24:27:** „Jer kao što munja [grčka riječ astrapē, što znači 'sjajna svjetlost'] dolazi s istoka i bljesne do zapada, tako će biti dolazak [grčka riječ parousia, što znači 'prisustvo'] Sina Čovječjega.”

Kako je prekrasna slika izlaska sunca koja ilustrira postupno svitanje istine i blagoslova u vremenu njegove prisutnosti!

- **Matej 13:43:** „Tada će pravednici zasjati poput sunca u Kraljevstvu svojega Oca...”
- **Malahija 4:2:** „...sunce pravednosti će izaći s iscjeljenjem u svojim zrakama...”

Svitanje je postupno, ali konačno će puna, jasna svjetlost istjerati tamu zla, neznanja, praznovjerja i grijeha.

KADA se Isus vraća na zemlju?

Tijekom prvog Isusovog dolaska nije bilo iznenadnog i neočekivanog događaja koji bi obilježio njegov dolazak i prisutnost. To nije Božja metoda otkrivanja svojih planova. Prvi Isusov dolazak očitovao se i dokazao njegovim sljedbenicima postupnim ispunjenjem proročanstava, pokazujući pronicljivim promatračima da se očekivani događaji ispunjavaju pravodobno. Isti način treba očekivati i za njegov drugi dolazak.

Isus se vratio nevidljivo kako bi uspostavio Kraljevstvo 1874. godine.

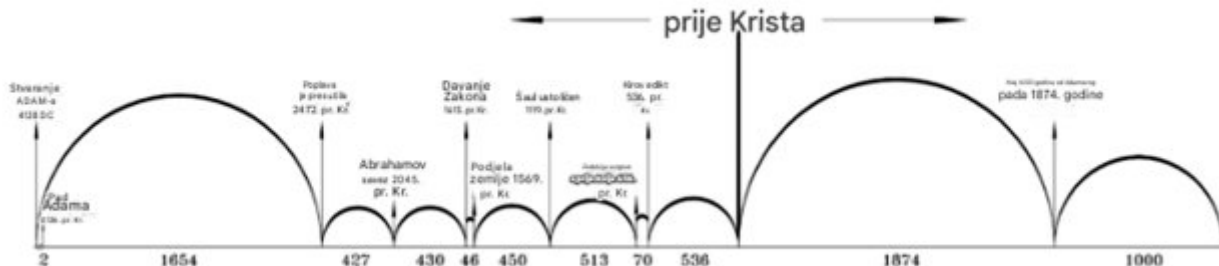
Tri dokaza ukazuju na 1874. kao točnu godinu Isusovog povratka:

- Biblijska kronologija
- Jubilejski ciklusi
- Dani iz Danielove knjige

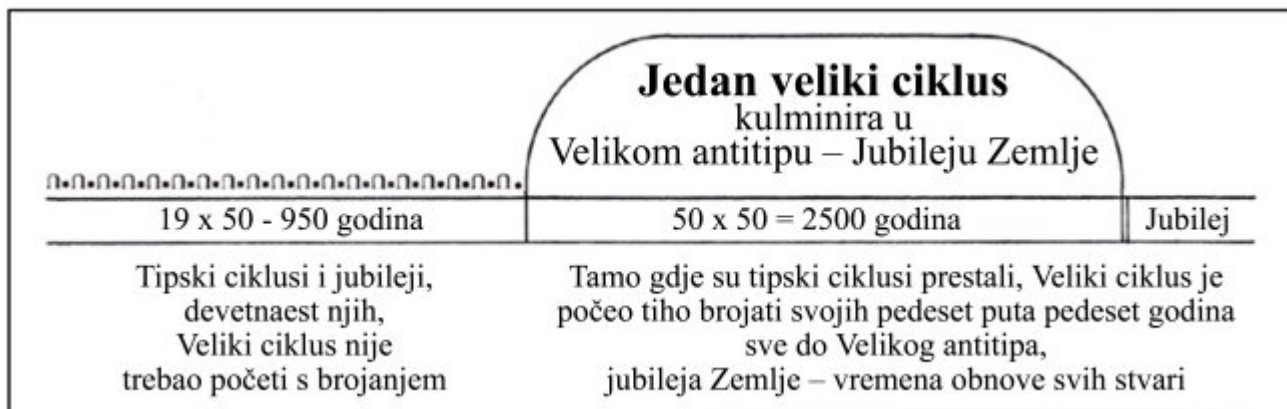
Za više detalja vidi: Studije Svetog Pisma, sv. 2, pogl. 2 i 7; sv. 3, pogl. 3.

Evo kratkog objašnjenja svih triju dokaza!

Biblijska kronologija: Zbrajanjem vremenskih razdoblja u Bibliji dolazimo do zaključka da je 6.000 godina od stvaranja Adama završilo 1872. godine. Biblija sadrži mnoge primjere šest razdoblja rada, nakon kojih slijedi sedmo razdoblje sabatskog odmora i slobode. Isus je sebe proglasio „Gospodarom subote” (**Matej 12:8, Luka 6:5**) i rekao da će vladati 1.000 godina (**Otkrivenje 20:6**). Veliki antitipski 1.000-godišnji sabat Zemlje započeo je 6.000 godina nakon Adamovog pada, što se točno poklapa s godinom 1874.

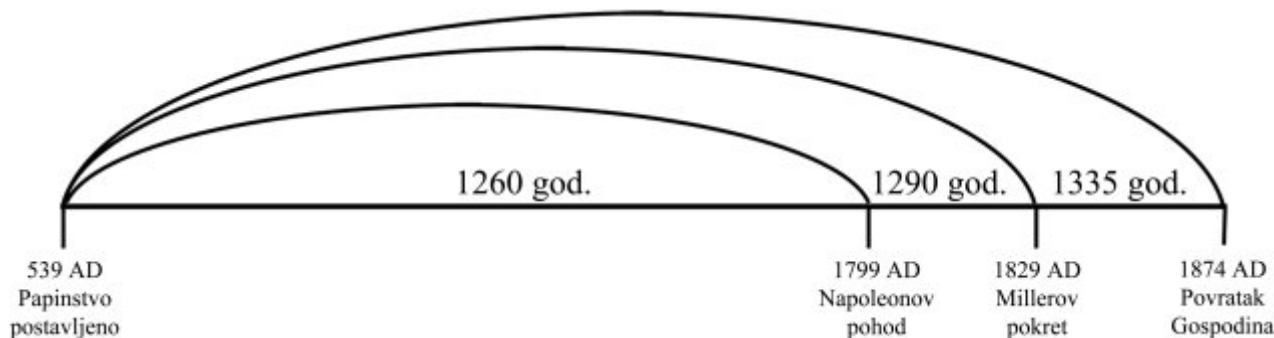
Jubilejski ciklusi: Jubilej (**Levitski zakonik 25:10–15**) unaprijed je naznačio veliko obnavljanje i obnovu čovječanstva nakon pada, „obnovu svega.” **Djela apostolska 3:21** (KJV). Običajni Jubilej prestao se držati kada je Izrael bio odveden u ropstvo u Babilon, a posljednji ciklus završio je 626. pr. Kr. U to vrijeme počeo se računati veliki antitipski Jubilejski ciklus (50 godina × 50 ciklusa ili 2.500 godina) prema obnovi svega. Taj Veliki Jubilejski ciklus završio je točno 1874. godine.

Dani iz Danielove knjige: U knjizi proroka Daniela rečeno nam je da će Mihael (Isus) ustati (preuzeti vlast) u vrijeme svršetka. Daniel 12 navodi tri vremenska razdoblja proročanskih dana (doslovnih godina) koja označavaju važne događaje tog vremena: 1.260 dana, 1.290 dana i 1.335 dana, pri čemu je posljednje razdoblje posebno istaknuto.

- **Daniel 12:12:** „Blago onome koji strpljivo čeka i dosegne 1.335 dana!”

Sva ova razdoblja počinju u istom trenutku – kada je postavljena grozota pustoši (Daniel 11:31, 12:11–12). To se dogodilo 539. godine, kada je papinstvo steklo svjetovnu vlast. Dodajući 1.335 godina na 539. godinu, dolazimo točno do 1874. godine, godine Gospodinova povratka..

Ako se Isus zaista vratio da blagoslovi cijelo čovječanstvo, zašto još uvijek postoji toliko nevolja u svijetu?

Dok su vjerni sljedbenici s nestrpljenjem čekali Kraljevstvo, Sveto Pismo ukazuje da će u vrijeme Gospodinova povratka svijet biti vrlo nemirno mjesto.

Isus prvo mora razmontirati sadašnji zli poredak prije nego što može započeti miroljubivo Kraljevstvo.

- **Daniel 12:1** (KJV) „U to će vrijeme ustati Mihael, veliki knez koji štiti sinove tvoga naroda; i bit će vrijeme nevolje, kakvo nikada nije bilo otkako postoji narod pa sve do toga vremena...”

Kristova vladavina trajat će 1.000 godina (Otkrivenje 20:4). Prvi dio ove vladavine, u kojem se Božje Kraljevstvo postupno uspostavlja, istovremeno je razdoblje u kojem zemaljska kraljevstva nestaju, a Sotonina moć i utjecaj nad ljudima bivaju vezani. Ovu prijelaznu fazu opisuje apostol Ivan.

- **Otkrivenje 11:15, 18** „I sedmi anđeo je zatrubio, i odjeknuli su u nebu snažni glasovi govoreći: „Kraljevstva ovoga svijeta postala su kraljevstva Gospodina našega i njegovog Krista, i on će kraljevati uvijek i zauvijek... I nacije su se razgnjevile, i došao je tvoj gnjev, i vrijeme da se presudi mrtvima i podari nagrada slugama tvojim prorocima i svetima i onima koji se boje tvog imena, malima i velikim; i da se unište oni koji uništavaju zemlju.”

Krist, s kraljevskim naslovom i moći, prisutan je na zemlji kao Božji predstavnik, preuzimajući upravljanje svim poslovima tijekom ovog razdoblja nevolje, kako bi mogao uspostaviti Kraljevstvo.

Kada Isus pokori sve stvari, tada će, kao Knez Mira, On i Crkva donijeti blagoslove za cijelo čovječanstvo.

- **Otkrivenje 21:1, 4–5** (KJV) „I vidio sam novo nebo i novu zemlju: jer prvo nebo i prva zemlja su prošli, i više nije bilo mora. I Bog će obrisati svaku suzu s njihovih očiju; i neće više biti smrti, ni tuge, ni plača, niti će više biti boli: jer prijašnje stvari su prošle. I Onaj koji je sjedio na prijestolju rekao je: 'Evo, činim sve novo.' I rekao je: 'Piši, jer ove riječi su istinite i vjerne.'”

Zašto je važno razumjeti svrhu, način i vrijeme Isusovog drugog dolaska?

Razumijevanje svrhe, načina i vremena Isusovog povratka treba nam donijeti nadu u vrijeme nevolje i inspiraciju da je dugo očekivano Kraljevstvo pred vratima!

- Gospodin je obećao da nećemo biti neznalice o njegovom povratku i nadolazećim događajima.
 - **1. Solunjanima 5:4** „Ali vi, braćo, niste u tami da bi vas taj dan zatekao kao lopov.”
- Posebni blagoslovi sadašnje istine obećani su u vrijeme Gospodinova povratka onima koji čekaju.
 - **Luka 12:37** (KJV) „Blago onim slugama koje gospodar, kada dođe, nađe da bdiju; zaista vam kažem, on će se opasati, posaditi ih za stol i doći da ih posluži.”
- Daje nam utjehu u opasnim vremenima.
 - **Luka 21:28** „Kad se sve to počne događati, uspravite se i podignite glave, jer se približava vaše otkupljenje.”
- Isusov povratak označava početak Kraljevstva i kraj bolesti, tuge, grijeha i smrti... zauvijek!
 - **1. Korinćanima 15:26–27** „Posljednji neprijatelj koji će biti uništen je smrt. Jer je sve podložio pod njegove noge. A kad kaže: „Sve mu je podloženo,” očito je, sve osim onoga koji mu je sve podložio.”

TROJSTVO

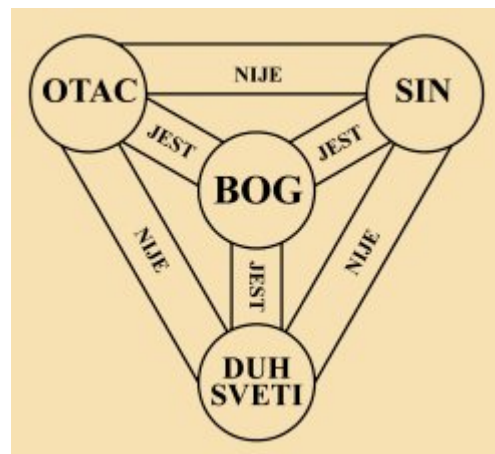
Cilj ovog proučavanja: ŠTO Sveto pismo uči o odnosu između Boga, Isusa i Svetog Duha?
KADA i KAKO je nastao koncept trojstva?
KOJE su biblijske implikacije ovog vjerovanja?

Dodatne reference: Studije Svetog pisma, svezak 5, str. 54–82; Pretisci 1410 i 5747.

Što je doktrina o Trojstvu?

Katolički katekizam (Wikipedia: Trojstvo): „Kršćanska doktrina o Trojstvu (lat. Trinitas, doslovno 'trijada', od lat. trinus – trostruk) predstavlja središnje učenje o prirodi Boga u većini kršćanskih crkava. Definira jednog Boga koji postoji u tri ravnopravne, vječne, supstancijalne božanske osobe: Boga Oca, Boga Sina (Isusa Krista) i Boga Svetog Duha – tri različite osobe (hipostaze) koje dijele jednu bit, supstancu ili prirodu (homoousion).”

Kršćanska web stranica (GotQuestions.com): „Trojstvo je najjedinstvenija, najdefiniranija, najnesхватljivija i najveličanstvenija tajna kršćanstva. Ono otkriva tko je naš Svemoćni Stvoritelj – ne samo bog, već beskonačno Biće koje vječno postoji kao tri ravnopravne, beskonačne Osobe, supstancijalne, ali različite. „Podrijetlo doktrine o Trojstvu nalazi se u Bibliji, premda se sama riječ 'Trojstvo' ne pojavljuje u Svetom pismu. Kako svi ortodokсни kršćani priznaju, doktrina Trojstva tvrdi da je Bog jedno biće, ali tri Osobe; Bog ima jednu narav, ali tri centra svijesti; Bog je jedno što, ali tri tko. Neki nevjernici pogrešno smatraju da je ovo proturječnost. Međutim, doktrina Trojstva nije logička proturječnost, već božanska tajna koju je Bog otkrio kroz svoju Riječ. Proturječnost bi bila tvrditi da Bog ima samo jednu narav, ali i tri naravi, ili da je samo jedna Osoba, a istovremeno tri Osobe.”

- Napomena: Trinitarijanci se znatno razlikuju u svojim interpretacijama o tome što čini Božju prirodu.

Gdje se u Bibliji nalazi riječ „trojstvo”?

Riječ „Trojstvo” ne pojavljuje se u Svetom pismu. Međutim, trinitarijanci će često ukazati na sljedeće retke:

- **1. Ivanova 5:7–8** – Gotovo svi izučavatelji se slažu da ovaj redak nije pronađen u najstarijim grčkim rukopisima, već je dodat nakon 4. stoljeća. Ne nalazi se u većini suvremenih prijevoda.
- **Izaija 6:3 i Otkrivenje 4:8** – Ovi reci koriste izraz „Svet, Svet, Svet” za opisivanje Boga. Neki trinitarijanci tvrde da ova fraza upućuje na Trojstvo, jer opisuje Boga s tri ponovljene riječi.
- **Ivan 1:1** – (Ovaj redak bit će obrađen kasnije.)
- **Ivan 10:30** – (Ovaj redak bit će obrađen kasnije.)

Jeste li znali...

Postoji poznata himna koja se pjeva u kršćanskim crkvama pod nazivom „Svet, Svet, Svet”, a njezin originalni tekst uključuje stihove: Svet, svet, svet, milostiv i moćan! Bog u tri Osobe, blagoslovljeno Trojstvo!

Međutim, u našoj zbirci „Himne Svanuća” (Hymns of Dawn, #223A) koristimo istu melodiju, ali smo izmijenili tekst: Svet, svet, svet, milostiv i moćan! Bog na Najvišem, blagoslovljeno Veličanstvo!

Kada je Trojstvo dodano u vjerovanja Kršćanstva?

- Pojam „Trojstvo” skovao je Teofil Antiohijski (umro 183. godine n.e.), punih 150 godina nakon raspeća našeg Spasitelja. Međutim, prema Teofilu, „Trojstvo” se nije odnosilo na Oca, Sina i Svetog Duha, već na Boga, Njegovu Riječ (Logos) i Njegovu Mudrost. Rasprave o definiranju „trojstva” trajale su sljedećih 200 godina.
- Prvi Nicejski sabor održan je u Niceji, gradu u današnjoj Turskoj, 325. godine n.e. Na tom saboru nastao je Nicejski vjerovjesni nauk (Kredo). Međutim, tek kada se Drugi sabor sastao 381. godine, vjeroispovijest je izmijenjena kako bi uključivala Svetog Duha, čime je konačno uspostavljen koncept Trojstva.

- Na Prvom nicejskom saboru, rimski car Konstantin Veliki želio je definirati kršćanska vjerovanja. Sabor se održao od svibnja do srpnja 325. godine n.e. i bio je „povijesno značajan kao prvi pokušaj postizanja konsenzusa unutar Crkve kroz skup predstavnika cijelog kršćanskog svijeta.” Konstantin je pozvao 1.800 biskupa iz kršćanske crkve unutar Rimskog Carstva (oko 1.000 s Istoka i 800 sa Zapada). Na saboru su prvi put tehnički aspekti Kristologije bili predmet rasprave. Ovo je postavilo presedan za buduće opće crkvene sabore da usvajaju vjerovjesne nauke i kanone. (Wikipedia)
- Na Nicejskom saboru pojavili su se dvojica poznatih vođa sa suprotnim stavovima o definiciji Krista:
 - **Arius** – vjerovao je da su Bog i Isus zasebna bića, da je Isus Sin Božji, koji je postojao prije nego što je postao čovjek, i da je prvo što je Bog ikada stvorio bio Logos. Smatrao je da samo Bog nema početak, dok je Isus stvoren i rođen od Boga.
 - **Athanazije** – vrlo utjecajan svećenik koji je vjerovao da je Isus 'rođen, a ne stvoren', te da je 'jedne supstance s Ocem', što je kasnije postalo temelj Nicejske vjeroispovijesti.

Ovo je sažetak navedenog teksta iz knjige „Kad je Isus postao Bog” Richarda E. Rubensteina:

Nakon gotovo tri stoljeća progona, kršćanstvo je doživjelo izvanredan preokret 324. godine, kada je Konstantin Veliki postao car Rima. Kršćani su prestali strahovati za vlastiti opstanak i okrenuli se pitanju kako definirati vjerovanja koja određuju tko je „pravi” kršćanin.

Pod vodstvom dvaju karizmatičnih svećenika – Arija, koji je tvrdio da je Isus svet, ali manji od Boga, i Athanazija, koji je zastupao stav da je Isus sam Bog u ljudskom obliku – rasprava o Isusovom božanstvu eskalirala je od žestokih polemika do nasilja i krvoprolića.

Euzebije Cezarejski bio je utjecajan povjesničar, teolog i moćan biskup koji je sudjelovao na Nicejskom saboru. Iako je isprva pokazivao određenu naklonost prema Arijevim stavovima, na kraju je potpisao Nicejsku vjeroispovijest nakon što su napravljene izmjene kako bi se riješili njegovi prigovori. On je u vjerovjesni nauk uveo koncept *homoousios* [grčka riječ koja znači „isti u biću, isti u suštini”].

Koji Biblijski reci bi mogli podržavati Arijevo gledište?

- **1. Korinćanima 8:6** – „Za nas postoji samo jedan Bog, Otac, od kojeg je sve i za kojeg postojimo; i jedan Gospodin, Isus Krist, po kojem je sve i kroz kojeg živimo.”
- **Kološanima 1:15–17** – „On je slika nevidljivoga Boga, prvorođenac svakog stvorenja: jer po njemu je sve stvoreno, i na nebu i na zemlji, vidljivo i nevidljivo, bilo prijestolja, bilo gospodstva, bilo poglavarstva, bilo vlasti – sve je stvoreno po njemu i za njega. On je prije svega, i u njemu sve postoji.”

• **Izreke 8:22–31** – „Gospodin me stvorio na početku svoga puta, prije svojih davnih djela. Od vječnosti sam ustanovljena, od početka, od najranijih vremena zemlje. Kad još nije bilo oceana, rodih se; kad još nije bilo izvora obilnih vodom. Prije nego su se gore oblikovale, prije nego su se brda ustalila, ja sam rođena...”

• **Ivan 14:28** – „Otac je veći od mene.”

• **Ivan 13:16** – „Zaista, zaista, kažem vam, sluga nije veći od svoga gospodara, niti je onaj koji je poslan veći od onoga koji ga je poslao.”

• **1. Korinćanima 15:27–28** – „Jer sve je podložio pod njegove noge. Ali kad kaže: 'Sve je podloženo', jasno je da to ne uključuje Oca koji mu je sve podložio. A kad mu sve bude podloženo, tada će se i Sin sam podložiti Onome koji mu je sve podložio, da Bog bude sve u svemu.”

• **Otkrivenje 3:14** – „Anđelu crkve u Laodiceji napiši: Amen, vjerni i istiniti Svjedok, Početak Božjeg stvaranja, govori ovo...”

Jasna razlika treba biti napravljena između ispovijedanja vjere u Trojstvo i ispovijedanja vjere u Jedinstvo nebeskog Oca, Jehove, i nebeskog Sina, našeg Gospodina Isusa Krista, te Svetog Duha. Doktrina Trojstva tvrdi da su Otac, Sin i Sveti Duh „jedno u osobi, jednaki u slavi i moći,” kako je navedeno u crkvenim vjerovjesnim naukama. Međutim, Biblija, dok ističe apsolutno jedinstvo između Oca, Sina i Svetog Duha u različitim koracima velikog plana spasenja, izričito pobija misao da su Otac i Sin jedna osoba. Biblija negira da su Otac i Sin jednaki u veličanstvu i moći, osim kako je prethodno navedeno (Filipljanima 2:9) – da je Otac proslavio Sina, uzvisio ga iznad svih drugih, osim svog vlastitog imena, učinivši ga svojim zastupnikom i predstavnikom u izvršavanju „sve vlasti na nebu i na zemlji.”

Svez. 5, str. 59

Koji Biblijski reci bi mogli podržavati Atanazijevo gledište?

• **Ivan 10:30** – „Ja i Otac smo jedno.” Oni su jedno u namjeri. Isus proročanski kaže:

• **Psalam 40:8** – „Uživam činiti Tvoju volju, moj Bože! Tvoj Zakon je u mom srcu.”

• **Ivan 1:1** – „U početku bijaše Riječ, i Riječ bijaše kod Boga, i Riječ bijaše Bog.”

„Na prvi pogled ovaj redak može izazvati određenu zbuđenost, ali što znači u izvornom grčkom? „...kada se riječ Theos upotrijebi dva puta u istoj rečenici, ponekad se koristi grčki predložni član, kako bi dao značenje **Bog** u kontrastu s **bogom**. Primjer za to nalazi se u Ivanu 1:1 – 'Riječ bijaše kod Boga (ho theos) i Riječ bijaše bog (theos)'.” (Svez. 5, str. 70)

„Isus je bio **bog** (Moćni) prije nego što je došao na svijet; također je bio bog od trenutka kad je primio začecje Svetog Duha na Jordanu; i još uvijek je bog, sjedeći s desne strane Oca. No, on nije **BOG**; nikada nije bio i nikada neće biti. Ponovno primijetimo njegove riječi nakon uskrsnuća, kada govori Mariji Magdalen: Ivan 20:17 – 'Uzlazim k svom Ocu i vašem Ocu; k svom Bogu i vašem Bogu.'” (Pretisak 5748)

• **Kološanima 2:9**

◦ (KJV) – „Jer u njemu prebiva sva punina Božanstva [grč. theotes] tjelesno.”

◦ (NASB20) – „Jer u njemu sva punina Božanske suštine [grč. theotes] prebiva u tjelesnom obliku.”

U prijevodu NASB, riječ „Božanska suština” je točan prijevod. „Božanska suština” može jednostavno značiti božanski status, kvaliteta ili priroda, ali je u kršćanstvu preuzelo značenje „Stvoritelj ili Vrhovno Biće” te je povezano s Trojstvom. Grčka riječ theotes se u Kološanima 2:9 prevodi kao Božanstvo, iako bi se trebala prevesti kao Božanski status. Ovo je jedina pojava ove riječi u Novom zavjetu. (Svez. 5, str. 71)

Filipljanima 2:5–7 – „Neka u vama bude isto razmišljanje koje je bilo i u Kristu Isusu, koji, premda je već postojao u obličju Božjem, nije smatrao da je jednakost s Bogom nešto za čime treba grabiti, nego je ispraznio samoga sebe uzimajući obličje sluge i postavši sličan ljudima.”

„Značenje ovog retka je da kad je naš Gospodin Isus bio duhovno biće, kad je imao božansko obličje i prirodu, nije bio ispunjen ambicioznim duhom niti željom da uzurpira božansku vlast, moć, slavu i štovanje – nije imao duh Sotone, koji je nastojao uzvisiti sebe govoreći: 'Bit ću kao Svevišnji' (Izaija 14:14). Naprotiv, iako je zauzimao najviši položaj, odmah do Nebeskog Oca, bio je toliko ponizan da se, u poslušnosti Očevoj volji, odrekao slave i veličanstva svog duhovnog stanja, zamijenivši tu višu prirodu i slavu za niže stanje – ljudsku prirodu.” (Svez. 5, str. 81; vidi Svez. 5, str. 79–81)

Ivan 14:7–9 – „Da ste mene upoznali, upoznali biste i moga Oca. Odsada ga poznajete i vidjeli ste ga.” Filip mu reče: „Gospodine, pokaži nam Oca i to nam je dovoljno.” Isus mu odgovori: „Filipe, toliko sam vremena s vama, a ipak me nisi upoznao? Onaj tko je vidio mene, vidio je Oca; kako onda možeš reći: 'Pokaži nam Oca?'”

Znamo da učenici nisu doslovno gledali Oca kad su promatrali Isusa, jer:

- **Izlazak 33:20** – „Ne možeš vidjeti moje lice, jer nitko ne može vidjeti mene i ostati živ!”
- **Ivan 1:18** – „Nitko nikada nije vidio Boga. Jedinorođeni Sin, koji je u Očevom krilu, on ga je objavio.”

Drugim riječima, Isus je pokazivao Oca kroz ono što je bio, kako se ponašao i što je govorio: „Božji um, Božja volja, bili su potpuno predstavljeni u njegovom Jedinorođenom Sinu, našem Gospodinu, kad je postao tijelo i prebivao među ljudima. On je, stoga, bio najbolja, najbliža i najjasnija reprezentacija Boga koja je ikada mogla biti dana čovječanstvu.” (Svez. 5, str. 77)

Pročitajte Isusovu molitvu u Ivanu 17. Podržavaju li ovi reci koncept Trojstva?

Ivan 17:9, 20–23 – „Ja molim za njih; ne molim za svijet, nego za one koje si mi dao, jer su tvoji... A ne molim samo za ove, nego i za one koji će po njihovoj riječi povjerovati u mene: da svi budu jedno, kao što si ti, Oče, u meni, i ja u tebi, neka i oni u nama budu jedno, kako bi svijet povjerovao da si me ti poslao. I slavu koju si dao meni, ja sam dao njima, da budu jedno kao što smo mi jedno: ja u njima i ti u meni, da budu savršeni u jednom, te da svijet upozna da si me ti poslao i da si ih ljubio, kao što si mene ljubio.”

„Ovdje je jedinstvo Crkve, za koje se Gospodin molio, jasno istaknuto kao jedinstvo identično onome između Oca i Sina. Da je jedinstvo Crkve jedinstvo uma, a ne osobno jedinstvo, ne treba raspravljati. Jasno je da je misao Otkupitelja bila jedinstvo srca, jedinstvo namjere, jedinstvo volje među njegovim sljedbenicima – i to isto jedinstvo kakvo postoji između Oca i njega. Ovo jedinstvo Crkva bi trebala postići na isti način kao i jedinstvo između Oca i Sina. Sin je bio jedno s Ocem jer je potpuno prihvatio Očevu volju govoreći: 'Ne moja volja, nego tvoja neka bude učinjena.' Dakle, svaki član Crkve trebao bi doći do savršene harmonije s Ocem i Sinom – ne kroz vlastitu volju, nego odricanjem vlastite volje i prihvaćanjem Kristove volje, koja je Očeva volja. Samo na taj način Crkva može postići jedinstvo za koje se naš Gospodin ovdje molio, i koje je opisao kao isto jedinstvo između Oca i njega. Kako je čudno da bi itko pokušao iskriviti Isusove riječi i koristiti ih kao podršku nerazumnoj i nebiblijskoj doktrini o Trojstvu – tri Boga u jednoj osobi! Nasuprot tome, kako je divno i razumno biblijsko jedinstvo duha Oca, Sina i Crkve.” Svez. 5, str. 75–76

Tko je Veliki „JA JESAM”? Kako se ovaj izraz povezuje s Trojstvom u Kršćanskom svijetu?

- Nažalost, neki reci iz Starog zavjeta koji se odnose na Jehovu povezani su s Isusovim riječima u Evanđelju po Ivanu kako bi se podržalo trinitarijansko gledište. Najznačajniji primjer nalazi se u Knjizi Izlaska i predstavlja temelj mišljenja da Isus u Novom zavjetu ukazuje na sebe kao Boga.

„Bog reče Mojsiju: JA JESAM ONAJ KOJI JESAM.
Zatim reče: Ovo ćeš reći sinovima Izraelovim:
JA JESAM poslao me k vama.”

Izlazak 3:14

- „Božji odgovor [Mojsiju] bio je objava Njegovog imena, Jehova, jer riječi 'Ja jesam onaj koji jesam' znače isto što i ime Jehova – Onaj koji postoji sam od sebe, Onaj koji uvijek postoji.” (Pretisak 3990)

• Suvremeni kršćani često uzimaju ovaj stih iz Izlaska (i druge iz Izaije) kao dokaz da se, kada Isus izgovara „Ja sam...,” time nagovještava da je on sam Bog. Ovi reci nalaze se u Evandjelju po Ivanu:

- **Ivan 6:35** – Ja sam kruh života...
- **Ivan 8:12** – Ja sam svjetlost svijeta...
- **Ivan 10:9** – Ja sam vrata...
- **Ivan 10:11** – Ja sam dobri pastir...
- **Ivan 11:25** – Ja sam uskrsnuće i život...
- **Ivan 14:6** – Ja sam put, istina i život...
- **Ivan 15:1** – Ja sam prava loza...

To je domišljata poveznica, ali potpuno neutemeljena. Izraz „Ja sam” u grčkom jeziku Novog zavjeta nema apsolutno nikakvu povezanost s „JA JESAM”, koji se odnosi na Jehovu u Starom zavjetu. Radi se o zavaravajućoj povezanosti, koja je, nažalost, vrlo popularna u kršćanskoj zajednici.

Je li Sveti Duh osoba?

Sveti Duh Božji je Njegova moć i utjecaj.

• **Ivan 14:16** (KJV) – „I ja ću moliti Oca, i on će vam dati drugog Utješitelja [grč. parakletos], da ostane s vama zauvijek.”

Iako postoje reci koji koriste osobnu zamjenicu „on” u vezi sa Svetim Duhom, to samo odražava činjenicu da je grčka riječ parakletos, koja se prevodi kao „Utješitelj,” muškog roda, te stoga zahtijeva mušku zamjenicu za identifikaciju.

• **Ivan 1:32** (KJV) – „Vidjeh Duha [grč. pneuma] kako silazi s neba poput goluba i ostade na njemu.”

Kada se koristi grčka riječ pneuma, koja se prevodi kao „duh,” tada prevoditelji prikladno koriste srednji rod zamjenice „to.”

• Mnogi izrazi iz Novog zavjeta koriste istu riječ „duh.” Oni ne prenose ideju osobnosti, već dalje opisuju karakteristike koje dolaze od Boga. Ovi primjeri ne opisuju osobu, već svetu, preobražavajuću moć koja proizlazi iz Boga:

- „Duh Božji” – **Matej 3:16**
- „Duh obećanja” – **Efežanima 1:13**
- „Duh svetosti” – **Rimljanima 1:4**
- „Duh krotkosti” – **Galaćanima 6:1**
- „Duh zdravog uma” – **2. Timoteju 1:7**
- „Duh milosti” – **Hebrejima 10:29**
- „Duh istine” – **Ivan 14:17**

Što je sa Svetim Duhom? Kako treba razumjeti ovaj treći entitet?

„Nominalne crkve, protestantske i katoličke, tvrde da je Sveti Duh osoba, treća osoba Trojstva. One tvrde da je sve to 'velika tajna'. Da, doista je tajna, takva kakva obilježava zbrku ljudskih vjerovanja koja drži Babilon. Međutim, za one koji se okreću Riječi Božjoj i dopuštaju joj da govori, sve je jasno i razumljivo. Predlažemo da se bilo koja definicija pojma 'Sveti Duh', koja zadovoljava sve poznate uvjete i usklađuje sve relevantne Biblijske retke, može smatrati ispravnim značenjem tog izraza. Najprije ćemo dati ono što smatramo takvom definicijom, a zatim ćemo zamoliti čitatelja da primijeni ovu definiciju na svaki Biblijski redak u kojem se koristi taj pojam i da vidi hoće li se time uspostaviti sklad među svima njima. Smatramo da Biblija uči da je Sveti Duh Božanska volja, utjecaj, moć ili stav, koje se primjenjuje bilo gdje i u bilo koju svrhu, prema božanskoj volji. Bog izražava svoj Duh ili energiju na različite načine, koristeći različite posrednike i ostvarujući različite rezultate. Što god Bog čini kroz svoje posrednike, jednako je njegovo djelo kao da ga je On osobno izvršio, budući da su svi njegovi posrednici njegova stvorenja – stvorena njegovom vlastitom moći. Baš kao što se kaže da građevinski izvođač gradi kuću, iako možda nikada nije podigao ni jedan alat, on to čini svojim materijalima i kroz svoje posrednike. Dakle, kada čitamo da je Jehova Bog stvorio nebesa i zemlju, ne trebamo pretpostaviti da ih je osobno oblikovao. On je koristio Posrednika. „On reče, i tako bi. On zapovjedi, i postade.” Njegova sveta Moć djelovala je kroz Njegovog Jedinorođenog Sina.” (Pretisak 5749)

Za detaljno proučavanje o Svetom Duhu, pogledajte svezak 5, poglavlja 8–11.

Možete li se sjetiti drugih referenci ili nedosljednosti koje otežavaju prihvaćanje koncepta Trojstva?

- Sveto pismo naziva Boga Ocem, a Isusa njegovim Sinom, što implicira odnos koji možemo razumjeti – i to je prekrasan odnos!
- Ako je Isus umro na križu, kako je to u skladu s našim razumijevanjem Boga, koji je besmrtn, božanski, samopostojeći i ne može umrijeti? (**1. Ivanova 4:3; 2. Ivanova 1:7**)
- Isusovo uskrsnuće – kako ga Trinitarijanac objašnjava? Tko ga je uskrsnuo?
- Kad se Isus molio, kome se molio?
- **1. Korinćanima 11:3** – „Želim da znate da je Krist glava svakom čovjeku, a čovjek glava ženi, i Bog je glava Kristu.” Kako bi Trinitarijanac objasnio ovaj redak?
- Ako je Isus bio „uzvišen” nakon što je uskrsnuo, kako je to dosljedno s Trinitarijanskim pogledom? Ako je on sam Bog, nije li već bio najviše uzvišen što može biti? (**Filipljanima 2:9–11**)
- **Matej 28:18** – „I Isus im pride i reče: 'Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji.'” Ako je Isus bio Bog, nije li uvijek imao tu vlast?
- Ima ih još mnogo! Možete li se sjetiti nekih drugih...?

Koje su posljedice za naše razumijevanje Božjeg plana ako prihvatimo Trojstvo?

Ukratko, vjerovanje u Trojstvo mijenja sve!

- Naše temeljno razumijevanje Božjeg plana počiva na doktrini OTKUPNINE. Glavna ideja otkupnine je da je SAVRŠEN ČOVJEK platio cijenu za grijeh umirući kao SAVRŠEN ČOVJEK – kao odgovarajuća zamjena za Adama. Ako Isus nije bio potpuno čovjek, nije mogao platiti otkupninu. Morao je biti potpuno mrtav u grobu – i doista je bio mrtav tijekom dijelova triju dana. Trinitarijanac ne može reći da je Isus doista umro, jer to nije dosljedno ako vjeruje da je on bio Bog. Bog ne može umrijeti. Ako kažu da je on stvarno umro, tko ga je tada uskrsnuo?

(**1. Korinćanima 15:21–22; 1. Timoteju 2:5–6; Rimljanima 5:18–19**)

- Vjerovanje u Trojstvo mijenja veličinu Isusove žrtve, koju je dobrovoljno podnio, polažući svoj život i izvršavajući Očevu volju u svemu.
- Vjerovanje u Trojstvo mijenja odnos Krista s njegovim tijelom – njegovim sljedbenicima. Mi mu vjerujemo jer je imao potpuno ljudsko iskustvo. Zna kako je hodati Zemljom, biti tretiran s mržnjom i prezren. Da je zaista Bog koji se samo pretvara da je čovjek, ne bi nas mogao razumjeti kao što nas zaista razumije.

◦ **Hebrejima 4:15** – „Jer nemamo velikog svećenika koji ne može suosjećati s našim slabostima, već onoga koji je bio iskušavan u svemu kao i mi, ali bez grijeha.”

- Vjerovanje u Trojstvo oduzima ljepotu Božjeg karaktera i kvari ljepotu Njegovog plana. Bog je poslao svog jedinorođenog Sina, kojeg je volio svim srcem, a njegov Sin, voleći Oca svim srcem, slobodno i voljno došao je na Zemlju platiti cijenu za Adamov grijeh.

„Ako postoje tri Boga, **'jednaki u moći i slavi'**, kako katekizmi tvrde, onda nije istinito reći da postoji samo jedan Bog. Ako postoji 'Jedan Bog, Otac, od kojega su sve stvari', kako tvrdi sveti Pavao; i ako je, kako je Isus izjavio, Otac veći od svoga časnog Sina; i ako je Otac podigao svoga ljubljenog Sina iz mrtvih, **uzvisio ga na visinu**, počastio ga i odredio mu Kraljevstvo; i ako će Sin na kraju predati Kraljevstvo natrag Ocu, da bi Bog Otac bio sve u svemu, onda ne može biti istinito da postoji **nekoliko bogova jednake moći.**”

Svez. 5, str. 55

ISTINA O PAKLU

Cilj ovog proučavanja: ŠTO je „pakao“? Je li to mjesto vječnog mučenja? GDJE se nalazi? TKO je u paklu? ZAŠTO je Isus bio „u paklu“ dijelove tri dana? ZAŠTO su milijuni dobrih ljudi sada u paklu? TKO izlazi iz pakla i KAKO?

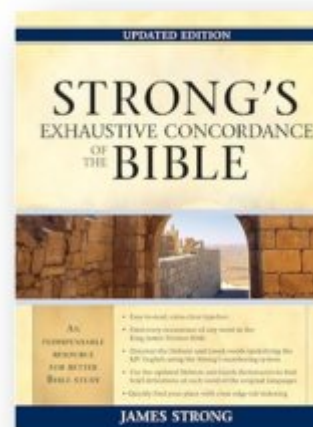
Dodatne reference: *Studije Svetog Pisma*, svezak 5, poglavlje 12; Ponovljeni tisak 1498 i 2597.

Opće razumijevanje riječi „pakao“

- U gotovo svim kršćanskim religijama, „pakao“ se općenito shvaća kao vatreno mjesto kazne, gdje besmrtni, neumiruće duše zauvijek trpe muke zbog grijeha počinjenih u ovom životu.
- Oxfordov rječnik: „Mjesto koje se u raznim religijama smatra duhovnim područjem zla i patnje, često tradicionalno prikazano kao mjesto vječnog plamena ispod zemlje, gdje se opaki kažnjavaju nakon smrti.”
- „U starom engleskom jeziku... riječ „hell“ jednostavno je značila sakriti, prikriti, pokriti; dakle, skriveno, tajno ili pokriveno mjesto.” (Ponovljeni tisak 2598)

Biblijska upotreba riječi „pakao“

- Riječ „pakao“ prevodi se i koristi na različite načine u raznim dijelovima Svetog Pisma, ovisno o prijevodu Biblije. Za ovo proučavanje koristit ćemo verziju Kralja Jakova (KJV), osim ako nije drugačije navedeno.
- Ova riječ pojavljuje se **54 puta** u Bibliji: **31 put** u Starom zavjetu i **23 puta** u Novom zavjetu.
- Koristeći Strongovu Iscrpnu Konkordanciju, pogledajmo originalne riječi (grčke/hebrejske) koje su prevedene kao „pakao“:

PAKAO u Bibliji	
Stari zavjet (hebrejski jezik)	Novi zavjet (grčki jezik)
SHEOL	HADES TARTAROO GEHENNA

- Svaka hebrejska ili grčka riječ može imati različita značenja unutar istog prijevoda (na primjer, verzija Kralja Jakova (KJV) može isti hebrejski izraz prevesti na više hrvatskih riječi), ovisno o kontekstu i pristranosti prevoditelja. Naravno, postoje razlike i među različitim prijevodima (KJV može koristiti drugu hrvatsku riječ u usporedbi s NASB).

„ŠEOL“ u Starom Zavjetu

Hebrejska riječ *šeol* pojavljuje se u Starom zavjetu **65 puta**. Na hrvatski je prevedena kao:

- **PAKAO:** 31 put
- **GROB:** 31 put
- **JAMA:** 3 puta (**Brojevi 16:30, 33 i Job 17:16**)

Koje je pravo značenje riječi *šeol*? Prevoditelji Biblije nailazili su na poteškoće s ovom riječi, posebno ovisno o tome opisuje li „dobru“ ili „lošu“ osobu.

Opis Jakova: Ovdje se riječ „grob” odnosi na hebrejsku riječ *šeol*. Jakov je znao da će umrijeti i otići u *šeol*.

- **Postanak 37:35** – „I ustadoše svi njegovi sinovi i sve njegove kćeri da ga utješe... a on [Jakov] reče: Jer ću sići u grob (*šeol*) k sinu svojemu tugujući...”

Opis dobrog kralja Jude, Ezekije:

- **Izaija 38:10** – „Ja sam rekao u smiraj svojih dana: Trebam poći k vratima groba [*šeol*]; lišen sam ostatka godina svojih.”

Čudom mu je život bio neočekivano produžen. Ovdje opisuje svoje misli tijekom bolesti, kada je očekivao da će uskoro umrijeti. Prevoditelji su bili pažljivi da ovdje ne upotrijebe riječ „pakao” kao prijevod za *šeol*, jer bi to pobudilo pitanja kod mnogih čitatelja zašto bi netko toliko dobar kao Ezekija očekivao odlazak u mjesto muke nakon smrti.

Opis zlih:

- **Psalam 9:17** – „Zli će biti odvedeni u pakao (*šeol*), kao i svi narodi koji zaborave Boga.”

Prevoditelji su često koristili riječ „pakao” kada se odnosilo na zle osobe, dok su za dobre i vjerne osobe koristili „grob” ili „jamu” (ili su *šeol* ostavili neprevedenim).

Stoga, koje je stvarno značenje riječi „ŠEOL”?

Evo retka koji nam daje odgovor!

- **Izaija 38:18** – „Jer grob (*šeol*) ne može te hvaliti, smrt te ne može slaviti: oni koji siđu u jamu (*bôr*) [što znači cisterna, tamnica, bunar] ne mogu se uzdati u Tvoju istinu.”

Ovo su Ezekijine riječi dok još govori o svojoj teškoj bolesti i izražava zahvalnost što je još uvijek živ. On govori o smrti kao sinonimu za *šeol* i kaže da, dok živi mogu slaviti Gospodina, smrt i *šeol* ne mogu; što znači da oni koji umru i budu u *šeolu* ne mogu Ga hvaliti. Da su prevoditelji ovdje preveli *šeol* kao „pakao,” mnogi bi se zapitali kakvo bi to mjesto pakao zapravo moglo biti.

Riječ *šeol* ovdje je prevedena kao „grob.” Iz ovog retka vidimo da je „grob” isto što i stanje smrti, također opisano kao „jama.”

Pakao = Grob ili jama ili „skriveno stanje” ukopa

- **Job 14:13** (KJV) – „O, kad bi me sakrio u grob (*šeol*), kad bi me držao skrivenim dok tvoj gnjev ne prođe, kad bi mi odredio vrijeme i sjetio me se!” Ovdje vidimo još jednog pravednog Božjeg čovjeka koji moli da ode u *šeol* (pakao, grob).
- **Psalam 115:17** – „Mrtvi ne hvale GOSPODA, niti itko od onih koji silaze u tišinu.” Umjesto jauka i vike, mjesto gdje su mrtvi opisano je kao stanje „tišine.”
- **Psalam 88:11, 12** – „Hoće li se tvoja milost objaviti u grobu? [druga hebrejska riječ, Strongov #6913 *qeber*] ili tvoja vjernost u propasti? ...i tvoja pravednost u zemlji zaborava?” Umjesto kajanja ili patnje, „grob” je opisan kao mjesto ili stanje „zaborava.”
- **Propovjednik 9:10** (KJV) – „...jer u grobu (*šeol*), kamo ideš, nema ni rada, ni smišljanja, ni znanja, ni mudrosti.” Ovo nije stanje živih ljudi.

Pakao = stanje smrti

„HADES” u Novom zavjetu

Prva grčka riječ za pakao (*hades*) pojavljuje se u Novom zavjetu **10 puta**.

„U Novom zavjetu grčka riječ *hades* je točan ekvivalent hebrejske riječi *šeol*. Imamo najapsolutniji dokaz za to iz činjenice da su apostoli, u citatima iz Starog zavjeta, riječ *šeol* preveli kao *hades*.” (Svezak 5, str. 375)

Nesporna poveznica između definicija u Starom i Novom zavjetu:

- **Djela apostolska 2:27** – „Jer nećeš ostaviti dušu svoju u paklu (*hades*); niti ćeš dopustiti da Sveti tvoj vidi trulež.”
- **Psalam 16:10** – „Jer nećeš ostaviti dušu svoju u paklu (*šeol*); niti ćeš dopustiti da Sveti tvoj vidi trulež.”

Kada se u Novom zavjetu citira Stari zavjet, *hades* je riječ koja se koristi za *šeol*, što znači da znamo da *hades* = *sheol*.

Je li Isus zaista bio u paklu?

Da, Isus je bio u grobu (*hades/sheol*) dijelove tri dana dok ga Bog nije uskrsnuo.

- **Djela apostolska 2:31** – „...da njegova [Isusova] duša nije ostala u paklu (*hades*)...”

Isus je uskrsnuo unutar samo tri dana. Međutim, ostatak čovječanstva mora čekati potpuni Isusov povratak kako bi primili njihovo podizanje iz mrtvih.

- **Otkrivenje 1:18** (KJV) – „Ja [Isus] sam onaj koji živi, i bio sam mrtav; i evo, živ sam zauvijek, ...i imam ključeve pakla (*hades*) i smrti.”
 - „Ključevi pakla”: vlast nad zatvorom groba; odnosi se na one koje će Isus uskrsnuti iz njihovih grobova.
 - „Ključevi smrti”: vlast nad „živim mrtvima” svijeta; odnosi se na one koji su živi u trenutku kada Isus započne djelo uskrsnuća čovječanstva. Iz Božje perspektive, cijelo čovječanstvo je mrtvo.
- **Luka 9:60** – „Neka mrtvi pokopaju svoje mrtve...”
- **Djela apostolska 10:42** – „...da je On taj koji je od Boga postavljen za suca živih i mrtvih.” Ovaj redak potvrđuje da Isus ima tu vlast.

Kako grad može biti srušen u pakao?

- **Matej 11:23** „A ti, Kafarnaume, koji si uzdignut do neba, bit ćeš srušen u pakao (*had*)...”

Grad Kafarnaum bio je zatrpan stotinama godina, u skladu s Isusovim proročanskim riječima. Godine 1838. američki istraživač Edward Robinson otkrio je ruševine tog drevnog grada. Pakao/*had* jednostavno znači „stanje smrti” ili „uvjet pokopa,” kao što označava hebrejska riječ „*šeol*.”

- **Otkrivenje 20:13, 14** „I more dade svoje mrtvace... smrt i pakao (*had*) dade svoje mrtvace... I smrt i pakao bijahu bačeni u ognjeno jezero. To je druga smrt. I smrt i pakao (*had*) bijahu bačeni u ognjeno jezero.”

Ovaj tekst Pisma uči da će svi koji su u paklu izaći! Govori o kraju ili uništenju „stanja smrti.” Tako će pakao (grob, odnosno stanje mrtvih) biti uništen kada...

- **1 Korinćanima 15:22** „...u Kristu će SVI biti oživljeni.”

„TARTAROO” u Novom zavjetu

Druga grčka riječ za pakao (*tartaroo*; ponekad prevedena kao *tartar*) pojavljuje se u Novom zavjetu samo jednom:

- **2. Petrova 2:4** „Jer ako Bog nije poštedio anđele koji su sagriješili, nego ih je bacio u pakao (*tartaroo*) i predao ih u lance tame, da budu sačuvani za sud.”

Ovaj redak govori o anđelima koji su sagriješili prije Potopa i bili bačeni u pakao. Što pakao znači za anđele?

„*Ti pali duhovi boravili su na zemlji u danima našeg Gospodina i apostola. Dakle, nisu bili dolje na nekom mjestu, već 'dolje' u smislu degradacije od prijašnje časti i slobode te su bili sputani tamom, kao lancima.*” (Reprint 1498)

To su isti anđeli na koje ukazuje apostol Pavao:

- **Efežanima 6:12** „Jer ne borimo se protiv krvi i mesa, nego protiv poglavarstava, protiv vlasti, protiv vladara tame ovoga svijeta, protiv duhovne zloće na nebesima.”

Ova „nebeska mjesta” odnose se na atmosferu Zemlje, gdje je Sotona njihov vođa.

- **Efežanima 2:2** „...prema knezu vlasti zraka...”

Sotona i pali anđeli nalaze se u stanju ograničenja („lanci tame”) u odnosu na privilegije koje uživaju drugi anđeli. Da, oni su moćni, ali postoje izvan Božje prisutnosti i unutar prisutnosti Sotone, pa je njihova moć ograničena u odnosu na ono što je nekada bila.

„GEHENNA” u Novom zavjetu

Treća grčka riječ za pakao (*gehenna*) pojavljuje se u Novom zavjetu **12 puta** (Isus je na nju referirao samo četiri puta).

- **Marko 9:43–49** (KJV) „Ako te ruka sablažnjava, odsijeci je: bolje ti je ući u život sakat, nego imati obje ruke i otići u pakao (*gehenna*), u vatru koja se nikada ne gasi: gdje njihov crv ne umire, a vatra se ne gasi...” (Dalje se spominje odsijecanje nogu i vađenje očiju.)

Je li jezik u ovom odlomku doslovan ili simboličan? Želi li Bog da doslovno slijedimo ove riječi i ostanemo slijepi i hromi bez ruku? Definitivno ne! Dakle, što je Isus mislio?

GEHENNA je stvarno mjesto u Izraelu, izvan Jeruzalema, poznato kao **Dolina Hinoma**.

Što je bio pakao u Dolini Hinoma?

- **Jeremija 7:31** „I sagradili su uzvišena mjesta Tofeta, koje je u dolini sina Hinoma, da spaljuju svoje sinove i kćeri u vatri; što im nisam zapovjedio, niti mi je došlo na srce.”

Izraelci su ondje štovali druge bogove i prinosili dječje žrtve u vatri! (Vidi također **Jeremija 32:35**.) Kasnije su se pokajali i pretvorili to isto mjesto u gradsko smetlište.

Tu su bacali smeće, mrtve životinje, pa čak i tijela kriminalaca – ali nikada ništa živo. Mrtvo meso bi privuklo crve koji bi ga potom pojeli. Kako bi kontrolirali količinu otpada, vatra bi se povremeno palila i tako bi se smeće pretvaralo u pepeo.

Isus je koristio ovaj primjer Gehenne kako bi ilustrirao potpuno uništenje. Njegovi slušatelji su znali za ovo smetlište i razumjeli su da gehenna predstavlja konačno i potpuno uništenje, a ne mjesto vječnog mučenja i očuvanja zlih. To poznamo kao „drugu smrt” opisanu u **Otkrivenju 20:14**. Bit će to sudbina onih u Kraljevstvu koji, nakon što im bude dana potpuna spoznaja i sposobnost da slijede Božje zakone pravednosti, ostanu namjerno zli.

Taj pakao (*gehenna*) razlikuje se od *hadesa* i *šeola*, koji označavaju stanje smrti ili grob.

Ovdje pakao (*gehenna*) predstavlja potpuno uništenje, odnosno drugu smrt, iz koje nema uskrsnuća.

U ovom trenutku, samo pravi vjernici u Krista podložni su drugoj smrti (**Otkrivenje 2:11**) ako se okrenu natrag i odbace Kristovu žrtvu za njih. U budućnosti, cijeli svijet bit će podložan drugoj smrti ako se konačno suprotstavi Bogu i ne poslušna „tog proroka”, Krista (**Djela apostolska 3:22, 23**).

„Strogo govoreći, nitko nije mogao biti u opasnosti od druge smrti dok je još bio pod prvom ili Adamovom smrću, i dok još nije bilo otkupljenja od nje. Posljedično, nitko nije mogao biti podložan drugoj smrti prije dolaska našeg Gospodina, koji je osvijetlio Božji plan (koji će se ostvariti kroz Krista) za uskrsnuće svih iz prve smrti i drugo suđenje svih ljudi pojedinačno za vječno trajanje tog života, kroz poslušnost Kristovom zakonu. Kazna za nepoštivanje tih pravednih uvjeta bit će druga smrt – osuda po drugi put na smrt, zbog drugog promašaja, i ovaj put pojedinačno. Svijet općenito još nije podložan ovoj kazni: nitko osim posvećenih vjernika ne može je još pretrpjeti; jer nitko drugi nije pobjegao (čak ni uračunato) osudi koja je na svijetu – prvoj smrti, zbog Adamovog grijeha. Posvećeni su pobjegli od nje uračunato, jer im Adamov grijeh više nije pripisan.” (Rimljanima 8:1; 4:6–8, Reprint 1498)

- **Matej 10:28** „Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, ali ne mogu ubiti dušu; nego se bojte Onoga koji može uništiti i dušu i tijelo u paklu (*gehenna*).”

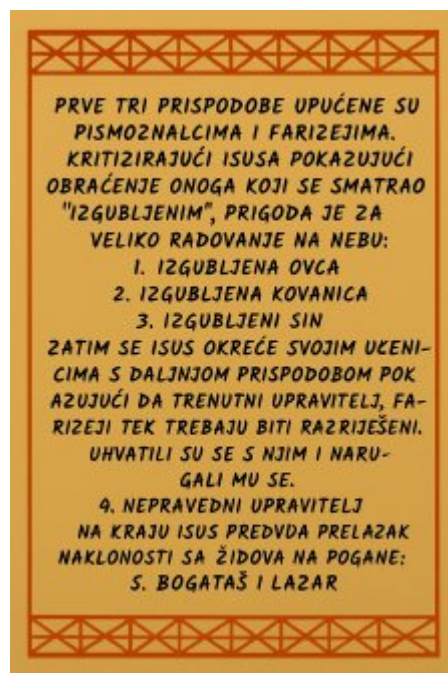
Ovdje je jasno prikazana ideja uništenja u paklu (*gehenna*), a ne vječnog mučenja! Tijelo i duša (biće) uništava „On” (Bog). Svi namjerno zli bit će uništeni na ovaj način, kao što je prikazano u **Otkrivenju 21:8**.

Bogataš i Lazar (Luka 16:19–31)

Mnogi koriste ovu prisposobu kao podršku ideji o gorućem mjestu gdje odlaze zli i grešni ljudi nakon ovog života. Ovo je peta u nizu od pet uzastopnih prisposoba koje je ispričao Isus (Izgubljena ovca, Izgubljeni novčić, Izgubljeni sin, Nepravedni upravitelj).

Prisposoba o bogatašu i Lazaru govori o zamjeni uloga. Nećemo ulaziti u detaljnu raspravu, već samo ukratko napomenuti da doslovno tumačenje ove priče stvara apsurd:

- Nigdje se ne navodi je li prosjak bio dobar ili loš čovjek, samo da je bio siromašan. Isto vrijedi za bogataša – njegov jedini „zločin” čini se da je bogatstvo.
- Svi koji nose purpur i fini lan te dobro jedu svaki dan završe u peći ognjenoj.
- To bi značilo da, ako nismo siromašni prosjaci puni rana koje psi ližu, nikada ne bismo mogli dospjeti – ne u nebo – već u Abrahamovo krilo (što nema smisla – kako svi stanu?) nakon smrti.
- (Za one koji misle da Abrahamovo krilo znači „nebo,” priznaju barem da je dio prisposobe simboličan. Međutim, nitko nije mogao otići u nebo prije nego što je Isus umro da otvori put, tako da ni Abraham nije mogao biti u nebu.)
- Jedna kap vode ne može rashladiti plamenove.
- Ova prisposoba započinje rečenicom koja je vrlo slična mnogim drugim prisposobama:
 - „Bijaše neki bogataš” – Prisposoba o bogatašu i Lazaru (**Luka 16:19–31**)
 - „Bijaše neki bogataš” – Prisposoba o nepravednom upravitelju (**Luka 16:1**)
 - „Jedan čovjek imao je” – Prisposoba o izgubljenom sinu (**Luka 15:11**)
 - „Jedan plemić” – Prisposoba o talentima (**Luka 19:12**)
 - „Jedan čovjek posadi vinograd” – Prisposoba o vinogradarima (**Luka 20:9**)

Pomnijim proučavanjem, prispodoba o bogatašu i Lazaru predstavlja izvanredno proročanstvo o uvjetima koji se odnose na **Židove i pogane te njihovoj zamjeni uloga** u vezi s Božjom naklonošću. Isus, upozoravajući farizeje, predvidio je da će oni i narod Izraela, koji su „bogati” Božjom naklonošću i gledaju s visine na pogane, prikazane kroz lik Lazara, uskoro izgubiti tu naklonost, dok će poganima biti dana prilika da čuju i odgovore na Evanđeosku poruku. **Isus je ilustrirao patnju koju će narod Izraela doživjeti zbog svojih okorjelih srca.**

Bogataš predstavlja narod Izraela, koji je bio bogat Božjim obećanjima, budući da ih je Bog izabrao među svim narodima na zemlji (**Amos 3:2**). Međutim, kako kaže Ivan 1:11: „Došao je svojim, ali ga njegovi nisu primili.” Ova naklonost im je oduzeta i dana poganima, koji sada imaju pristup Božjoj milosti. Bogataš (Izrael) „umire” od Božje naklonosti, dok Lazar (pogani) prima Božju naklonost.

Vatra, u koju bogataš odlazi nakon smrti, predstavlja sudbinu naroda Izraela i njihovo stanje nakon 70. godine naše ere, kada su raspršeni među svim narodima.

- Zaharija 7:13-14: „I kao što je On dozivao, a oni nisu slušali, tako će oni dozivati, a ja ih neću slušati – govori Gospodin nad vojskama. Raspršio sam ih vihorom među sve narode koje nisu poznavali. Tako je zemlja ostala pusta iza njih, tako da nitko nije dolazio i odlazio, jer su oni učinili ugodnu zemlju pustinjom.”

Vatra je stoga simbol presude koja je pogodila narod Izraela, a započela je Isusovim riječima u **Mateju 23:38**: „Evo, vaša kuća ostaje vam pusta.”

Razmotrimo ovo...

- Ako nas Sveto pismo uvjerava da će Sotona na kraju biti uništen, tko će onda upravljati paklom vječnog mučenja?
- Ako Sotona nije uništen, zašto bi mu Bog dao „posao iz snova” – mučiti ljude zauvijek?
- Pismo ne predviđa „besplatnu kartu za nebo” za sve koji su umrli prije Isusove smrti na križu, uključujući milijune i milijune u poganskim zemljama te sam odabrani narod Izraela. Što je s milijardama koje su umrle, a nikada nisu čule ime Isusovo, bez ikakve vlastite krivnje?
- Ako bismo vjerovali u pakao vječnog mučenja, to bi značilo da su djeca žrtvovana poganskom bogu Moleku (**Jeremija 7:31; 32:35**) još uvijek u agoniji, tisućama godina kasnije, i da će njihova muka trajati beskrajno, bez nade i bez svrhe. Ima li to smisla?
- Svakako postoje buduće posljedice za ono što činimo, govorimo i mislimo u ovom životu, ali nikako vječno mučenje bez nade u učenje, rast, oprost ili pomirenje.

Kako nam pravo razumijevanje PAKLA i njegovog značenja pomaže u životu

Razumijevanje da pakao nije mjesto gdje će ljudi zauvijek gorjeti daje nam bolji uvid u Božji karakter. On je pravedan, pravednički i pun ljubavi.

- **Galaćanima 6:7** – „Ne varajte se! Bog se ne da ismijavati. Što čovjek sije, to će i žeti.”
- **Rimljanima 6:23** – „Jer plaća za grijeh je smrt.” Ne vječno mučenje!

Ovo nam daje bolje razumijevanje Božje ljubavi prema čovječanstvu.

- **Ivan 3:16** – „Jer Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina, da nijedan koji u njega vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni.”

Ono nas potiče na iskrenu želju da služimo svom Stvoritelju zbog onoga što On jest i zbog onoga što je učinio za nas. Ne služimo Mu iz straha od vječnog mučenja.

- **1 Ivanova 4:18** (KJV) – „U ljubavi nema straha, nego savršena ljubav izgoni strah, jer strah donosi mučenje. Onaj tko se boji nije savršen u ljubavi.”

Daje nam nadu da će naši rođaci, prijatelji, roditelji i cijeli svijet biti podignuti iz mrtvih natrag na ovu Zemlju. Možemo imati mir, znajući da oni spavaju u grobu, čekajući taj uzbudljiv trenutak.

- **Djela apostolska 24:15** – „Imajući nadu u Boga, koju i oni sami njeguju, da će zasigurno doći uskrsnuće i pravednih i nepravednih.”

Daje nam radost u uočavanju harmonije cijele Biblije, Starog i Novog zavjeta.

Motivira nas da podijelimo Radosnu vijest s onima koji je ne znaju ili ne razumiju.

U Bibliji postoji PAKAO,
ali je potpuno drugačiji od onoga što mnogi kršćani vjeruju.

Biblija uči da je PAKAO GROB,
mjesto gdje svi umrli odlaze, čekajući buduće uskrsnuće.

Bog nema zadovoljstvo u smrti zlih (**Ezekiel 33:11**),
nego želi njihovo pokajanje i obraćenje k životu i pravednosti.

LJUDSKA DUŠA

Cilj ovog proučavanja: ŠTO je svjetovno shvaćanje „duše“? ŠTO je Biblijsko učenje o „duši“?

KAKO znamo da „duša“ nije nevidljivi i besmrtni dio ljudskog bića?

KOJA su neka Biblijska mjesta koja uče da je duša kombinacija tijela i „daha života“?

KOJA su neka Biblijska mjesta koja se čine kao da podržavaju ideju da je duša nevidljivi i besmrtni dio čovjeka?

ZAŠTO je važno da Isusovi sljedbenici imaju točno razumijevanje o tome što je „duša“?

Dodatne reference: Studije Svetog Pisma, svezak 5, poglavlje 12.

Što je „duša“ prema velikim svjetskim religijama?

Hinduizam vjeruje u „atmu“ ili dušu koja je nevidljiva i besmrtna te pri smrti napušta tijelo i ulazi u novo tijelo.

Islam vjeruje da je Allah stvorio mnoge duše (nazvane „rooh“ na urdu jeziku) i stavio ih u tjelesna obličja, šaljući ih na Zemlju kako bi se testiralo hoće li se sjećati i štovati Allaha. Te su duše nevidljive, besmrtne i neuništive.

Budizam vjeruje u „atmu“ ili dušu koja je nevidljiva i besmrtna, a cilj života je postići „nirvanu“ ili „mokšu“ (oslobođenje iz procesa ponovnog rađanja duše u drugim tijelima, odnosno reinkarnaciju).

Rimokatolicizam vjeruje da je duša nevidljiva i besmrtna te da nakon smrti napušta tijelo kako bi se suočila s trenutnim sudom pred Božjim prijestoljem za svoj život.

Protestantizam vjeruje da je duša nevidljiva i besmrtna te da pri smrti „spava,” a zatim se ponovno budi na dan suda, gdje će svi koji su prihvatili Isusa biti spašeni i otići u nebo, dok će svi ostali završiti u paklu s vatrom i vječnim mukama.

Dvije osnovne ideje zajedničke su svim ovim vjerovanjima:

- Duša je na neki način povezana s osobom, ali je nevidljiva.
- Duša je besmrtna, što znači da na neki način nastavlja postojati nakon smrti tijela.

Koncept besmrtnosti duše potječe iz poganskog razmišljanja. Egipćani su imali razrađene priče o zagrobnom životu, a drevni Grci su utjecali na vjerovanja, ponajviše kroz filozofiju Platona. On je rekao: „Smrt je jednostavno odvajanje duše od tijela.” Jedan od njegovih glavnih argumenata za dušu koja ne umire bila je potreba za budućim postojanjem kako bi se pravedno nagradili dobri i kaznili zli. Ovo pokazuje nerazumijevanje svrhe uskrsnuća i suda.

Što je biblijski koncept duše?

- Stari zavjet: Riječ „duša“ se često koristi. Prema Strongovoj Iscrpnoj Konkordanciji, hebrejski izraz #5315, nephesh, znači „živo biće koje diše.”
- Novi zavjet: Riječ „duša“ je prema Strongovoj Iscrpnoj Konkordanciji, prijevod grčkog izraza #5590, psuchē, što znači „dah.”

	IZVORNA RIJEČ	PREVEDENO
STARI ZAVJET	NEFEŠ hebrejski #5315	duša biće stvorenje
NOVI ZAVJET	PSUCHE grčki #5590	duša život um srce

Prva upotreba riječi „duša“ pojavljuje se rano u Bibliji:

- **Postanak 2:7** (KJV) „I Gospodin Bog je oblikovao čovjeka od praha zemaljskog, i udahnuo mu u nosnice dah života; i čovjek je postao živa duša.”

Stvaranje Adama zahtijevalo je dva dijela:

1. Najprije je njegovo tijelo oblikovano od „praha zemaljskog.”
2. Zatim je u tijelo morao biti dodan „dah života.”

Iz ovog biblijskog retka može se prikazati jednostavna jednadžba koja definira što je „duša“:

TIJELO + DAH ŽIVOTA = ŽIVOT STVORENJE KOJE SE NAZIVA „DUŠA“ | **ČOVJEK JE POSTAO ŽIVA DUŠA. NIJE DOBIO DUŠU.**

- Prema Svetom Pismu, ljudi nisu stvoreni s dušom; stvoreni su da budu duše.
- Ljudi i životinje se svi nazivaju dušama (nephesh), stvorenjima – koristi se ista riječ. **Postanak 1:20–21.** Na temelju ove definicije, čak se i životinje mogu smatrati „dušama,” jer imaju tijelo i „dah života.”
- Međutim, samo je čovjek stvoren na Božju sliku. Naravno, ljudi i životinje nisu isti, jer je Bog stvorio čovjeka da „vlada” nad Njegovim životinjskim stvorenjem.
 - **Postanak 1:26** „Tada Bog reče: Načinimo čovjeka na svoju sliku, prema svojoj sličnosti; i neka vlada nad ribama u moru, nad pticama u zraku, nad stokom, nad svom zemljom i nad svim što puzi po zemlji.”

Apostol Pavao također ističe jedinstvenost ljudskih bića.

- **Hebrejima 2:7 (KJV)** „Načinio si ga malo nižim od anđela; okrunio si ga slavom i časti, i postavio ga nad djelima svojih ruku.”

Za više informacija o ovoj temi, pogledajte Studije Svetog Pisma, svezak 1, poglavlje 10: „Duhovne i ljudske prirode – odvojene i različite.”

- Ponekad, „duša” može dobiti dodatno značenje, odnoseći se na cjelokupnost bića. Primjerice, Isus razgovara s čovjekom o tome što treba učiniti da bi se postiglo spasenje. Čovjekov odgovor pokazuje da treba ljubiti Boga svim svojim bićem – srcem, umom i tijelom/životom (dušom):
 - **Luka 10:27** „On odgovori: Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom (psuchē – cjelokupno biće; živo, misleće tijelo), svom snagom svojom i svim umom svojim; i bližnjega svoga kao samoga sebe.”

- Riječ „duša” u Novom zavjetu pokazuje da se odnosi na naš život kao ljudsko biće, koje može umrijeti.
 - **Djela apostolska 27:21–22** „Kad su dugo vremena ostali bez hrane, Pavao je ustao među njima i rekao: Ljudi, trebali ste poslušati moj savjet i ne isploviti iz Krete, čime biste izbjegli ovu štetu i gubitak. No sada vas potičem da budete hrabri, jer neće biti gubitka života (psuchē – cjelokupno biće; živo, misleće tijelo) među vama, već samo gubitak broda.”

Prevesti psuchē kao „život” ovdje je prikladno, jer bi brodolom mogao uzrokovati smrt svjesnog bića. To potpuno ima smisla. Ali ovo je ista grčka riječ koja se koristi i za „dušu”. „Neće biti gubitka života među vama” znači da je gubitak života bio moguć. To znači da vaša „duša” može umrijeti.

	IZVORNA RIJEČ	PREVEDENO
STARI ZAVJET	NEFEŠ hebrejski #5315	duša biće stvorenje
NOVI ZAVJET	PSUCHE grčki #5590	duša život um srce

- **Djela apostolska 15:25–27** „Činilo nam se dobrim, kada smo postali jednodušni, odabrali ljude i poslali ih k vama s našim ljubljenim Barnabom i Pavlom, ljudima koji su riskirali svoje živote [psuchē – cjelokupno biće; živi, misleći organizam] za ime našega Gospodina Isusa Krista. Zato smo poslali Judu i Silu, koji će vam osobno prenijeti iste stvari.”

Barnaba i Pavao riskirali su svoje živote u ovim recima – ali jesu li riskirali svoje „vječne duše” prema tradicionalnom kršćanskom vjerovanju? Naravno da ne. Riskirali su svoj fizički život, ali koristi se ista grčka riječ. Ova su braća riskirala svoj ljudski život, a ne krajnju nagradu. Štoviše, takva opasna služba samo bi ih dodatno osnažila u razumijevanju te nagrade, a ne ugrozila! Ako su riskirali svoje živote radi evanđelja, Bog bi ih za to nagradio.

- Da su prevoditelji upotrijebili riječ „duša” u ovim recima, to bi moglo dovesti do zabune u tradicionalnom razumijevanju besmrtnosti duše. „Život” i „duša” su u Svetom pismu međusobno zamjenjivi pojmovi.
- Sveto pismo naglašava značenja ovih riječi. Pšuchē u Novom zavjetu i nephesh u Starom zavjetu – obje riječi označavaju „živo biće koje diše.” Novi zavjet je u potpunosti usklađen s učenjem Starog zavjeta o ljudskim bićima kao dušama, a ne kao bićima koja ih posjeduju.

Što je smrt?

Neki ljudi su zbunjeni konceptom smrti, tvrdeći da su život i smrt dva stanja postojanja, umjesto postojanja i nepostojanja.

Jednostavno rečeno, smrt je odsutnost života; jednostavna zaboravljenost bez svijesti ili percepcije. Ova definicija temeljno je u suprotnosti s idejom „besmrtnosti duše.” Ako bi čovječanstvo bilo besmrtno kroz svoje duše, tada sama smrt – barem prema ovoj definiciji – ne bi bila moguća.

Smrt je posljedica neposlušnosti koju su počinili Adam i Eva. Ova kazna je prenijeta kroz njih na sve generacije njihovih potomaka.

- **Postanak 2:17** – „Ali s drveta spoznaje dobra i zla ne smiješ jesti, jer onog dana kad s njega jedeš, sigurno ćeš umrijeti.”
- **Propovjednik 9:5–6** – „Živi znaju da će umrijeti, ali mrtvi ne znaju ništa, niti više imaju nagradu, jer je njihova uspomena zaboravljena. Uistinu, njihova ljubav, njihova mržnja i njihova revnost su već nestali, i više nemaju udjela u svemu što se događa pod suncem.”

Fraza „više nemaju udjela u svemu što se događa pod suncem” može zvučati poetično, ali je vrlo jasna. Ne treba je tumačiti kao da mrtvi promatraju žive, ali ne mogu komunicirati s njima, jer bi to bilo u izravnoj suprotnosti s prethodnim retkom koji nam govori da „mrtvi ne znaju ništa.”

- **Propovjednik 9:10** – „Što god tvoja ruka nađe da učini, učini to svom snagom, jer nema djelovanja, planiranja, znanja ili mudrosti u Šeolu, kamo ideš.”

Hebrejska riječ Šeol također se prevodi kao „grob.” Ovaj redak ističe odsutnost bilo kakve aktivnosti za one koji su umrli.

- **Job 7:9–10** – „Kad oblak nestane, on je otišao; tako onaj koji siđe u Šeol ne dolazi natrag. Neće se više vratiti u svoju kuću, niti će ga njegovo mjesto više poznavati.”

Ova jednostavna, ali poetična opservacija uspoređuje život s oblacima – kad jednom „nestane, otišao je.” Oni koji „idu u grob” (umiru) nemaju svijest niti sposobnost interakcije sa svijetom.

Kroz ove retke smrt se razumije kao stanje zaboravljenosti. Dah života nestaje, a tijelo i um prestaju funkcionirati. Koncept uskrsnuća ili obnove kroz Božju milost i Kristovu žrtvu jest da će se čovječanstvo vratiti iz ovog stanja zaboravljenosti. Ovo je temeljno u suprotnosti s idejom postojanja nakon smrti kao „besmrtnosti duše.”

Koji su neki biblijski argumenti koji podupiru biblijsku definiciju duše?

Apostol Pavao, osvrćući se na **Postanak 2:7**, uspoređuje Adama s Isusom, kojega naziva „posljednjim Adamom.”

- **1. Korinćanima 15:45** – „Tako je i napisano: Prvi čovjek, Adam, postao je živa duša. Posljednji Adam postao je životodavni duh.”

Pavao ovdje naglašava da je Adam postao „živa duša.” Bog je najprije stvorio Adamovo tijelo, zatim u njega udahnuo život, te je tako Adam postao živo, misaono biće. Isto tako, Pavao kaže da je „posljednji Adam,” Isus, postao životodavni duh.

- Postao: Ova riječ je ovdje iznimno važna. Isus nije već bio besmrtno, nevidljivo biće; morao je postati jedno.
- Životodavni: jer Isusova žrtva omogućuje uskrsnuće čovječanstva iz stanja smrti.
- Duh: odnosi se na Isusovo uzvišenje s fizičke razine postojanja na božansku razinu.

Sveto pismo jasno ističe da duša može umrijeti kao posljedica grijeha. Ova misao je u skladu s već analiziranim događajem u kojem su Adam i Eva pretrpjeli kaznu smrti zbog neposlušnosti Božjoj zapovijedi.

- **Ezekiel 18:4** – „Evo, sve su duše moje; duša oca kao i duša sina moja je. Duša koja sagriješi, umrijet će.”

Izraz „sve su duše moje” ne treba tumačiti kao da Bog potvrđuje posjedovanje besmrtnih, nevidljivih duša svih ljudi. Umjesto toga, Bog izjavljuje svoju vlast nad čovječanstvom i samim njegovim postojanjem. To je u skladu s posljednjom rečenicom retka – ako je duša besmrtna, ne bi se moglo reći da „umire.”

Postavlja se pitanje hoće li čovjek ponovno živjeti, odnosno biti uskrsnut ili obnovljen nakon smrti.

- **Job 14:14** – „Ako čovjek umre, hoće li opet živjeti? Sve dane moje borbe čekat ću dok promjena ne dođe.” Jobovo pitanje jasno razlikuje smrt i život. Da čovjek posjeduje besmrtnu dušu koja nastavlja živjeti nakon smrti, ovo pitanje ne bi bilo potrebno.

Fraza „čekat ću dok promjena ne dođe” pokazuje Jobovo razumijevanje da je jedini izlaz iz smrti uskrsnuće. On govori o „čekanju” u stanju smrti na „promjenu,” odnosno nadu u uskrsnuće iz smrti.

Koji su neki reci koji se često navode u pokušajima dokazivanja koncepta besmrtne duše? Kako se ti reci usklađuju s dosadašnjim učenjem o duši?

Saul i vještica iz Endora – 1. Samuelova 28:7–19

Saul, kralj Izraela, tražio je savjet. Posjetio je ženu koja je bila označena kao vještica. Tijekom razgovora, Saul moli ženu da prizove Samuela, proroka Božjeg, koji je u tom trenutku već neko vrijeme bio mrtav (redak 11). Potom žena tvrdi da ne samo da vidi Samuelov duh, već i da služi kao „medij” za njegov duh. Pritom prenosi poruku „od Samuela” Saulu (reci 13–19). Saul vjeruje ženi i riječima koje su mu izrečene (redak 20).

- Mnogi vjeruju da je ovaj izvještaj biblijski dokaz da je Samuelov „duh” ili „duša” govorila ženi nakon njegove smrti kako bi prenijela poruku Saulu. Ovaj izvještaj se stoga ponekad navodi kao dokaz da ljudi posjeduju besmrtnu, nevidljivu dušu koja nastavlja postojati nakon smrti.
- Ključ za razumijevanje ovog izvještaja nalazi se u retku 14. Saul pita ženu o „prikazi” koju je tvrdila da vidi. Žena, shvaćajući da Saul traži Samuela, daje opis. Međutim, Saul ništa ne vidi.
- Ona daje nejasan opis „starca ogrnutog plaštem,” a Saul pretpostavlja da je to Samuel. Redak 15 kaže da je Saul „shvatio” da je prikaza Samuel, ali shvaćanje nije uvijek stvarnost.
- Saul je bio uvjeren da razgovara s prorokom – zaslijepljen vlastitim ambicijama, potrebom i strahom. U svojoj iscrpljenosti i zabrinutosti zbog prijetnje Filistejaca te osjećaja Božje udaljenosti zbog vlastite neposlušnosti, tražio je utjehu i poznatost svog mentora.
- Vještica, koja je živjela u pećini (usporedi s **Matej 8:28–34**) i tvrdila da „komunicira s mrtvima,” možda je bila opsjednuta. Démoni nastoje posijati zabunu u vezi s Božjim planom. Koji bi bio bolji način da se stvori zbrka nego govoriti izraelskom kralju? Démon, želeći ostvariti svoj cilj, morao bi se prikazati kao netko komu bi Saul vjerovao – kao Samuel – kako bi njegova poruka bila prihvaćena.
- Osim toga, **1. Samuelova 16:14**, koja prethodi ovom događaju, kaže da je zbog Saulove neposlušnosti prema Bogu, „zli duh terorizirao” Saula. To dodatno podržava misao da je kasnije, kad je Saul prekršio Božje zapovijedi u vezi s duhovnim praksama tražeći savjet od vještice, njegova percepcija i uvjerenja bila pod utjecajem zlog duha. Ako je išta razgovaralo sa Saulom putem žene, to je bio démon (pali anđeo), a ne pokojni Samuel.

Za više informacija o ovom događaju pogledaj Ponovljeni otisak 4976.

Isus i Preobraženje – Matej 17:1–3

- **Matej 17:1–3** – „Šest dana kasnije, Isus je uzeo sa sobom Petra, Jakova i njegovog brata Ivana, te ih odveo na visoku goru, nasamo. I preobrazio se pred njima; njegovo lice sjalo je poput sunca, a njegove haljine postale su bijele kao svjetlost. I gle, Mojsije i Ilija ukazali su im se, razgovarajući s njim.” Neki koriste ovaj biblijski izvještaj kao dokaz besmrtne duše. Ako su se Mojsije i Ilija ukazali s Isusom, kako su to apostoli posvjedočili, zaključuje se da Mojsije i Ilija imaju (ili su imali) besmrtne duše koje su nastavile postojati nakon smrti.

• **Matej 17:9** – „Dok su silazili s gore, Isus im zapovjedi: 'Nikome ne kazujte viđenje, dok Sin Čovječji ne uskrsne od mrtvih.'”

Obrati pažnju na Isusove riječi apostolima, dok napuštaju goru na kojoj se susret dogodio. Isus objašnjava da je ovaj događaj bio viđenje. Biblija donosi mnoge druge primjere u kojima ljudi doživljavaju viđenja poslana od Boga:

- **Postanak 28:10–16** – Jakovljevi san o „ljestvama do neba”
- **Djela apostolska 10:9–17** – Petrovo viđenje o nečistim i čistim životinjama (vidi i **Djela 9:10–12**) Ta viđenja ne znače da su ljestve ili životinje stvarno bile prisutne.

Uzmimo u obzir da apostoli nisu imali način da znaju kako su Mojsije i Ilija izgledali. Njihovo prepoznavanje Mojsija i Ilije bilo je dio viđenja koje je omogućio Bog.

Razbojnik na križu – Luka 23:42

Luka 23 opisuje Isusovo suđenje i raspeće. Isus je razapet s još dvojicom, koje se naziva razbojnicima. Dok vise na križu, jedan od razbojnika traži od Isusa da ga se sjeti:

- **Luka 23:42** – „I govorio je: 'Isuse, sjeti me se kad dođeš u svoje kraljevstvo!'”
- **Luka 23:43** – „A Isus mu reče: 'Zaista ti kažem, danas ćeš biti sa mnom u raju.'”

Mnogi prijevodi stavljaju zarez prije riječi „danas.” Drugim riječima, „Kažem ti danas, evo što će se dogoditi.” Neki kršćani koriste ovaj redak kao podršku konceptu besmrtnosti duše. Njihovo razmišljanje je da razbojnik traži Isusa da mu osigura mjesto u nebeskom kraljevstvu. Isusov odgovor tumači se kao da Isus govori razbojniku da će, nakon njihove smrti, njihove duše biti zajedno na nebu.

Alternativno tumačenje: Dok umire na križu, razbojnik primjećuje natpis koji je pribijen iznad Isusove glave: „OVO JE KRALJ ŽIDOVA.” U svojoj očajnoj situaciji, možda razbojnik moli Isusa da ga se sjeti kada dođe u svoje Kraljevstvo. (Nema dokaza da je razbojnik očekivao da će Isusovo Kraljevstvo biti nebesko.)

Različiti prevoditelji su dodali interpunkciju, a ne izvorni pisci ili Božanski Autor, sam Bog. Prijevodi poput Wilsonovog Diaglotta pokazuju da je zarez postavljen na drugom mjestu:

- **Luka 23:43** (DIAGLOTT) – „I reče mu: Zaista ti kažem danas, bit ćeš sa mnom u raju.”

Isus je znao da će njegova smrt uskoro pružiti otkupninu za čovječanstvo, otvarajući put za sve – uključujući razbojnika – da jednog dana budu uskrsnuti u ljudsku savršenost. Prema bilo kojoj definiciji, to bi bio „raj.”

Promjena položaja zareza stavlja naglasak na prvi dio Isusove rečenice, ukazujući na to da Isus govori razbojniku upravo danas. Isus je bio teško obećavao od strane židovskih vođa. Bio je osuđen za teški zločin od rimskih vlasti. Bio je razapet. Naizgled nije izgledalo obećavajuće da će biti kralj ili da će imati kraljevstvo, jer će za nekoliko sati umrijeti. Drugim riječima, Isus mu govori: „Gledaj, bez obzira na to kako sada izgleda, bez obzira na to koliko su okolnosti mračne, ja te uvjeravam da sam Kralj i da ću imati Kraljevstvo.

Danas izgleda tmurno, izgleda beznadno. Zanimari ove vanjske okolnosti – ne usredotočuj se na njih. Usredotoči se na moje Kraljevstvo.”

Ovo je dan („danas”) kada bi Isus dovršio žrtvu koju je prihvatio učiniti, a koja je apsolutno ključna za spasenje čovječanstva, uključujući spasenje razbojnika. Znamo da Isus nije otišao na nebo toga dana, jer je bio u grobu tri dana.

Zašto je važno da Božji sljedbenici imaju točno razumijevanje što je duša?

Koncept „besmrtno duše” poništava neke od najvažnijih aspekata Božjeg plana.

• Adam je stvoren u savršenom ljudskom stanju s mogućnošću da živi zauvijek. Međutim, to stanje ovisilo je o poslušnosti Bogu. Neposlušnost Bogu je grijeh, a kazna za grijeh je smrt. To je jasno preneseno Adamu i Evi, prvom čovjeku i ženi.

+ **Postanak 2:16–17** „I GOSPOD Bog zapovjedio je čovjeku govoreći: „Sa svakoga stabla u vrtu smiješ slobodno jesti, ali sa stabla spoznajе dobra i zla nemoj jesti! Jer u onaj dan u koji pojedеш s njega, zasigurno ćeš umrijeti!”

• Prije drevnog Egipta s njihovim složenim idejama o zagrobnom životu i prije drevne grčke filozofije i mitova, odakle je došla ta pogrešna ideja da smrt zapravo nije kraj postojanja? Došla je iz Svetog pisma! Zmija (Sotona) govori Evi prvu i **najveću laž ikada izrečenu!**

+ **Postanak 3:4** „Zmija [Sotona] reče ženi: 'Sigurno nećeš umrijeti!’”

+ **Ivan 8:44** „On [Sotona] je od početka bio ubojica i ne stoji u istini jer u njemu nema istine. Kad god izgovara laž, govori iz svoje prirode, jer je on lažac i otac laži.”

• U jednom razgovoru, Bog govori Adamu da neposlušnost dovodi do smrti, uklanjanja iz života. U drugom razgovoru, Sotona govori Evi da neposlušnost neće rezultirati smrću, što podržava koncept besmrtno duše. Sotona je iskrivio Božju zapovijed govoreći Evi da neće umrijeti, što je potpuno suprotno od onoga što je Bog rekao da će se dogoditi. „*Slušaj mene umjesto Boga!*” Uzeo je nešto istinito i **promijenio temeljne posljedice**. Koliko svjetskih religija, uključujući većinu kršćanstva, podržava ovu laž da ljudi zapravo ne umiru?

Koncept „besmrtno duše” stoga podržava Sotoninu laž, a ne Božju zapovijed!

• Bog je dopustio neposlušnost Adama i Eve kako bi oni, a kroz njih i cijelo čovječanstvo, mogli naučiti da je poslušnost Božjim zakonima najbolja i jedini put do života. Ako čovječanstvo posjeduje besmrtnu dušu koja ne može umrijeti, ova pouka postaje nemoguća.

• Temeljna tema Biblije jest čovjekova neposlušnost Bogu, nakon koje slijedi obnova tog stanja, omogućena otkupnom žrtvom koju je Isus platio. „Izgubljeni raj do ponovno uspostavljenog raja.” Besmrtna duša implicira da Božja kazna protiv grijeha NIJE stupila na snagu jer dio vas zapravo nikada ne umire. Smrt, daleko od toga da je osuda ili prokletstvo nad našom rasom, samo je privremena vrata kroz koja prolazimo. Ako naše duše već imaju vječni život, koja bi bila svrha Isusove smrti za naše spasenje? Ne bi bilo potrebe za spasenjem od smrti. Ovo baca pomutnju i kontradikciju na razumijevanje Biblije postavljajući pitanje o potrebi njezine temeljne teme.

+ **1. Korinćanima 15:22** „Jer kao što u Adamu svi umiru [zaista umiru u grobu, prestanak postojanja], tako će u Kristu svi biti oživljeni.”

KAKVU BI KORIST IMALA BESMRTNA DUŠA OD
USKRŠNUĆA MRTVIH?

Ideje o ukazanjima i „životu nakon smrti” široko su rasprostranjene u suvremenoj kulturi. Kako bi Božji sljedbenici trebali reagirati na te ideje, čak i ako znamo da su fikcija?

Sveti spisi (poput **Job 7:9–10**, koje smo ranije proučavali) jasno uče da mrtvi ne mogu komunicirati sa živima niti se vratiti na mjesta na kojima su nekad živjeli. Međutim, popularna kultura i društvo često prikazuju priče ili „izvještaje” o ukazanjima i drugim „komunikacijama s mrtvima.” Kada razmatramo kako reagirati na ovu vrstu medija, uzmimo u obzir sljedeće:

• Isus je jasno učio da za ugađanje Bogu nisu dovoljna samo djela. U **Mateju 5:27–28**, Isus ističe da su namjere misli jednako važne kao i postupci. Da bismo istinski ugodili Bogu, moramo voljeti Božje puteve, a ne samo slijediti Njegove zakone iz osjećaja dužnosti.

◦ **Matej 6:21** „Jer gdje ti je blago, ondje će ti biti i srce.”

- Pavao naglašava važnost toga da Isusovi sljedbenici neprestano usmjeravaju svoj um na teme koje su ugodne Bogu.
 - **Filipljanima 4:8** „Uostalom, braćo, što je god istinito, što je god časno, što je god pravedno, što je god čisto, što je god ljupko, što je god hvale vrijedno, ako je što dobro i ako je što vrijedno pohvale, o tom razmišljajte.”
- **Psalam 1** naglašava važnost usmjeravanja naših misli na Božju istinu što je više moguće. Oni koji to čine „donosit će plod,” odnosno stvarati djela i uvjete ugodne Bogu.
- Misli imaju izravan utjecaj na naše postupke, srce i ukupni pogled na svijet. Kada odaberemo usmjeriti svoju pažnju na ideje ili priče koje nisu utemeljene na istini, čak i ako ih prepoznamo kao lažne i naizgled bezopasne, ipak stavljamo svoj um u ranjivu poziciju. S vremenom ti utjecaji mogu suptilno promijeniti naše razmišljanje i odvući naša srca od Boga.
- Brat Russell smatrao je ovu temu toliko važnom za Isusove sljedbenike da je uključio formulacije o tome u Dnevni zavjet: „Zavjetujem se da ću još pažljivije, ako je moguće, **preispitati svoje misli, riječi i djela, s ciljem kako bih bio bolje sposoban služiti Tebi i Tvojem dragom stadu. Zavjetujem Ti se da ću biti na oprezu kako bih se odupro svemu što je povezano sa spiritualizmom i okultizmom, te da ću, imajući na umu da postoje samo dva gospodara, na sve razumne načine oduprijeti se tim zamkama kao djelima protivnika.**”

Zaključni sažetak

Iako je kroz povijest čovječanstva široko prihvaćen, koncept da ljudi posjeduju nevidljivu i besmrtnu dušu koja preživljava nakon smrti nije biblijski potkrijepljen. Zapravo, takvo učenje podriva temeljnu istinu Biblije o čovjekovoj neposlušnosti prema Bogu i potrebi za obnovom. Tvrdnja da čovječanstvo ima besmrtnu dušu dodatno poništava potrebu za otkupninom i smanjuje veličinu velike cijene koju je Isus platio da otkupi čovječanstvo.

Kroz Sveto pismo i Božju milost, možemo razlučiti istinu Božje riječi. Čineći to, možemo vidjeti sklad svih dijelova Svetog pisma. U punini Božjeg plana, cijelo će čovječanstvo dobiti ovu priliku i konačno moći u potpunosti shvatiti veličinu Božje pravednosti, snage, mudrosti i ljubavi te imati ispravno i potpuno razumijevanje spasiteljskog djela koje je omogućio Isus.

„I obrisat će svaku suzu s njihovih očiju;
i više neće biti smrti;
više neće biti tuge, ni plača, ni boli;
prve su stvari prošle.”
Otkrivenje 21:4

ŽETVE U BIBLIJI

Cilj ovog proučavanja: Istražiti tri doba Božjeg plana za čovječanstvo i prijelazna razdoblja između njih.

ZAŠTO se neka od tih prijelaznih razdoblja nazivaju „žetvama“? **TKO** je u fokusu svakog doba i svakog prijelaznog razdoblja između doba? **ŠTO** je cilj svakog doba i svake žetve? **GDJE** Biblija govori o dobima i žetvama? **KADA** se svako od doba i svaka žetva događa?

Dodatne reference: *Studije Svetog Pisma*, svezak 3, poglavlja 5 i 6.

Zašto je važno razumjeti značenje biblijskih simbola i znati ih prepoznati?

Biblija je spoj simbola i činjenica. Otkrivanje biblijskih poruka kroz simbolički jezik jedan je od načina na koji se mogu razumjeti njezine tajne. Pomoću simbola mogu se prenijeti koncepti koji su previše opsežni ili daleko u budućnosti da bi ih se moglo adekvatno izraziti točnim riječima u vrijeme kada su zapisani.

Bog također koristi simbole kao način otkrivanja ključnih elemenata svoga plana u odgovarajućem trenutku.

- Isus govori o ovom konceptu u **Mateju 24:45**. „Sluga koji daje hranu u pravo vrijeme” označava da će određene istine biti shvaćene i objašnjene tek u prikladnim trenucima.
- Simboli su sredstvo pomoću kojeg Bog omogućuje onima koji slijede Isusa da „hode vjerom, a ne gledanjem” (**2 Korinćanima 5:7**).

Kada bi Biblija pružila precizne datume i objašnjenja, vjera ne bi bila potrebna. Svatko bi mogao uzeti Bibliju i razumjeti Božje namjere i planove.

- **Matej 13:11**: „Isus im odgovori: 'Vama je dano da spoznate tajne kraljevstva nebeskoga, a njima nije dano.'” U budućem vremenu svi će razumjeti, kako je obećano. Pogledajte **Sefanija 3:9**, **Habakuk 2:14**, **1 Timoteju 2:4**.

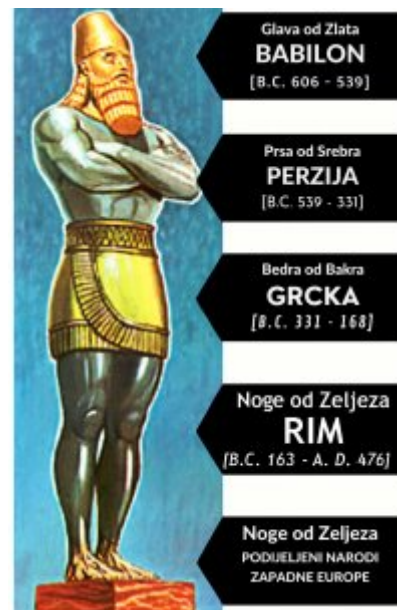
Primjeri biblijske simbolike

- **Mihej 4:1–2** „I dogodit će se u posljednjim danima da će gora doma Gospodnjega biti utvrđena kao vrhova među gorama. Bit će uzdignuta iznad brežuljaka, i narodi će k njoj hrliti. Mnogi će narodi doći i reći: 'Hajde, pođimo na goru Gospodnju, k domu Boga Jakovljeva, da nas pouči o svojim putevima i da hodimo njegovim stazama. Jer će iz Siona izići zakon, i riječ Gospodnja iz Jeruzalema.'”

Gore su velike, dominantne prirodne strukture koje nameću svoju prisutnost čovjeku. One određuju način života. Ovaj simbol daje nam osjećaj vlasti koje utječu na ljude i određuju kako će živjeti. U Bibliji se „gore” koriste za predstavljanje i Božje vlasti i vlasti čovječanstva.

- **Daniel 2** – Simboli u snu Nabukodonozora o kipu

Opisan je Nabukodonozorov san o kipu, gdje je svaki dio konstrukcije bio simbol određenog vladarskog carstva. **Svaka simbolička interpretacija treba biti u skladu s cjelokupnom biblijskom porukom.** Pogrešno tumačenje simbola ili njegovo doslovno shvaćanje može dovesti do nerazumijevanja Božjeg plana. Jedna od najboljih metoda za prepoznavanje simbola i njihovih mogućih interpretacija je sudjelovanje u proučavanjima, razgovorima i interakciji s drugima iste dragocjene vjere, posebno sa starješinama.

Što je doslovna žetva? Koji su njezini ishodi?

U poljoprivredi se usjev sadi, njeguje i ostavlja da raste. Kada usjev sazrije, njegovi se proizvodi ubiru.

- Dobri, vrijedni dijelovi usjeva odvajaju se od otpada ili dijelova koji nisu korisni.
- Vrijedni proizvodi se prikupljaju i pažljivo čuvaju, dok se otpad odbacuje i ponekad uništava.

Pšenica je bila uobičajena kultura koja se sadila i žela u biblijskim vremenima, baš kao i danas.

Oljuštena pšenica je s desne strane, dok su ljske, ili pljeva, s lijeve strane.

- Kao i mnogi plodovi, pšenica se mora „oguliti” kako bi se došlo do vrijednog zrna od kojeg se mogu proizvoditi različiti proizvodi.
- Tanka ljuska koja se mora ukloniti naziva se „pljeva.” Pljeva se često koristi kao izraz za nešto bezvrijedno što se odvaja od vrijednog.
- Korov je čest problem u svakom poljoprivrednom procesu. „Kukolj” je bio posebna smetnja za uzgajivače pšenice. Budući da mladi kukolj i pšenica izgledaju vrlo slično, poljoprivrednici su ih ostavljali da rastu sve dok nisu sazreli dovoljno da ih mogu razlikovati.

Koji događaji označavaju početak i kraj ŽIDOVSKOG DOBA u Božjem planu? Koja je bila glavna svrha Židovskog doba?

U vrijeme smrti Jakova, cijela njegova obitelj (njegovi potomci) živjela je u Egiptu. Bog je Jakovu dao novo ime „Izrael.” Tijekom boravka u Egiptu, Jakovljevi potomci postali su značajan narod:

- **Postanak 35:10** „Bog mu reče: 'Ime ti je Jakov; ali se nećeš više zvati Jakov, nego će ti ime biti Izrael.' Tako ga nazva Izraelom.”
- **Izlazak 1:7** „Ali sinovi Izraelovi bijahu rodni i silno se umnožili; postali su iznimno moćni, tako da se zemlja napunila njima.”

Po Božjoj zapovijedi, Mojsije je izveo ovaj narod iz Egipta prema zemlji koju je Bog obećao Abrahamu, Jakovljevu djedu (**Postanak 12:5–10**).

Bog je tražio da Jakovljevi potomci postanu njegov narod i da prihvate njegov zakon i puteve.

Narod je odlučio prihvatiti ove zakone. Kroz obožavanje Boga i držanje njegovih zakona, ovi su ljudi postali poznati kao **Židovski narod**. Tijekom tog razdoblja, Bog je izabrao da se bavi samo Židovskim narodom, koji je kasnije postao nacija Izrael.

- **Izlazak 19:8** „Sav narod složno odgovori: 'Sve što je GOSPOD rekao, učinit ćemo!' I Mojsije prenese riječi naroda GOSPODU.”
- **Amos 3:2** „Samo vas sam izabrao među svim obiteljima zemlje...”

Zbog toga se ovo razdoblje naziva **Židovskim dobom**. Kroz držanje Božjeg zakona, Židovski narod je s vremenom trebao razviti srca i umove koji su ugodni Bogu.

Tijekom tog razdoblja, Bog je počeo davati proročanstva o Mesiji.

Riječ „*Mesija*” pojavljuje se u Starom zavjetu samo dva puta u **Danielu 9:25, 26** (KJV). Ista hebrejska riječ često se prevodi na hrvatski kao „pomazanik.”

- **Izaija 7:14** „Stoga će vam sam Gospodin dati znak: Evo, djevica će začeti i roditi sina, i nazvat će ga imenom Emanuel.”
- **Mihej 5:2** „A ti, Betleheme Efrato, premda si premalen među plemenima Judinim, iz tebe će mi izaći onaj koji će vladati Izraelom. Njegov je dolazak od davnina, iz dana vječnosti.”

Koje je bilo razdoblje „ŽETVE” Židovskog doba i koji je bio njegov cilj? Zašto je ovo razdoblje žetve bilo važno za doba koje je slijedilo?

Vrijeme razvoja bilo je završeno. Isus, kao Kralj, stigao je da ocijeni rezultate. On je bio dugo predviđeni kralj Židovskog naroda. Svoju je ulogu preuzeo ispunjavanjem proročanstva kada je ujahao u Jeruzalem.

Izvorno proročanstvo:

- **Zaharija 9:9** „Jako se raduj, kćeri sionska! Kliči, kćeri jeruzalemska! Evo, Kralj tvoj dolazi k tebi: pravedan je on i spasonosan, ponizan i jaše na magarici i mladunčetu magaričinu.”

Ispunjenje:

- **Matej 21:5–9** (KJV) „Recite kćeri Sionskoj: 'Evo, dolazi ti kralj, ponizan, sjedeći na magarcu, na mladetu, sinu magarice.' Učenici su otišli i učinili kako im je Isus zapovjedio. Dovedoše magarca i mladunce, staviše na njih svoje haljine i posjeli su Isusa na njih... Mnoštvo koje je išlo ispred i ono koje je slijedilo klicalo je govoreći: 'Hosana sinu Davidovu! Blagoslovljen onaj koji dolazi u ime Gospodnje! Hosana na visinama!'”

Kristov ulazak u Jeruzalem, Pierre-Paul Rubens.

Baš kao što je Božji zakon bio dan isključivo Židovskom narodu, Isus je jasno dao do znanja da je poslan isključivo da sudi i sakupi („žanje”) Židovski narod u to vrijeme.

- **Matej 15:24** „On odgovori i reče: 'Poslan sam samo k izgubljenim ovcama doma Izraelova.'”

Isus je tražio one Židove koji su, nakon života pod Božjim Zakonom, bili spremni na potpuno posvećenje Bogu.

Ovo se najbolje vidi u Isusovoj interakciji s bogatim mladićem u Mateju 19:16–23. Iako je mladić tvrdio da je poslušao Mojsijev zakon, ipak je došao Isusu i pitao što još treba učiniti. Isus mu je pokazao da je potrebno potpuno posvećenje Bogu.

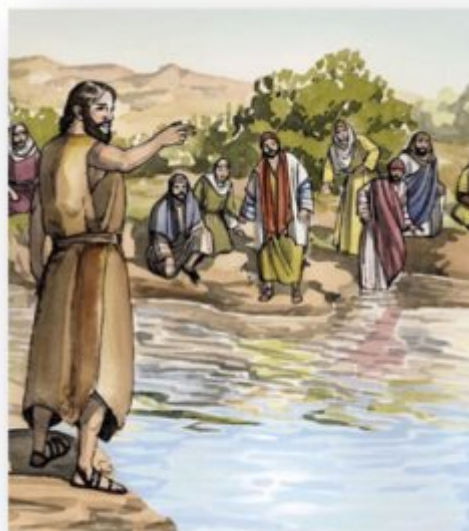
- **Matej 19:21** „Isus mu reče: 'Ako želiš biti savršen, idi, prodaj što imaš i podaj siromasima, i imat ćeš blago na nebu; i dođi, slijedi me.'”

Svrha ovog razdoblja žetve bila je sakupiti „malo stado.”

Dakle, svrha žetve Židovskog doba, dok je Isus bio na zemlji, bila je **okupiti one Židove koji su razvili srce i um prikladne za uključivanje u „malo stado,” vjerne Isusove sljedbenike.**

Isusov proces odabira, odnosno „žetva” Židovskog naroda, simbolično je spomenut od Ivana Krstitelja. Ivan Krstitelj imao je zadaću proglasiti dolazak Mesije i pripremiti ljude da prime Isusa u svoja srca.

Između posljednjih riječi Starog zavjeta u knjizi Malahije i početka Novog zavjeta prošlo je 400 godina. Tijekom tog razdoblja nijedan prorok nije bio poslan Izraelu, a grčki utjecaj počeo je kvariti judaizam. Ivan je imao mnogo posla kako bi pripremio narod da primi svog Mesiju!

Ivan Krstitelj sažima ključne točke žetve Židovskog doba:

- **Matej 3:11–12** „Ja vas, istina, krštavam vodom na obraćenje, ali onaj koji dolazi iza mene moćniji je od mene, i nisam dostojan izuti mu sandale. On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem. Lopata mu je u ruci i potpuno će očistiti svoje gumno; i sabrat će svoju pšenicu u žitnicu, a pljevu će spaliti ognjem neugasivim.”

Onaj koji dolazi poslije mene,	Isus, „žetelac” žetve židovskog doba.
Njegova vijača mu je u ruci,	Pljeva, suha i lagana vanjska ljuska pšenice, odvajala se od zrna procesom zvanim vijanje. Nakon mlaćenja, osoba koja vija bacala bi mješavinu pljeve i pšenice u zrak pomoću vile za vijanje. Vjetar bi otpuhivao lakšu pljevu, dok bi teža zrna pšenice padala natrag na tlo.
On će temeljito očistiti svoje gumno.	Isusova namjera bila je pronaći one među Židovskim narodom koji su se prihvatljivo razvili pod Božjim zakonom. On bi ih „sačuvao”, baš kao što žetelac pšenice čuva teža zrna pšenice.
Sakupiti svoju pšenicu u žitnicu.	Oni koji su prihvatili Krista i posvetili se Bogu bit će pozvani da budu dio klase crkve, a ako nastave prinositi svoja tijela kao živu žrtvu, postat će dio klase Kristove nebeske crkve.
Spaliti pljevu.	Ostatak židovskog naroda bio bi odbačen i barem neko vrijeme nakon toga doživio Božju nemilost, uključujući uništenje Jeruzalema 70. godine poslije Krista.
Neugasivom vatrom.	Simbolična vatra, što znači spaljivanje sve dok uništenje ne bude potpuno. (Danas koristimo ovu riječ na isti način, npr. „Imam neugasivu žed” znači da sam žedan sve dok ne popijem nešto i više nisam žedan.)

Žetva židovskog doba završila je bez dovoljnog broja Židova koji su se pokazali dostojnima. Zbog toga se Božji poziv proširio na ostatak čovječanstva, pogane, a isključiva naklonost prema židovskom narodu prestala je.

Koji događaji označavaju početak i kraj EVANDEOSKOG DOBA u Božjem planu? Koja je glavna svrha Evanđeoskog doba?

Bog je poslao apostolu Petru viziju.

- **Djela 10:15** „Ponovno mu dođe glas po drugi put: 'Što je Bog očistio, ne smatraj nečistim.'”

Bog je Petra putem simbolične vizije obavijestio da se događa temeljna promjena u Božjem odnosu s čovječanstvom. Pogani, koji su ranije smatrani „nečistima,” sada su bili prihvaćeni od Boga. Oni bi imali priliku za odnos s Bogom i mogućnost uključivanja u klasu Kristove nebeske crkve.

NEZNABOŠCI SUNASLJEDNICI

Ova vizija ubrzo je bila popraćena Božjim pozivom prvom obraćeniku iz poganskih naroda. Bio je to rimski satnik Kornelije, koji je godinama bio vjeran Bogu Izraela. Nakon njega, značajan broj drugih pogana također je prihvatio vjeru.

- **Djela 10:44–45** „Dok je Petar još govorio te riječi, Duh Sveti siđe na sve koji su slušali poruku. Svi obrezani vjernici koji su došli s Petrom bili su zadivljeni jer je dar Duha Svetoga bio izliven i na pogane.”

Prema Strongovoj iscrpnoj konkordanciji #G2098, riječ „evanđelje” znači „dobra poruka.” Nesumnjivo, otvaranje Božjeg poziva za uključivanje cijelog čovječanstva, Židova i pogana, zaslužuje naziv dobre poruke! Ovo se ponekad izražava kao „dobra vijest evanđelja.” Zbog ovog razdoblja širenja Evanđeoske poruke, ovo novo doba (koje slijedi nakon žetve Židovskog doba) naziva se „Evanđeosko doba.”

Baš kao što su Židovi kroz generacije imali vremena razviti dovoljno srce, um i broj kako bi ispunili klasu Kristove crkve, i poganskim narodima bi također bio dan takav vremenski period.

Dakle, cilj Evangeoskog doba jest omogućiti svakom čovjeku, bilo Židovu ili poganinu, priliku da se posveti Bogu s nadom da će biti dostojan uključivanja u Kristovu crkvu, „maleno stado.”

**Svrha ovog razdoblja
žetve bila je odabrati
„maleno stado.”**

• **Rimljanima 8:22–23** „Jer znamo da sve stvorenje uzdiše i zajedno trpi porođajne muke sve do sada. Ali ne samo ono, nego i mi sami koji imamo prvine Duha, i mi sami u sebi uzdišemo iščekujući posinjenje, to jest otkupljenje svojega tijela.”

Što je razdoblje „ŽETVE” Evangeoskog doba i koji je njegov cilj?

• **Matej 22:14** „Jer mnogo je pozvanih, ali malo izabranih.”

Tijekom Evangeoskog doba mnogi su odgovorili na Božji poziv. Neki su odgovorili prihvatljivo, posvećujući svoja srca i umove služenju Bogu. Drugi su, zbog nesporazuma, zabluda ili mnogih drugih razloga, možda odgovorili na Božji poziv, ali ne na prihvatljiv način.

Dakle, kada dovoljan broj ljudi odgovori (zatvarajući Evangeosko doba), bit će potrebno još jedno razdoblje prosuđivanja i razvrstavanja, slično onome na kraju Židovskog doba. Ovo razdoblje poznato je kao „žetva” Evangeoskog doba, ponovno primjenjujući simbol poljoprivredne berbe na ovo vrijeme prosuđivanja i razvrstavanja.

Ova radnja razvrstavanja onih koji su tijekom razdoblja Evangeoske žetve doista razvili srca i umove posvećene Bogu od onih koji nisu, prikazana je u

Prispodobi o pšenici i kukolju

• **Matej 13:24–30** „Drugu im je usporedbu iznio govoreći: 'Kraljevstvo je nebesko slično čovjeku koji je posijao dobro sjeme na svojoj njivi. Ali dok su ljudi spavali, došao je njegov neprijatelj i posijao kukolj između pšenice pa otišao. A kad je usjev uzrastao i rodio plod, tada se pojavio i kukolj. Kad su sluge došle domaćinu, upitale su ga: 'Gospodaru, nisi li ti posijao dobro sjeme na svojoj njivi? Odakle onda ima kukolja?' Odgovorio im je: 'Neprijatelj je to učinio!' Sluge su ga upitale: 'Hoćeš li, dakle, da odemo i saberemo ga?' A on im je odgovorio: 'Ne, da ne biste, sabirajući kukolj, iščupali s njim i pšenicu. Pustite neka oboje raste zajedno do žetve. A u vrijeme žetve reći ću žeteocima: Pokupite najprije kukolj i svežite ga u snopove da se spali, a pšenicu skupite u moju žitnicu.'”

Slaganje i spaljivanje kukolja

Čovjek	Isus. Njegova žrtva omogućuje svima da odgovore na Božji poziv i imaju nadu da će biti prihvaćeni od Boga.
Posijao dobro sjeme	Širenje evanđelja Kraljevstva iz Božje riječi. Ovo „sjeme” uhvatit će korijen u srcima određenih ljudi i privući ih k Bogu i Njegovu pozivu.
Dok su njegovi ljudi spavali	Nakon što su apostoli „zaspali” u smrti mnoge su pogreške prodrle u jednostavne istine Božje riječi, navodeći mnoge ljude na zabludu.
Njegov neprijatelj	Neprijatelj Božjeg plana je, naravno, Sotona. On ne želi da se klasa crkve upotpuni niti da Evangeosko doba završi, jer zna da će, kada to vrijeme dođe, ubrzo nakon toga izgubiti svoj utjecaj i biti uništen.
Posijao kukolj među pšenicu	Kroz stoljeća su mnogi sebe nazivali kršćanima tvrdeći da „odgovaraju na Božji poziv.” Međutim, njihova djela, srca i životi pokazuju njihov nedostatak razumijevanja Božjih pravih zahtjeva. Ove osobe su „kukolj” u prispodobi.

Pustite neka oboje rastu zajedno do žetve	Oni koji imaju srce kakvo Bog traži vidjet će kroz pogreške i krive interpretacije koje protivnik širi. Kroz vjeru i Božju milost, oni će pravilno odgovoriti na Božji poziv.
Najprije sakupite kukolj i svežite ga	„Kukolj” se grupira povezujući se s institucijama, sistemima i uvjerenjima koji su suprotni pravoj Božjoj riječi. Ovaj proces ih čini lakšima za identificiranje i, na kraju, uništenje (kao sistema, ne kao ljudi).
Da ga spalite	Važno je zapamtiti da je ovo prispodoba. Ovo ne znači da će „kukolj” biti podvrgnut vječnom, doslovnom spaljivanju i mučenju. To znači da će sistemi, uvjerenja i stavovi koji čine „kukolj” biti „spaljeni” ili uništeni.
Sakupite pšenicu u moju žitnicu	Istinski posvećeni. Oni koji su procijenjeni dostojnima da postanu članovi Kristove crkve, „malo stado.”

Kad se svi koji su se istinski posvetili Bogu i Njegovu pozivu okupe kako bi formirali klasu crkve ili „malo stado,” žetva Evandeoskog doba će završiti, a sljedeće razdoblje Božjeg plana započet će u punoj mjeri.

Što očekujemo da će se dogoditi u Milenijskom (ili Mesijanskom) dobu?

- **Efežanima 1:10** (KJV) „za izvršenje u punini vremena: sve sakupiti pod jednu glavu u Kristu, i što je u nebu i što je na zemlji, i u njemu.”

Nakon što se Crkva upotpuni, Božje Kraljevstvo bit će uspostavljeno u svoj svojoj moći i slavi. Čovječanstvo će biti podignuto iz mrtvih i poučeno kako živjeti u skladu s Bogom. Nakon dostatnog razdoblja pouke, čovječanstvo će biti iskušano. Oni koji izaberu poslušnost Bogu dobit će vječni život. Oni koji izaberu neposlušnost bit će uništeni.

- **Djela 3:23** „I bit će da će svaka duša koja ne posluša toga proroka biti potpuno uništena iz naroda.”

Prispodoba o ovcama i jarcima

Ovaj proces prosudbe prikazan je kao razdvajanje „ovaca” i „jaraca” od strane Isusa.

- **Matej 25:31–33** „A kad Sin Čovječji dođe u svojoj slavi, i svi anđeli s njim, tada će sjesti na prijestolje svoje slave. I svi će narodi biti okupljeni pred njim; i odvojiti će ih jedne od drugih, kao što pastir odvaja ovce od jaraca; i postaviti će ovce sebi s desne strane, a jarce s lijeve.”
- **Matej 25:34–40** Isus opisuje kralja (simbol sebe) koji razgovara s onima s desne strane, „ovcama.” Nabraja pozitivne službe i djela koja je ova skupina činila, čime su zaslužili biti izdvojeni na desno.
- **Matej 25:41–46** Isus opisuje negativne postupke „jaraca” zbog kojih su izdvojeni na lijevo. Oni među čovječanstvom koji su, nakon što su poučeni Božjim putevima u savršenim uvjetima, ipak odlučili ponovno utonuti u sebične ili neposlušne misli i srca, bit će „odrezani” ili uništeni. Kada se ova prosudba završi, ostat će samo oni koji su u punoj harmoniji s Bogom i Njegovim putevima, te će čovječanstvo ući u čudesne neispričane vjekove koji dolaze.
- **Izaija 11:9** „Neće činiti zlo niti uništavati na svoj mojoj svetoj gori, jer će zemlja biti puna spoznaje o GOSPODINU kao što vode prekrivaju more.”

Biblija je zapis Božjeg plana za blagoslov čovječanstva, bilo kao članova klase Crkve, bilo kao članova obnovljenog i usavršenog ljudskog roda. Kada se ovo istinski razumije, veličanstven karakter Božjeg brižnog i pravednog duha postaje očigledan u izobilju.

„I u onaj dan ti ćeš reći: 'GOSPODE, hvalim te! Premda si se na mene rasrdio, srdžba se tvoja odvrtila i ti si me utješio. Gle, Bog je moje spasenje, pouzdat ću se i bojati se neću; jer GOSPOD JEHOVAH je snaga moja i pjesma moja, on je postao i moje spasenje.' Stoga ćete s radošću crpsti vodu iz vrela spasenja. I u onaj dan reći ćete: 'Hvalite GOSPODA, prizivajte ime njegovo! Objavite među narodima djela njegova, spomenite da je ime njegovo uzvišeno! Pjevajte GOSPODU jer je izvrsnosti učinio. To je poznato po svojoj zemlji. Viči i kliči, ti stanovniče Siona, jer je usred tebe velik Sveti Izraelov!’” **Izaija 12:1–6**

PROUČAVANJE BIBLIJSKE KRONOLOGIJE

Veliki Božji Sat Za Čovječanstvo

Cilj ovog proučavanja: Naš Bog je Bog **reda** i **vremena**. Sve čini prema svom Planu Vjekova, a određena vremena i razdoblja važan su dio tog plana. **Zašto** je kronologija važna? **Gdje** se nalazimo u struji vremena? **Kako** kronologija ukazuje na Gospodinov povratak i uspostavu Njegovog Kraljevstva?

Dodatne reference: Studije Svetog Pisma, svezak 2, poglavlja 1 i 2.

Što je kronologija i koja je njezina svrha?

Kronologija dolazi od dvije različite grčke riječi – *chronos*, što znači „vrijeme,” i *logos*, što znači „riječ.” Na primjer, riječ *kronometar* tehnički je naziv za sat.

Svrha kronologije: Kronologija utvrđuje koliko dugo čovječanstvo postoji na Zemlji i gdje se nalazimo u struji vremena.

Koje su različite vrste kronologije?

Postoje dvije vrste kronologije: biblijska kronologija i sekularna kronologija.

- **Biblijska kronologija** proučava vrijeme prema biblijskom zapisu. Budući da nam je Bog dao svoju riječ, razumno je pretpostaviti da će pružiti dokaze onima koji proučavaju Sveto pismo.
 - Prema biblijskoj kronologiji, 6.000 godina od stvaranja Adama završilo je 1872. godine.
 - Od tada smo kronološki u sedmom tisućugodišnjem razdoblju, odnosno Mileniju.
- **Sekularna kronologija** proučava vrijeme prema pisanim povijesnim izvorima (autorima izvan Biblije, poput Herodota), arheološkim nalazima ili znanstvenim podacima.
 - Ovi izvori značajno variraju – neki tvrde da je čovjek na Zemlji tisućama, desecima tisuća ili stotinama tisuća godina.
 - Ove kronologije često nisu pouzdane i dosljedne, osobito kad se odnose na daleku prošlost, rijetko pružajući jasan ili usklađen odgovor.

Zašto je biblijska kronologija važna?

Biblijska kronologija je dar onima koji imaju pravo srce i iskreno traže spoznaju Boga.

- **Daniel 12:10** – „Ali... nitko od bezbožnih neće razumjeti; ali mudri će razumjeti.”

Proročanstva o vremenu **pomažu nam prepoznati unaprijed najavljene događaje u pravo vrijeme.**

- **Luka 21:34** – „Budite na oprezu... i taj dan neće doći na vas iznenada kao zamka.”

Na kraju doba, **mnoga će se istina otkriti** koju Bog prije nije objavio.

- **Habakuk 2:2–3** (KJV) – „I GOSPOD mi odgovori i reče: 'Napiši viziju i jasno je postavi na ploče da onaj koji je pročitao može trčati. Jer vizija je određena za unaprijed određeno vrijeme, ali na kraju će govoriti i neće lagati: ako se čini da kasni, čekaj na nju; jer sigurno će doći, neće odgađati.'”
- **Daniel 12:4, 9** – „'A ti, o Daniele, zatvori ove riječi i zapečati knjigu do vremena kraja: mnogi će juriti amotamo, i znanje će se povećati.' I reče: 'Idi svojim putem, Daniele: jer riječi su zatvorene i zapečaćene do vremena kraja.'”

Treba nam biti važno znati ono što Bog otkriva o vremenima i razdobljima. Vjerni sljedbenici dugo su molili: „Neka dođe kraljevstvo tvoje...” i trebali bi željeti znati kada će se to dogoditi!

- **Ponovljeni zakon 29:29** – „Tajne stvari pripadaju GOSPODINU, našem Bogu, ali objavljene stvari pripadaju nama i našim sinovima zauvijek, da bismo mogli držati sve riječi ovog zakona.”
- **Ivan 15:15 (NIV)** – „Više vas ne nazivam slugama, jer sluga ne zna što njegov gospodar radi. Umjesto toga, nazvao sam vas prijateljima, jer sam vam sve što sam naučio od svog Oca objavio.”

Kako je biblijska kronologija poput sedam karika u lancu?

Svaka karika je snažno utemeljena na Svetom pismu, a sve zajedno tvore lanac svjedočanstva o Božjim vremenima i razdobljima. Postoji **sedam karika** ili razdoblja u lancu biblijske kronologije. Počinje stvaranjem Adama i završava 536. godine prije Krista, u prvoj godini vladavine Kira. Taj kasniji datum dobro je potvrđen i općenito prihvaćen među izučavateljima.

Biblijska kronologija susreće se sa sekularnom poviješću upravo u 536. godini prije Krista.

Sedam razdoblja biblijske kronologije

Karika #1: Od stvaranja Adama do kraja Potopa – 1.656 godina

U ovom razdoblju biblijske kronologije, Bog je bilježio vrijeme prema dobi oca kada mu se rodio sin.

Osoba	Biblijski stih	Godine
Adam → Šet	Postanak 5:3	130
Šet → Enos	Postanak 5:6	105
Enos → Kenan	Postanak 5:9	90
Kenan → Mahalaleel	Postanak 5:12	70
Mahalaleel → Jared	Postanak 5:15	65
Jared → Henok	Postanak 5:18	162
Henok → Metuzalem	Postanak 5:21	65
Metuzalem → Lamek	Postanak 5:25	187
Lamek → Noa	Postanak 5:28	182
Noa → Potop	Postanak 7:6	600
Ukupno:	Postanak 8:13	1.656

Karika #2: Od Potopa do saveza s Abrahamom – 427 godina

Kao i u prethodnom razdoblju, Bog je bilježio vrijeme prema dobi oca kada mu se rodio sin.

Osoba	Biblijski stih	Godine
Šem → Arfaksad	Postanak 11:10	2
Arfaksad → Šelah	Postanak 11:12	35
Šelah → Eber	Postanak 11:14	30
Eber → Peleg	Postanak 11:16	34
Peleg → Reu	Postanak 11:18	30
Reu → Serug	Postanak 11:20	32
Serug → Nahor	Postanak 11:22	30
Nahor → Tera	Postanak 11:24	29
Dani Tere	Postanak 11:32	205
Ukupno:	Od Potopa do smrti Tere	427

Karika #3: Od saveza s Abrahamom do davanja Zakona – 430 godina

Bog je sakrio odgovor za ovu kariku kronološkog lanca ne u Starom zavjetu, već u Novom zavjetu.

- **Galaćanima 3:17** – „Zakon koji je došao četiri stotine trideset godina kasnije ne može poništiti obećanje, da bi ga učinio bez učinka.” To znači da je **Zakon došao 430 godina nakon obećanja danog Abrahamu.**
 - **Obećanje:** Bog je dao obećanje Abrahamu kad je umro njegov otac Tera. (Postanak 11:32, 33; 12:1–4)
 - **Zakon:** Prva značajka Božjeg zakona za Izrael bilo je Pasha. To je bila noć prije Izlaska kada su svi prvorođeni Izraela bili spašeni zahvaljujući krvi janjeta na njihovim dovratnicima.

Karika #4: Od davanja Zakona do podjele zemlje – 46 godina

Nakon što su Izraelci napustili Egipat, krenuli su prema obećanoj zemlji. Od napuštanja Sinaja do Parana prošla je 1 godina, 1 mjesec i 5 dana (**Brojevi 33:3; 10:11–13**). Iz Kadeš-Barnee, u pustinji Paran, poslani su uhode (**Brojevi 13:3–26; 32:8–13**).

Uhode su se vratile s lošim izvještajem – rekli su da je obećana zemlja puna divova (**Brojevi 13:32**). To je ražalostilo Boga, koji ih je izbavio iz faraonove ruke i bio spreman dati im zemlju. Kao kaznu, Bog je pustio Izrael da luta pustinjom.

Nakon Mojsijeve smrti, lutanje je završilo, a Izrael se vratio u obećanu zemlju pod vodstvom Jošue, pobijedio Kanaance i podijelio zemlju među plemenima (Jošua 11:23).

Kaleb, jedan od izvornih uhoda, tražeći svoj dio zemlje, rekao je:

- **Jošua 14:7,10** – „Imao sam 40 godina kad me Mojsije, sluga Gospodnji, poslao iz Kadeš-Barnee da uhodim zemlju, i donio sam mu izvještaj kako mi je bilo u srcu. I sada, evo, Gospodin mi je dopustio da živim, kao što je rekao, ovih 45 godina, od vremena kad je Gospodin rekao ovu riječ Mojsiju, dok je Izrael lutao pustinjom; i sada, evo, danas imam 85 godina.”

Dakle, **1 godina** prošla je od Izlaska do slanja uhoda, a **45 godina** od uhođenja zemlje do njene podjele među plemenima – ukupno **46 godina od Izlaska do podjele zemlje**.

Karika #5: Razdoblje sudaca – 450 godina

Kao i kod karike #3 (Obećanje do Zakona), Bog je skrio vremenski period u Starom zavjetu, ali ga je otkrio u Novom zavjetu.

- Razdoblje od podjele zemlje do pomazanja Šaula za kralja naziva se **Razdoblje sudaca**, premda suci nisu neprekidno obnašali tu dužnost.
- Budući da je ovaj vremenski **zapis teško pratiti**, Bog nam je dao jednostavan odgovor u riječima apostola Pavla.
- Apostol Pavao navodi da je, nakon što je Bog podijelio njihovu zemlju...
 - Djela apostolska 13:19–21 – „...Dao im je suce otprilike četiri stotine i pedeset godina, sve do proroka Samuela. A nakon toga, zaželjeli su kralja, i Bog im je dao Šaula.”

Karika #6: Razdoblje kraljeva – 513 godina

Razdoblje kraljeva započelo je pomazanjem Šaula i završilo uklanjanjem kralja Sidkije s prijestolja od strane kralja Nabukodonozora. Zapisi o kraljevima nalaze se u knjigama o Kraljevima i Ljetopisima, a duljina ovog razdoblja mjeri se zbrajanjem godina vladavine svakog kralja.

Bog je sakrio još jednu važnu kariku u lancu u Novom zavjetu u **Djelima apostolskim 13:21** – duljinu vladavine kralja Šaula, koju nigdje drugdje u Bibliji nije moguće pronaći.

Kralj	Biblijski stih	Godine	Joram	2 Ljetopisa 21:20	8	Ezekija	2 Ljetopisa 29:1	29
Šaul	Djela 13:21	40	Ahazija	2 Ljetopisa 22:2	1	Manaše	2 Ljetopisa 33:1	55
David	1 Ljetopisa 29:27	40	Atalija	2 Ljetopisa 22:12	6	Amon	2 Ljetopisa 33:21	2
Salomon	2 Ljetopisa 9:30	40	Joas	2 Ljetopisa 24:1	40	Jošija	2 Ljetopisa 34:1	31
Roboam	2 Ljetopisa 12:13	17	Amasija	2 Ljetopisa 25:1	29	Jojakim	2 Ljetopisa 36:5	11
Abija	2 Ljetopisa 13:2	3	Uzija	2 Ljetopisa 26:3	52	Sidkija	2 Ljetopisa 36:11	11
Asa	2 Ljetopisa 16:13	41	Jotam	2 Ljetopisa 27:1	16			
Jošafat	2 Ljetopisa 20:31	25	Ahaz	2 Ljetopisa 28:1	16			
						Ukupno: Razdoblje kraljeva		513

Karika #7: Razdoblje opustošenja zemlje – 70 godina

Kad je Babilon osvojio Izrael, a kralj Sidkija (Izrael) uklonjen s prijestolja od strane Nabukodonozora (Babilon), započelo je razdoblje opustošenja zemlje.

- Ovo se naziva „**opustošenje zemlje**” jer su svi Izraelci – mladi i stari, bogati i siromašni – bili uklonjeni iz obećane zemlje.
- Još prije osvajanja Izraela, Bog je preko proroka Jeremije prerekao trajanje ovog razdoblja: **70 godina (Jeremija 25:11; Jeremija 29:10; 2 Ljetopisa 36:21)**.
- **Nakon što je 70 godina prošlo**, kralj Kir (Perzija) izdao je dekret kojim je dopustio Izraelcima da se vrate u svoju zemlju (2 Ljetopisa 36:22–23; Ezra 1:1–4).

Ovo se dogodilo 536. godine prije Krista, što je dobro potvrđen datum u svjetovnoj povijesti. Tu završava biblijska kronologija.

Kako znamo da je 6.000 godina od stvaranja Adama završilo 1872. godine?

Sada kada smo utvrdili sve karike u našem kronološkom lancu, pogledajmo gdje završava 6.000 godina od stvaranja Adama:

Razdoblje	Godine
Od stvaranja Adama do kraja Potopa	1.656
Od kraja Potopa do saveza s Abrahamom	427
Od saveza s Abrahamom do Izlaska i davanja Zakona	430
Od Izlaska do podjele zemlje	46
Razdoblje sudaca	450
Razdoblje kraljeva	513
Razdoblje opustošenja	70
Od kraja opustošenja do 1. godine poslije Krista	536
Od 1. godine poslije Krista do kraja 1872. i početka 1873. godine	1.872
Ukupno svih poveznica biblijske kronologije	6.000

Zašto je 6.000 godina važno i kakve veze ima s Kraljevstvom?

Iako Biblija ne sadrži izravnu tvrdnju da će sedmo tisućljeće od stvaranja Adama biti razdoblje Kristove vladavine, sadrži mnoge primjere šest razdoblja rada nakon kojih slijedi sedmo razdoblje odmora i slobode.

Biblijski primjeri: 6 razdoblja rada + 1 razdoblje odmora i slobode

- **Odmor od stvaranja** – Bog je stvorio Zemlju u šest razdoblja, a tijekom sedmog razdoblja Bog je počinio (**Postanak 2:1–3**).
- **Odmor od rada** – Bog je Izraelu zapovjedio šest dana rada, nakon čega bi uslijedio sedmi dan odmora. Taj sedmi dan odmora naziva se Subota (**Izlazak 20:8–11**).
- **Odmor za zemlju** – Izraelci su smjeli obrađivati zemlju šest godina, ali sedme godine zemlja je trebala počivati (**Izlazak 23:10–11**).
- **Sloboda za slugu** – Ako je Hebrejac prodan kao sluga radi otplate dugova, mogao je raditi šest godina, ali u sedmoj godini morao je biti pušten na slobodu (**Izlazak 21:2; Ponovljeni zakon 15:12**).

Koliko će veće i veličanstvenije biti ovo za čovječanstvo, koje je radilo pod teretom grijeha i smrti tijekom 6.000 godina, nakon čega bi slijedilo sedmo tisućljeće, velika Milenijska Subota – Dan obnove za svijet!

Milenijsko Kraljevstvo pod Isusom Kristom

Tijekom svoje prve prisutnosti, Isus je rekao svojim sljedbenicima da će naslijediti Kraljevstvo od svog Oca. Kako bi pokazao prekrasan karakter ovog Kraljevstva, izvodio je čuda – često upravo na Subotu – iscjeljujući patnju i bolesti:

- Iscjeljenje hromog čovjeka – **Ivan 5:6–9**
- Čovjek s usahlom rukom – **Matej 12:10–13**
- Žena s nemoći – **Luka 13:11–16**
- Čovjek s vodenom bolešću (otok/edem) – **Luka 14:1–4**

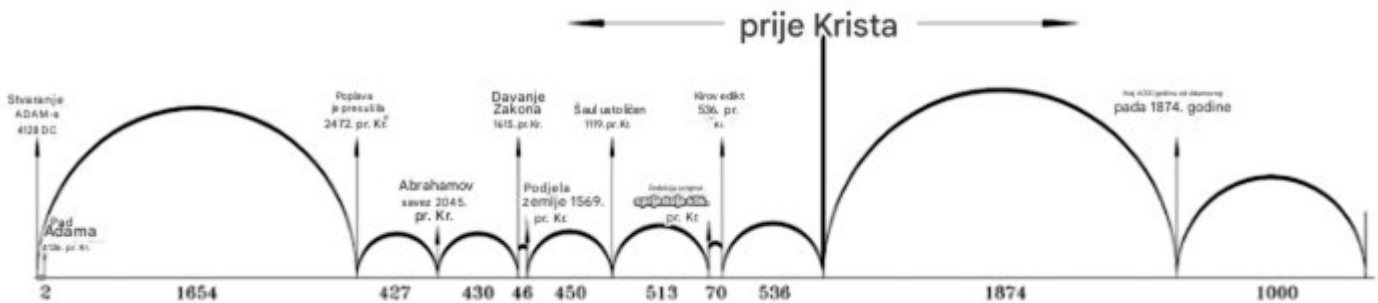
Kako bi pokazao da će vladati u Božjem Kraljevstvu i da će to biti vrijeme odmora i slobode, Isus je govorio o sebi kao „Gospodaru Subote“:

- **Matej 12:8** – „Jer Sin Čovječji je Gospodar Subote.”
- **Marko 2:27–28** – Isus reče: „Subota je stvorena radi čovjeka, a ne čovjek radi Subote. Tako je Sin Čovječji Gospodar čak i Subote.”
- **Luka 6:5** – „I reče im: 'Sin Čovječji je Gospodar Subote.'”

Tijekom Velike (antitipske) Subote, Milenija (sedmog tisućljetnog dana), svima će biti objavljeno da mogu imati vječni život i vječno zdravlje, ako poduzmu korake vjere i poslušnosti kroz Isusa i Crkvu, koji će vladati u ovom Kraljevstvu **1.000 godina**.

- **Otkrivenje 20:6** – „Blažen i svet je onaj koji ima udjela u prvome uskrsnuću! Nad njima druga smrt nema vlasti, nego će oni biti svećenici Božji i Kristovi i s njime će kraljevati tisuću godina.”

Sad znamo gdje se nalazimo u struji vremena! Pratili smo 6.000 godina od stvaranja čovjeka i nalazimo se u sedmom tisućugodišnjem razdoblju. U ovoj Milenijskoj eri, Isus je nevidljivo prisutan kao „Gospodar Subote.” On ruši stari poredak kako bi napravio put za Kraljevstvo u moći i slavi, gdje će mrtvi biti podignuti u život i gdje će tuga i uzdasi zauvijek nestati! Neka je hvala Bogu za Njegov plan za sve ljude!

Grafikon naglašava da Isusov povratak dolazi točno **6000 godina** od Adamovog pada, odnosno 1874. godine.

Također spominje da postoje dodatna vremenska proroštva koja upućuju na taj datum, poput jubilejskih ciklusa i dana iz knjige proroka Daniela, koji su predloženi za daljnje proučavanje.

Okvir biblijske kronologije u ovom izlaganju slijedi onaj prikazan u **Studijama Svetog pisma**. Činjenica da **Sveto pismo** sadrži **brojne vremenske oznake, rodoslovlja i datume** poziva na **pažljivo proučavanje**, kako bismo **dublje razumjeli Božji plan koji se razvija**. Zajedno s **2. Timoteju 2:15**, potičemo svakog čitatelja da „*proučava kako bi se pokazao odobrenim pred Bogom... ispravno dijeleći riječ istine.*” Upoznavanje s **biblijskim vremenskim značajkama** može **učvrstiti našu vjeru i pomoći nam razumjeti gdje se nalazimo u struji vremena**.

PROROČANSTVO O SEDAMDESET TJEDANA

Cilj ovog proučavanja: ŠTO znači ovo proroštvo? ZAŠTO je ono toliko važno za Isusove sljedbenike? Istražit ćemo značenje vremenskog proroštva iz Daniela 9:25-27.

Dodatne reference: Studije Svetog Pisma, svezak 2, poglavlje 3.

Što je biblijsko vremensko proroštvo?

- **Proroštvo** je predviđanje budućih događaja. Biblija opisuje određene događaje prije nego što se dogode i uključuje pokazatelje koji pomažu u određivanju datuma kada će se oni ostvariti. Proučavanje biblijskih vremenskih proroštava bilo je posebno zanimljivo mnogim ljudima kroz stoljeća.
- Tumačenje vremenskih proroštava zahtijeva proučavanje i istraživanje. Iskreno i temeljito istraživanje može pomoći u razumijevanju proroštava i pružiti uvid u Božji plan.

Zašto je vremensko proroštvo iz Daniela 9:25-27 značajno?

- Ovo proroštvo izričito kaže da vodi do „Mesije Kneza.” Prorokuje vrijeme koje prethodi prvom dolasku Isusa. (redak 25)
- Tri važna vremenska razdoblja otkrivena su u ovom proroštvu:
 - Godina Isusovog krštenja – kada je preuzeo ulogu Mesije
 - Isusova smrt – kada je Mesija bio „odsječen”
 - Trajanje njegove službe – naznačeno prethodnim vremenskim razdobljima
- Nijedno drugo biblijsko proroštvo ne daje ove informacije s tolikom preciznošću. Zbog toga je ovo proroštvo ključ u identificiranju točnog vremena Isusove službe.

Što je mučilo Daniela u poglavljima koja prethode proroštvu o 70 tjedana? (Daniel 9:1-9)

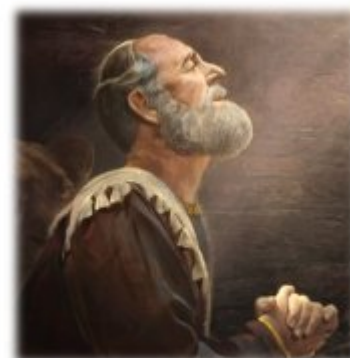
Prorok Daniel bio je duboko zabrinut zbog izraelskog zarobljeništva u Babilonu. Molio je Boga da oprostí Izraelu njegove grijehé idolopoklonstva i da ih vrati u njihovu domovinu. Anđeo Gabriel bio je poslan da utješí Daniela, ali i da mu podari „mudrost i razumijevanje.” (**Daniel 9:22**) Proroštvo o 70 tjedana bilo je Gabrielov odgovor na Danielovu iskrenu zabrinutost za Izrael.

Međutim, njegovo objašnjenje nadilazilo je neposredne okolnosti izraelskog zarobljeništva. Proroštvo opisuje događaje koji nisu utjecali samo na oslobođenje Izraela od ropstva, već i na šire izbavljenje čovječanstva iz ropstva grijeha i smrti.

Gabrielov odgovor Danielu o Izraelu

- **Daniel 9:24** (KJV): „Sedamdeset tjedana određeno je nad tvojim narodom i nad tvojim svetim gradom, da se završi prijestup, da se okončaju grijesi, da se izvrši pomirenje za bezakonje, da se uvede vječna pravednost, da se zapečati viđenje i proroštvo i da se pomaže Sveti.”

Prvi dio ovog retka pokazuje da će proroštvo utjecati na Danielov narod i sveti grad Jeruzalem. Stoga je važno razumjeti kako je ovo proroštvo utjecalo na Židove. Analizirat ćemo svaki od šest detalja koje je Gabriel spomenuo i vidjeti kako su se prvo odnosili na Danielov narod, a zatim na veće djelo Mesije.

Danijel se moli

„Dovršiti prijestup”

Što se tiče Izraela:

• Riječ „prijestup” može se prevesti i kao „pobuna.” Pobuna Izraela protiv Boga završila je kada su izgubili Božju naklonost 33. godine poslije Krista. (**Matej 23:38**)

Što se tiče spasenja:

• Kao i Izrael, cijelo se čovječanstvo pobunilo protiv Boga. (**Postanak 3:1-6**) Adamova odluka da ne poslušava Boga bila je čin pobune koji se nastavlja do danas. No, Kristovo Kraljevstvo donijet će kraj toj pobuni. (**Otkrivenje 22:3**)

„Okončati grijeh”

Što se tiče Izraela:

• Za vjerne Židove to je značilo da će Isus ukloniti njihove grijeh u skladu sa Zakonom, pribivši Zakon na križ. (**Kološanima 2:14**)

Što se tiče spasenja:

• Isusova smrt platila je otkupninu i s vremenom će ukloniti grijeh iz srca svih ljudi. (**Juda 1:3**)

Anđeo Gabriel

„Izvršiti pomirenje za bezakonje”

Što se tiče Izraela:

• Nakon Isusove smrti, vjerni Židovi mogli su se potpuno pomiriti s Bogom. (**Rimljanima 11:23**)

Što se tiče spasenja:

• Nevjerni Židovi bit će pomireni s Bogom zajedno s ostatkom čovječanstva tijekom Kraljevstva, kao ispunjenje Abrahamskog obećanja. (**Galaćanima 3:8; Hebrejima 2:17**)

„Dovesti vječnu pravednost”

Što se tiče Izraela:

• Isusova smrt omogućila je vjernim Židovima da prime opravdanje (pravednost) kroz Kristovu krv. Više nisu bili pod privremenim opravdanjem koje je pružao Zakon, koji ih nije mogao u potpunosti opravdati pred Bogom. (Djela apostolska 13:39)

Što se tiče spasenja:

• Ovo je dragocjeno obećanje o budućem blagoslovu čovječanstva. Ukazuje na vrijeme kad će pravda i istina prevladati posvuda. (Luka 18:30)

„Zapečatiti viđenje i proroštvo”

Ispunjenje proroštva o 70 tjedana ima važne implikacije:

• Riječ „proroštvo” treba prevesti kao „prorok.” Ispunjenje ovog proroštva potvrđuje Daniela kao pravog Božjeg proroka. Proročanstva koja je dao Daniel također potvrđuju nadahnuće Svetog pisma. (**Daniel 9:22**)

„Pomazati Svetoga”

Što se tiče Izraela:

• Židovi koji su prihvatili Isusa kao Mesiju bili su pomazani Svetim Duhom na Pedeseticu. (**Djela apostolska 2:1-4**) Apostol Pavao opisuje ih kao „ostatak po izboru milosti.” Prihvatanjem Isusa ušli su pod Božju milost. (**Rimljanima 11:3**)

Što se tiče spasenja:

• U širem smislu, ovo se odnosi na Dan Pomirenja, kada je izraelski veliki svećenik ulazio u Svetinju nad svetinjama s krvlju junca, a zatim s krvlju jarca. (**Levitski zakonik 16**) Ovo predstavlja Kristovu žrtvenu krv i krv Crkve, koja se prinosi na Prijestolje milosti radi zadovoljenja Božje pravde. (**Hebrejima 13:11-13**)

Koliko traje 70 tjedana i kako znamo da je to proročansko vremensko razdoblje?

- **Daniel 9:25:** „Zato znaj i razumij: od trenutka kada se izda zapovijed da se obnovi i ponovno izgradi Jeruzalem, do Mesije Kneza, proći će sedam tjedana i šezdeset i dva tjedna; ponovno će se izgraditi, s trgom i opkopom, čak i u vremenima nevolje.”

70 tjedana traje nešto više od 16 mjeseci. Ispunjenje ovog proroštva nikada se ne bi moglo dogoditi u tako kratkom vremenu. Da bi se pravilno tumačilo značenje Danielovog proročanstva, treba razumjeti biblijsko načelo da jedan dan predstavlja jednu godinu. U nastavku su primjeri iz Svetog pisma koji podupiru ovo razumijevanje proročanskog vremena:

- **Brojevi 13:25-33** – Dvanaest uhoda vratilo se nakon 40 dana izviđanja Obećane zemlje. Desetorica su podnijela „zlo izvješće” (redak 32) tvrdeći da ne mogu osvojiti zemlju jer su njezini stanovnici previše snažni. Zbog nedostatka vjere, Izrael je morao lutati pustinjom 40 godina – godina za svaki dan koji su uhode provele u zemlji. (vidi **Brojevi 14:33-34**)
- **Ezekiel 4:4-6** – „Dodijelio sam ti svaki dan kao godinu.” Prorok je dobio zapovijed da leži na boku 430 dana, što je odgovaralo broju godina izraelskog bezakonja. Ovo je izravna upotreba pravila 1 dan = 1 godina.
- **Izlazak 20:8-11; 23:10-11** – Mojsijev zakon zapovijeda da sedmi dan bude dan odmora, a sedma godina godina odmora. Ovo također nagovještava da dan može predstavljati godinu i postavlja uzorak za Danielovo proročanstvo o sedamdeset tjedana.

Kako je Gabriel podijelio 70 tjedana?

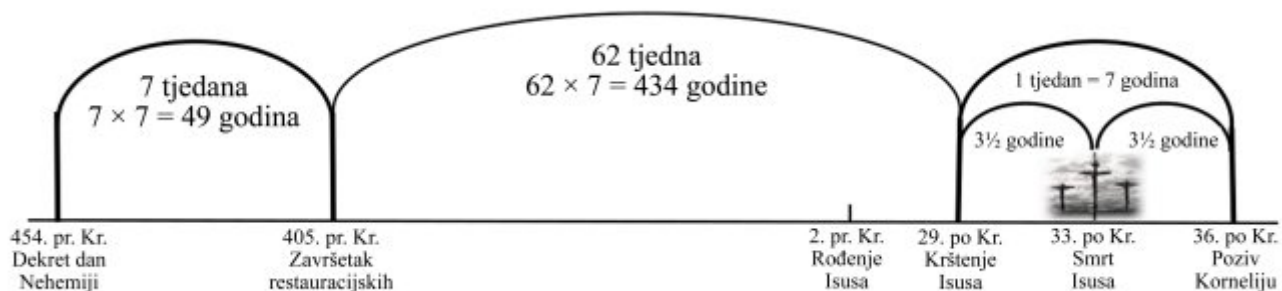
Daniel 9:25 kaže da će proročanstvo o 70 tjedana biti sastavljeno od različitih razdoblja koja vode do „Mesije Kneza.” Pogledaj donji grafikoni i vidi kako su ta vremenska razdoblja ispunjena. Redak 25 navodi da će ispunjenje proročanstva započeti „od trenutka kada se izda zapovijed da se obnovi i ponovno izgradi Jeruzalem.” Imaj na umu da jedan tjedan (7 dana) predstavlja sedam godina.

PROROČANSKO RAČUNANJE

1 DAN = 1 GODINA

1 TJEDAN = 7 GODINA

- **Prvo razdoblje – 7 tjedana (49 godina)** Počinje 454. pr. Kr., u 20. godini kralja Artakserksa, kada je Nehemija dobio dopuštenje vratiti se u Izrael i obnoviti Jeruzalem. (Nehemija 2:1-8) Ovo razdoblje predviđa 49 godina za obnovu grada.
- **Drugo razdoblje – 62 tjedna (434 godine)** Počinje 405. pr. Kr. i proteže se do 29. godine poslije Krista – godine Isusovog krštenja. Riječ „Mesija” znači „Pomazanik.” Isus je pomazan Svetim Duhom prilikom svog krštenja. (**Matej 3:16**) Nakon 62 tjedna, Mesija će biti „odsječen.” To nas dovodi do 70. tjedna.
- **Treće razdoblje – 70. tjedan (7 godina)** „Usred tjedna učinit će da prestane žrtva i prinos.” U sredini 70. tjedna, Isusova žrtva će završiti. To se dogodilo 33. godine poslije Krista, godine Isusovog raspeća.

Koji je „savez” potvrđen?

- **Daniel 9:27** (KJV): „I on će potvrditi savez s mnogima na jedan tjedan; i usred tjedna učinit će da prestane žrtva i prinos, i zbog mnoštva gnusoba učinit će ga pustošnim, sve do svršetka, i ono što je određeno izljevati će se na pustošnog.”

Iako je Izrael izgubio Božju naklonost kao nacija 33. godine poslije Krista, preostali dio 70. tjedna bio je rezerviran za pojedinačne Židove koji su i dalje imali priliku primiti milost. Evangeoska poruka u početku je bila usmjerena samo na „ostatak” Židova, pa je tako „savez potvrđen s mnogima.” Ova ekskluzivna naklonost nastavila se 3½ godine, sve do 36. godine poslije Krista, kada je Kornelije, prvi poganski vjernik, primio Krista. (**Djela apostolska 10**)

Petar s Kornelijem

Opsada i razaranje Jeruzalema, autor David Roberts

Daniel 9:27 – „I zbog mnoštva gnusoba učinit će ga pustošnim.”

Kao posljedica odbijanja Mesije i stalnih grijeha Izraela, njihova nacija i hram bili su uništeni od strane Rimljana 70. godine poslije Krista.

Međutim, Izrael nije zauvijek odbačen. Apostol Pavao objašnjava da nakon isteka kaznenog razdoblja, oni će biti obnovljeni. (**Rimljanima 11:2**)

Zaključak

Ovo prekrasno proroštvo izravno ukazuje na Isusa kao pravog Mesiju. Pod Božjim nadahnućem, prorok Daniel dao je uvid koji jača vjeru, potvrđujući da Gospodinova smrt nije bila tragedija, već bitan dio Božjeg plana spasenja. Također nam pruža važne povijesne dokaze o biblijskom vremenskom proroštvu, gdje jedan dan predstavlja jednu godinu. Ova ključna spoznaja omogućuje nam proučavanje drugih važnih vremenskih proroštava. Duboko smo zahvalni što nam je Bog dao toliko istine na kojoj naša vjera može čvrsto stajati. Radujemo se vremenu kada će sva stvorenja odati slavu nebeskom Ocu, darovatelju svega dobra, i našem velikom Spasitelju.

„Ja sam put, istina i život;
nitko ne dolazi k Ocu osim po meni.”

Ivan 14:6

VREMENA POGANA

Cilj ovog proučavanja: ŠTO su „Vremena pogana”? KADA počinju i kada završavaju? ŠTO će se time postići?

Dodatne reference: *Studije Svetog Pisma*, svezak 2, poglavlje 4.

„I padat će od oštrice mača i odvodit će ih kao roblje među sve narode.
A Jeruzalem će gaziti Pogani sve dok se ne ispune vremena Pogana.”
Luka 21:24

Što znači izraz „gaziti”?

Taj izraz podrazumijeva da se radi o „*potlačenoj*” situaciji ili podložnosti, poput one kada je ratni zarobljenik *gažen* pod nogama osvajača.

Zašto je Jeruzalem bio gažen od poganskih naroda?

Jeruzalem je glavni grad Izraela. Kada je Izrael odbacio Isusa, on je izrekao: „*Evo, vaša kuća prepušta se vama opustošena!*” (Matej 23:38). To znači da je Bog uklonio svoju zaštitu s Izraela te su na određeno vrijeme izgubili svoj poseban odnos s Njim.

Izrael odveden u zarobljeništvo u Rim

Koliko dugo će Izrael biti gažen?

Riječ „*vremena*” sugerira razdoblje određene duljine, s početkom i završetkom. To se vidi i u izrazu „*ispuniti se*.” Kada se nešto ispuni, to znači da završava. To nam pokazuje da možemo saznati koliko dugo će Izrael biti pod dominacijom pogana.

Što znači imati vlast nad Zemljom?

Vlast (ili „*dominacija*”) znači imati *kontrolu i ovlast* nad nečim. **Vlast nad Zemljom** prvotno je bila dana Adamu. No nakon što je sagriješio, ta mu je vlast oduzeta.

- **Postanak 1:28:** „*I blagoslovi ih Bog i reče im: 'Plodite se i množite, napunite zemlju i sebi je podložite; vladajte ribama u moru, pticama u zraku i svim živim stvorenjima što gmižu po zemlji.'*”

Tko je imao vlast nad Zemljom nakon što ju je Adam izgubio?

Prije potopa u Noino doba, **anđelima** koji su sišli na zemlju bilo je dopušteno da imaju vlast nad Zemljom neko vrijeme. Međutim, nakon što su i oni sagriješili, i njihova je vlast bila uklonjena.

Kako se Božje obećanje Abrahamu odnosi na vlast nad Zemljom?

Nakon što je pokazao veliku vjeru, Bog je Abrahamu dao obećanje koje neće utjecati samo na njega, već i na njegove potomke.

- **Postanak 12:7:** „*Gospodin se ukaza Abram i reče: 'Tvome potomstvu dat ću ovu zemlju.'*”

Ovaj odlomak govori da će Abrahamovi potomci (izraelski narod) dobiti tu zemlju. Dakle, nakon izlaska iz Egipta i 40 godina lutanja pustinjom, Izraelci su došli u obećanu zemlju i stekli zakonito pravo na nju.

Kralj Sidkija, 20. i posljednji kralj Jude

Kada i zašto je Izrael izgubio vlast nad zemljom?

• **Ezekiel 21:25–27** (KJV): „*A ti, nečisti bezbožni kneže Izraelov, kojemu je došao dan kad će bezakonju doći kraj, ovako veli Gospodin Bog: 'Skinu mitru, skinu krunu. To više neće biti isto: uzvisi onoga koji je nizak, a ponizi onoga koji je visok. Sve ću izvrnuti, izvrnuti, izvrnuti: i neće više postojati, dok ne dođe Onaj kojem pripada pravo; i dat ću je Njemu.'*”

S vremenom je Izrael postao toliko grešan da mu je Bog oduzeo vlast nad zemljom. Bog je najavio da će „*izvrnuti, izvrnuti, izvrnuti*” vlast nad zemljom Izraelovom.

Ova izjava dana je u trenutku kad je Babilon prvi put oduzeo vlast Izraelu. Prvo „izvrnuće” bilo je prema **Medo-Perziji**, koja je porazila **Babilon**. Potom je vlast preuzela **Grčka**, nakon čega je nju svrgnula **Rimska** imperija.

Tri „izvrtnja”

1. Babilon je prepušten Medo-Perziji
2. Medo-Perzija je prepuštena Grčkoj
3. Grčka je prepuštena Rimu

Božja izjava bila je da Izrael neće biti obnovljen „*dok ne dođe Onaj kojemu pripada pravo, i ja ću mu je dati.*”

Ovo se izravno odnosi na Isusa kao Mesiju. Svojom žrtvenom smrću kupio je ne samo čovječanstvo, već i **vlast nad Zemljom**, uključujući zemlju Izraela. No u međuvremenu, Izrael će biti pod vlašću poganskih naroda.

Isusovo pravo na Zemlju bilo je **proročanski potvrđeno proroku Danielu**. U viđenju se pojavio „Sin Čovječji” (Isus), a „Pradavni” (Bog) dao mu je „vlast, slavu i kraljevstvo.” Njegova će vlast biti „*vječna vlast,*” jer je svoju ljudsku prirodu predao kao otkup. On je i pravedan i dostojan takve časti. To će biti veliki blagoslov za čovječanstvo kada Isus u potpunosti preuzme vlast nad svijetom.

• **Daniel 7:13–14**: „*Promatrah u noćnim viđenjima: i gle, s nebeskim oblacima dolazio je netko sličan Sinu Čovječjem [Isus]; i dođe do Pradavnog [Bog] i privedoše ga pred Njega. I njemu bijaše dana vlast, slava i kraljevstvo, da mu služe svi narodi, plemena i jezici. Njegova vlast je vječna vlast, koja neće proći, i kraljevstvo njegovo neće biti uništeno.*”

Koliko dugo traju „Vremena pogana”?

Gospodin je Izraelu unaprijed rekao kakve će biti posljedice ako mu ne budu poslušni.

• **Levitski zakonik 26:28**: „*Tada ću vam se i ja u gnjevu protiviti i sam ću vas kazniti sedam puta više za vaše grijeh.*”

Izraz „**sedam puta**” iz Levitskog zakonika proročanski označava trajanje razdoblja u kojem će Izrael biti podložan vlasti poganskih naroda.

Izraz „Vremena pogana” naš je Gospodin primijenio na ono razdoblje povijesti Zemlje koje se proteže između uklanjanja simboličkog Božjeg kraljevstva – Kraljevstva Izraela (Ezekiel 21:25–27) – i uvođenja te uspostave njegova protutipa, pravog Božjeg kraljevstva. (Svezl. 2, str. 73)

Određivanje Biblijskog Vremena

U Svetom pismu riječi „vrijeme” i „vremena” mogu se koristiti za označavanje godina. Na primjer, tijekom razdoblja kada je papinstvo imalo moć, rečeno nam je da će „žena,” koja predstavlja vjerne kršćane, biti pod Božjom zaštitom kroz **1.260 dana**.

- **Otkrivenje 12:6:** „A žena pobježe u pustinju, gdje je imala mjesto pripravljeno od Boga, da je ondje hrane tisuću dvjesto i šezdeset dana.”

Korištenjem formule *1 dan = 1 godina*, **1.260 dana predstavlja 1.260 godina**, što odgovara razdoblju od 539. godine (kada papinstvo dolazi na vlast) do 1799. godine (kada je Napoleon zarobio papu i okončao čvrstu papinsku vladavinu).

Ovo je potvrđeno i u drugom opisu istog vremenskog razdoblja:

- **Otkrivenje 12:14:** „A ženi bijahu dana dva krila velikoga orla da odleti u pustinju na svoje mjesto, gdje je hrane jedno vrijeme, dva vremena i pola vremena, daleko od zmijina pogleda.”

Ta ista žena, simbolizirajući vjerne kršćane tijekom Evanđeoskog doba, prikazana je kako bježi pred pokušajima Sotone da je uništi. Ona je hranjena za razdoblje:

- vrijeme = 360 godina
- vremena = 720 godina
- pola vremena = 180 godina
- ukupno: 3½ vremena = 1.260 godina

Još jedan dokaz da jedan dan predstavlja jednu godinu

Kada je Bog namjeravao kazniti pleme Judino na 40 godina, rekao je proroku Ezekielu da leži na svojoj strani 40 dana. To je izravan dokaz da jedan dan često predstavlja jednu godinu kada proučavamo biblijsko vrijeme.

- **Ezekiel 4:6:** „Odredio sam ti po jedan dan za svaku godinu – četrdeset dana.”

Sedam vremena poganske vlasti

- **Levitski zakonik 26:28:** „Ja ću vas sam kazniti sedam puta više za vaše grijehе.”

Budući da je 1 „vrijeme” = 360 godina, tada je 7 vremena = 2.520 godina.

Izrael je prvi put odveden u ropstvo u Babilon **606. pr. Kr.** Ako zbrojimo **2.520 godina**, dolazimo do **1914. godine** – što prema ovom tumačenju označava kraj poganske vladavine nad Izraelom.

Nasljedni niz svjetskih sila koje će vladati Izraelom bio je prikazan kralju Nabukodonozoru u snu o golemoj statui. Daniel je rekao kralju:

- **Daniel 2:38:** „Ti si ta glava od zlata.”

Kako su „Vremena pogana” završila 1914. ako su oni još uvijek prisutni danas?

Iako je poganskim narodima 1914. oduzeto dopuštenje da imaju vlast, proces njihova uklanjanja i uspostave Božjeg Kraljevstva još uvijek traje. To je prikazano u Nabukodonozorovu snu kada je kamen udario kip i smrvio ga u prah. Danas svjedočimo kako se nacije „mrve u prah”. (Vidi: **Daniel 2:44–45**)

Završetak „Vremena pogana” pridonio je procesu ponovnog uspostavljanja Izraela i uklanjanja poganske vlasti nad njihovom zemljom, što je započelo 1878. godine.

1878. – Berlinski kongres naroda omogućio je osnivanje prve židovske naseobine u Petah Tikvi, što je označilo početak prvog vala imigracije.

1896. – Theodor Herzl iz Beča sazvaio je Prvi cionistički kongres i uputio poziv svim Židovima da se vrate u svoju domovinu.

1917. – Britanska vlada, posredovanjem židovskog kemičara dr. Chaima Weizmana, izdala je Balfurovu deklaraciju, u kojoj se izjasnila u korist uspostave židovske države u Palestini.

1948. – Nakon donošenja rezolucije Ujedinjenih naroda, formalno je proglašena država Izrael.

Tako je, korak po korak, Izrael ponovno stjecao svoje mjesto među narodima, kako mu je Bog i obećao.

„I u dane ovih kraljeva Bog nebeski podignut će kraljevstvo koje nikada neće propasti i to kraljevstvo neće biti ostavljeno nekom drugom narodu. Ono će satrti i zatrti sva ona kraljevstva, a ono samo će stajati zauvijek.” Daniel 2:44

„San je pouzdan, a tumačenje njegovo nedvojbeno.”

Daniel 2:45

PETO UNIVERZALNO CARSTVO

Cilj ovog proučavanja: ŠTO je to peto univerzalno kraljevstvo „koje će trajati zauvijek”? **KADA** će doći? **KAKO** se ono uspostavlja? **KOJA** su bila prethodna četiri univerzalna kraljevstva i **KADA** su postojala?

Dodatne reference: *Studije Svetog pisma*, Svezak 1, Poglavlje 13.

Jesu li „Kraljevstvo Božje” i „Kraljevstvo nebesko” isto? Ako jesu, zašto?

Izrazi „Kraljevstvo Božje” i „Kraljevstvo nebesko” koriste se **naizmjenično** i imaju isto značenje. Taj izraz se koristi naizmjenično u Matejevu i Lukinu prikazu prispodobe o gorušičinom zrnu. **Matej 13:31; Luka 13:18–19**

Prve riječi Ivana Krstitelja odnosile su se na ovo Kraljevstvo:

- **Matej 3:1–2:** „U one dane pojavi se Ivan Krstitelj... i govoraše: Obratite se, jer približilo se **kraljevstvo nebesko.**”

Isus je započeo svoje propovijedanje porukom o Kraljevstvu:

- **Matej 4:17:** „*Od tada je Isus počeo propovijedati i govoriti: Obratite se, jer približilo se kraljevstvo nebesko.*”
- **Matej 9:35:** „*Isus je obilazio sve gradove i sela, poučavao u njihovim sinagogama, propovijedao evanđelje o kraljevstvu i liječio svaku bolest i svaku nemoć.*”
 - Mnoge Isusove prispodobe bile su o Kraljevstvu Božjem.
 - Isus nas je poticao da za to Kraljevstvo molimo: „Dođi kraljevstvo tvoje. Budi volja tvoja, kako na nebu tako i na zemlji.” – **Matej 6:10**

I učenici su propovijedali o Kraljevstvu:

- **Matej 10:7:** „Idite i propovijedajte govoreći: Približilo se kraljevstvo nebesko.”

Zašto danas tako malo kršćana govori o tom Kraljevstvu na zemlji i dobrim vijestima za sve?

Općenito gledano, kršćanstvo smatra da se Božje kraljevstvo nalazi u srcima ljudi, a ne kao doslovno kraljevstvo na zemlji. Zato su misionari pokušavali obratiti svijet na kršćanstvo već sada kako bi uspostavili Božje kraljevstvo „u ljudskim srcima.” Unutar kršćanstva uvedeni su mnogi pogrešno shvaćeni biblijski reci i koncepti. Biblijski reci koji se naizgled proturječe uključuju:

- **Kraljevstvo je ovdje.** (Isus je „donio” kraljevstvo sa sobom.) – **Matej 4:17**
- **Kraljevstvo je u vama.** (Istinski Isusovi sljedbenici također „nose” kraljevstvo.) – **Luka 17:20–21**
- **Kraljevstvo je u budućnosti.** – **Matej 6:10**
- **Kraljevstvo je poruka koja se treba širiti.** – **Matej 4:23**
- **U Kraljevstvo je teško ući.** – **Matej 18:3**
- **Kraljevstvo je povezano s uskrsnućem.** – **1. Korinćanima 15:22, 24**

Prema Svetom Pismu, izraz „Božje Kraljevstvo” može označavati bilo koji od mnogih aspekata kraljevstva – može se odnositi na osobe, događaje ili konačni rezultat. Može se odnositi na:

- **Isusa osobno**, tijekom njegovog prvog dolaska
- **Razvoj klase Crkve** u sadašnjem vremenu
- **Vrijeme uskrsnuća**
- **Završnu vladavinu Boga** nakon što svi neprijatelji – čak i smrt – budu uništeni.

Kada bude u potpunosti uspostavljeno, „Božje kraljevstvo” bit će doslovna vlast nad cijelom Zemljom i uskrsnulim čovječanstvom.

Koji su neki primjeri ili naznake Božjeg Kraljevstva?

Rajski vrt (Edenski vrt):

Bog je stvorio i postavio Adama da bude „kralj” nad Zemljom. Ta vlast i kraljevska čast spominju se u:

- **Postanak 1:26:** „...i neka vladaju nad ribama morskim, nad pticama nebeskim, nad stokom... i nad svom zemljom...”
- **Psalam 8:5:** „...a slavom i sjajem ti ga okruni!”

No, otkako je Adam bio neposlušan Bogu, on i njegovi potomci postali su robovi grijeha, dok Sotona i njegovi anđeli vladaju „ovim sadašnjim zlim svijetom” – **Galaćanima 1:4**. Sotona je uzurpirao vlast i započeo svoje kraljevstvo među ljudima. Apostol Pavao ga naziva „bogom ovoga svijeta” – **2. Korinćanima 4:4**.

Predodžbeni Izrael:

Bog je izabrao narod Izraela da bude njegov narod i njegovo tipsko (doslovno) kraljevstvo.

- **Amos 3:2:** „Samo vas sam izabrao među svim plemenima zemlje.”

Kraljevi Izraela opisani su kao oni koji su sjedili na „prijestolju Gospodnjem”:

- **1. Ljetopisa 29:23:** „Tada Salomon sjede na prijestolje Gospodnje kao kralj umjesto svoga oca Davida.”

To je trajalo neko vrijeme, sve dok posljednji zli kralj, **Sedekija**, nije izgubio krunu. Gospodin je rekao:

- **Ezekiel 21:25–27 (KJV):** „Ukloni dijademu i skini krunu... rušit ću, rušit ću, rušit ću je; više neće postojati dok ne dođe Onaj kojemu pripada, i dat ću je Njemu.”

Tako je predodžbeno Božje Kraljevstvo u Izraelu završilo. Bog je tada dopustio da poganski narodi vladaju.

- **Luka 21:24:** „I padat će od oštrice mača, i bit će odvedeni među sve narode, i Jeruzalem će gaziti pogani, dok se ne ispune vremena pogana.”

Ali opet pogledaj riječi u **Ezekiel 21:27:** „dok ne dođe Onaj kojemu pripada, i dat ću mu je.” Taj „**On**” odnosi se na Isusa. On je Kralj u Božjem Kraljevstvu – ne pri svom prvom dolasku, nego **pri drugom dolasku**. Židovi to nisu razumjeli – očekivali su Mesiju koji će ih izbaviti iz podjarmljenosti Rimu. Pogrešno su protumačili riječi proroka **Izaije 9:6:** „...i vlast će biti na njegovim ramenima...”, i očekivali su slavu i zemaljsko kraljevstvo, ne znajući da će se to ispuniti tek kad se Isus vrati.

Od tada su i mnogi kršćani izgubili razumijevanje tog Kraljevstva. Oni očekuju Kraljevstvo samo na nebu. No istina je da će **Kraljevstvo postojati i na obnovljenoj zemlji i na nebu**.

Četiri univerzalna carstva prikazana i prorečena u Knjizi proroka Daniela

U Knjizi proroka Daniela, Bog je otkrio svoj plan kroz dva proročanska sna:

1. Kralju Nabukodonozoru u **Danielu 2. poglavlju**
2. Proroku Danielu u **Danielu 7. poglavlju**

Nabukodonozorov san – Daniel 2

Nabukodonozor je zahtijevao od svojih mudraca da mu kažu **i san i njegovo značenje**, što oni nisu mogli učiniti. Nakon molitve Bogu, **Daniel je bio u stanju objasniti kralju i san i njegovo tumačenje**. Jasno je rekao da te informacije dolaze **od Boga**, a ne od njega osobno.

Daniel je kralju rekao da je sanjao veliki metalni kip: Glava je bila od **ZLATA**; Ramena, ruke, prsa i trbuh su bili od **SREBRA**; Od trbuha do koljena kip je bio od **BAKRA**; Od koljena do gležnjeva od **ŽELJEZA**; Stopala i prsti bili su mješavina **ŽELJEZA I GLINE**.

Daniel je zatim rekao da je kralj vidio **KAMEN** u snu, koji je bio „odlomljen, ali ne ljudskom rukom,” i koji je **udarao kip** te ga **potpuno smrvio u prah**. Vjetar je tada **odnio prah**. Taj kamen **se smjestio** na jednom mjestu i **počeo rasti** te je na kraju **postao velika gora koja je ispunila cijelu zemlju**.

Metal	Dio tijela	Tumacjenje
ZLATO	GLAVA	BABILONSKO CARSTVO
SREBRO	GRUDI I RUKU	MEDO-PERSIJSKO CARSTVO
BAKAR	TRBUH I BEDRA	GRČKO CARSTVO
ŽELJEZO / GLINA	NOGE	PAGANSKO RIMSKO CARSTVO
STOPALA	STOPALA	PAPINSKO RIMSKO CARSTVO

Daniel je kralju rekao da četiri dijela kipa predstavljaju **četiri kraljevstva**. To su uzastopne, poganske vlasti. Nabukodonozor iz Babilona predstavljen je kao „glava od zlata” (**Daniel 2:38**). Četvrto, **ŽELJEZNO** carstvo – Rim – bilo je najjače i najdugovječnije. To će se kraljevstvo razdijeliti na deset različitih sila (deset **prstiju od ŽELJEZA I GLINE**), što predstavlja poganski Rim pomiješan s papinskim Rimom („sveto” *Rimsko Carstvo*). Ona će na kraju biti **slomljena i uništena**, a **Kristovo Kraljevstvo** bit će uspostavljeno umjesto njih.

KAMEN simbolizira **pravo Božje Kraljevstvo**, dok **GLINA** predstavlja *imitaciju* kamena. Tako i ovo „kršćansko” kraljevstvo (Rim i njegov miješani sistem crkve i države) predstavlja **lažno, krivotvoreno kraljevstvo** – nije od Boga niti od Krista i ne slijedi Božji plan.

Što se događa s tim kipom?

- **Daniel 2:44:** „U dane tih kraljeva, Bog nebeski podići će kraljevstvo koje nikada neće biti uništeno, i to kraljevstvo neće biti predano drugom narodu; ono će satrti i uništiti sva ta kraljevstva, ali će samo stajati zauvijek.”

Ovo je **pravo, dugo iščekivano „Božje Kraljevstvo”** božanskog, nebeskog podrijetla, koje će se uspostaviti **na Zemlji za vrijeme „tih kraljeva.”** Božje Kraljevstvo **ne dolazi od ljudi**. Ono će **prvo uništiti sva kraljevstva ovog „sadašnjeg zlog doba,”** a zatim uspostaviti **Božje pravedno Kraljevstvo** po cijeloj Zemlji.

Napomena: Kraljevstva i vlade ovog svijeta neće biti „preuređena” ni „popravljena”. Ona će biti **potpuno uništena** kako bi se otvorio put **Božjem pravednom Kraljevstvu**.

Danielov san – Daniel 7. i 8. poglavlje

Sam prorok Daniel sanjao je o četiri zvijeri koje odgovaraju istim četirima poganskim kraljevstvima iz kraljeva sna. Daniel 2 prikazuje ta kraljevstva iz **ljudske perspektive** (kao snažne i sjajne metale), dok ih Daniel 7 i 8 prikazuju iz **Božje perspektive** (kao divlje i strašne zvijeri).

- **Daniel 7:17:** „Te četiri velike zvijeri su četiri kralja koji će se podići na zemlji.”

Zvijer poput lava – BABILONSKO CARSTVO

Daniel 7:4: „Prva je bila kao lav i imala je krila orla. Promatrao sam dok joj krila nisu bila počupana; podignuta je sa zemlje i postavljena na dvije noge kao čovjek, te joj je dana ljudska pamet.”

- „**Kao lav**” – simbolizira moć i snagu Babilonaca
- „**Krila orla**” – označavaju brzinu i veličanstveni uspon Babilona
 - **Daniel 4:22:** „Postao si velik i jak, i tvoja veličina porasla je do nebesa...”
- „**Krila su joj bila počupana**” – kraljevski autoritet i slava Nabukodonozora bili su oduzeti
 - **Daniel 4:31:** „...tvoje je kraljevstvo oduzeto od tebe!”

- „**Dana joj je ljudska pamet**” – odnosi se na iskustva Nabukodonozora nakon „sedam razdoblja” kada je postao poput zvijeri, ali se zatim ponizio i počeo slaviti **Kralja neba. Daniel 4:34–37**

Zvijer poput medvjeda – MEDO-PERSIJSKO CARSTVO

Daniel 7:5: „I gle, još jedna zvijer; ta druga je nalik na medvjeda, i uspravila se s jedne strane, a imala je tri rebra u raljama među zubima. I rekli su joj ovo: „Ustani, požderi puno mesa!”

- „**nalik na medvjeda**” – Medo-Perzijanci su se specijalizirali za vojnu taktiku opsjedanja i okruživanja neprijatelja, čime su prekidali opskrbu hranom i iscrpljivali žrtvu – baš kao i medvjedi zagrljaj koji oduzima dah.
- „**uspravila se s jedne strane**” – simbolizira neravnotežu moći unutar carstva: Perzijanci su nadmašili Medijce brojem kraljeva i političkom snagom.
- „**tri rebra u raljama među zubima**” – kao što zvijeri proždiru druge zvijeri, Medo-Perzijsko Carstvo osvojilo je i prisvojilo tri ključna kraljevstva prije nego što je dobilo svjetsku dominaciju: **Egipatsko, Lidijsko i Babilonsko kraljevstvo.**
- „**Ustani, prožderi puno mesa**” – označava Božansko dopuštenje da Medo-Perzija osvoji i preuzme Babilonsko Carstvo.

◦ **Daniel 5:28, 30–31:** „...*tvoje kraljevstvo (Babilon) razdijeljeno je i dano Medijcima i Perzijancima.*”

Zvijer poput leoparda – GRČKO CARSTVO

Daniel 7:6: „Zatim sam gledao, i gle – još jedna zvijer; nalik leopardu, a imala je na leđima četiri krila ptice; zvijer je imala i četiri glave, i dana joj je vlast.”

- „**nalik leopardu**” – simbolizira brzinu kojom je Aleksandar Veliki osvojio gotovo cijeli tada poznati svijet i osnovao Grčko carstvo.
- „**četiri krila ptice**” – predstavljaju način na koji je Aleksandar uspio ostvariti to osvajanje uz pomoć svojih četiriju glavnih generala.
- „**četiri glave, i dana joj je vlast**” – označava činjenicu da je carstvo jedva bilo uspostavljeno kada je Aleksandar umro u 32. godini života, bez nasljednika, pa je carstvo bilo podijeljeno na četiri upravna dijela pod vlašću njegovih generala:
 - **General KASANDAR** – Makedonija i Grčka
 - **General LIZIMAH** – Mala Azija i Trakija
 - **General SELEUK NIKATOR** – Mezopotamija i Sirija
 - **General PTOLOMEJ** – Egipat i Palestina

Strašna i užasna zvijer – RIMSKO CARSTVO (nijedna zvijer na zemlji nije joj slična)

Daniel 7:7: „Nakon toga gledao sam u noćnim viđenjima, i gle – četvrta zvijer; strašna, užasna i izuzetno snažna; imala je velike zube od željeza. Proždirala je, satirala i gazila ostatak nogama; bila je drukčija od svih zvijeri koje su bile prije nje i imala je deset rogova.”

- „**strašna, užasna i izuzetno snažna**” – predstavlja vojnu silu Rimskog Carstva, koja je nadmašila sva prijašnja carstva.
- „**veliki zubi od željeza**” – kao što zvijeri koriste zube za napad, tako i ovo označava metode rata Rima i njihovu ekstenzivnu upotrebu željeza u bitkama, oklopu i oružju – nešto što nijedno prijašnje carstvo nije posjedovalo u toj mjeri. (Odgovara dvjema **željeznim nogama** iz Danielovog kipa u 2. poglavlju.)
- „**deset rogova**” – označava kako je golemo Rimsko Carstvo bilo podijeljeno u **deset upravnih jedinica**, svaka s vlastitim vladarom ili kraljem. (Primjerice: *Palestina [Izrael] imala je Herode – vidi Luka 23:7; Djela 25:13.*)

Daniel 7:8: „Dok sam promatrao rogove, gle – iznikao je među njima još jedan, mali rog, i tri od prvih rogova bila su istrgnuta pred njim s korijenom; i gle, taj rog imao je oči poput ljudskih očiju i usta koja su govorila velike hule.”

- „Tri od prvih rogova bila su iščupana s korijenom” – uklanjanje ta tri roga (Heruli, Ostrogoti i Zapadni egzarhat) otvorilo je put uspostavi **Svetog Rimskog Carstva**.
- „Još jedan mali rog koji je iznikao među njima” – predstavlja nastanak **podkraljevstva unutar Rimskoga Carstva**.
- „Oči poput očiju čovjeka i usta koja govore velike hule” – simbolizira **lukavstvo i inteligenciju** papinstva, koje je steklo vlast unutar Rimskoga Carstva **lažno tvrdeći da djeluje po božanskoj ovlasti** u uspostavljanju Božjeg Kraljevstva na zemlji. Taj rog imao je oči (**razum, uvid**) i usta koja su izgovarala **velike riječi (hule)**. Ovaj „mali rog” bio je **papinski, rimski rog**, jer je zvijer predstavljala **Rimsko Carstvo**, a rogovi njegove **podjele**.
- **Svaki papa ponašao se poput kralja**, polažući pravo na vlast **i u svjetovnim i u vjerskim pitanjima**, za razliku od ostalih kraljeva ili podjela (tj. rogova).

Metal	Dio tijela	Tumačenje	Zvijer (Daniel 7)
Zlato	Glava	Babilonsko carstvo	Lav
Srebro	Prsa i ruke	Medo-Perzijsko carstvo	Medvjed
Bronca (Bakar)	Trbuh i bedra	Grčko carstvo	Leopard
Željezo	Noge	Pogansko Rimsko carstvo	Strašna i zastrašujuća zvijer
Željezo i glina	Stopala i prsti	Papinsko Rimsko carstvo	Strašna i zastrašujuća zvijer

Daniel 7:9: „Gledao sam sve dok prijestolja nisu bila zbačena i Pradavnik [Bog] dana nije sjeo...”

Daniel 7:12–14: „A ostalim zvijerima vlast je bila oduzeta... I njemu [našem Gospodinu Isusu, Kralju petog univerzalnog carstva] dana je vlast, slava i kraljevstvo, da mu služe svi narodi, plemena i jezici. Njegova je vlast vječna vlast koja neće proći, i njegovo kraljevstvo neće biti uništeno.”

Daniel 7:27: „Tada će kraljevstvo, vlast i veličina kraljevstava pod cijelim nebom biti dana narodu svetaca Svevišnjega...”

To kraljevstvo bit će **Božje Kraljevstvo, peto univerzalno kraljevstvo**, i dijelit će se sa „svecima” – vjernim sljedbenicima Isusa, njegovom Crkvom. Time se ispunjava obećanje iz **Luke 22:29:** „I kao što je meni moj Otac dao kraljevstvo, tako i ja vama dajem.”

Gdje se nalazimo u struji vremena?

Vidimo da monarhije i kraljevstva **nestaju s lica zemlje**. To je u skladu s biblijskim proročanstvima koja govore da će **pri drugom dolasku Gospodina**, On „satrti” sva ta kraljevstva:

- **Psalam 110:5:** „Gospodin ti je zdesna; on će skršiti kraljeve u dan gnjeva svojega.”
- **Psalam 2:9:** „Slomit ćeš ih žezlom željeznim; razbit ćeš ih kao posudu lončarsku.”
- **Otkrivenje 11:15,18 (KJV):** „Kraljevstva ovoga svijeta postala su kraljevstva našega Gospodina i njegova Krista; i on će kraljevati u vijekove vjekova...”

Danas smo svjedoci **dva svjetska rata, revolucija i anarhije** diljem svijeta. Ljudi duboko u sebi tragaju za **mirom**. Božje Kraljevstvo bit će upravo „**želja svih naroda**.”

- **Hagaj 2:7 (KJV):** „...i doći će želja svih naroda.”

Pogledajmo nekoliko bljeskova slavnog budućeg Kraljevstva Božjega!

Sotona i njegov utjecaj bit će **SVEZANI I UKLONJENI**.

- **Otkrivenje 20:2,3:** „I uhvatio je zmaja, staru zmiju, koja se zove đavao i Sotona, i svezao ga za tisuću godina. I bacio ga u bezdan, i zatvorio ga, i zapečatio nad njim, da više ne bi zavodio narode...”

OČI I UŠI razumijevanja ljudi **BIT ĆE OTVORENE**.

- **Izaija 29:18:** „U onaj dan gluhi će čuti riječi knjige, i oči slijepih gledat će iz tame i mraka.”

POZNAVANJE BOGA bit će jasno i ispuniti će cijelu zemlju.

- Zaharija 14:9: „I Gospodin će biti kralj nad svom zemljom.”
- Habakuk 2:14: „Jer će se zemlja napuniti spoznajom slave Gospodnje kao što vode prekrivaju more.”

SVE ĆE NARODE PRIVUĆI GOSPODINU da ga svojevrijedno upoznaju i slušaju.

- **Psalam 22:27,28:** „Sjetit će se Gospodina i obratiti mu se svi krajevi zemlje; i klanjat će mu se sve obitelji narodâ. Jer je kraljevstvo Gospodnje, i on vlada nad narodima.”
- **Izaija 2:2:** „U posljednje će dane gora doma Gospodnjega biti postavljena nad gorama, uzdignuta iznad brežuljaka; i k njoj će pritjecati svi narodi.”

RATOVI ĆE PRESTATI, a svi obrambeni sustavi bit će raspušteni.

- **Mihej 4:3:** „On će suditi među mnogim narodima i odlučivati za snažne i daleke narode. I prekivat će mačeve u plugove, a koplja u srpove; narod više neće dizati mač protiv naroda, niti će se učiti ratu.”

LJUDI ĆE USTATI IZ GROBOVA.

- **Izaija 35:10:** „Otkupljeni Gospodnji vratit će se i doći na Sion s klicanjem, s vječnom radošću na glavama; pronaći će radost i veselje, a tuga i uzdasi će pobjeći.”

PROCES STARENJA ĆE SE OBRNUTI, i vodit će prema ljudskoj savršenosti.

- **Job 33:25:** „Tijelo će mu biti svježije nego u mladosti, vratit će se u dane svoje mladenačke snage.”

NEĆE BITI PROBLEMA SA STANOVANJEM, svatko će imati svoj dom.

- **Izaija 65:21:** „Gradit će kuće i stanovati u njima, saditi vinograde i jesti njihov rod.”

NITKO NEĆE BITI BOLESTAN.

- **Izaija 33:24:** „I nijedan stanovnik neće reći: „Bolestan sam!” Narodu što ondje prebiva oprostit će se nepravda njegovâ.”

PUSTINJE ĆE PROCVASTI, i pretvoriti se u plodne vrtove.

- **Izaija 35:7:** „Spaljena zemlja postat će jezero, žedna zemlja izvori vode...”

DIVLJE ŽIVOTINJE POSTAT ĆE KROTKE i prijateljske.

- **Izaija 11:6–8:** „Vuk će prebivati s janjetom, ris će ležati s kozličem, tele, lavić i ugojeno govedo bit će zajedno, a malo dijete će ih voditi. Krava i medvjedica pasu zajedno, njihova mladunčad zajedno leži, a lav će jesti slamu kao govedo. Dojenče će se igrati kod rupe zmijske, i odojče će staviti ruku na jazbinu ljutice.”

SMRT ĆE BITI UKLONJENA, zajedno sa svom boli i patnjom.

- **Otkrivenje 21:4:** „I otrt će im svaku suzu s očiju; i smrti više neće biti, ni tuge, ni jauka, ni boli više neće biti – jer ono prvo prođe.”

SVIJET ĆE BITI U MIRU, i **SVI ĆE PJEVATI OD VESELJA**.

- **Izaija 14:7:** „Smirena je i počinula sva zemlja, klicanjem se radosno razliježe.”

Zaista, možemo još žarče moliti: „**Neka dođe tvoje kraljevstvo. Neka bude volja tvoja na zemlji...**”

ŠATOR OD SASTANKA (TABERNAKUL)

Cilj ovog proučavanja: Upoznati se s pojedinostima Šatora od sastanka. **ZAŠTO** su detalji njegove izgradnje važni? **ZAŠTO** su njegovi uzori i sjene važni kršćanima?

Dodatne reference: *Tabernakulske Sjene „Boljih žrtava”*

Opće razumijevanje Šatora sastanka

- Šator sastanka bio je mjesto susreta između Boga i Izraelaca dok su putovali kroz pustinju.
- Mojsiju su dani vrlo precizni detalji o izgradnji, postavljanju, vanjskom i unutarnjem uređenju Šatora.
- Ti detalji prikazuju značajne nebeske istine dane vjernicima u Evandeoskom dobu.
- Šator sastanka dan je od Boga kao „sjena” ili „uzor”, odnosno ilustracija nebeskih stvarnosti.
 - **Hebrejima 8:5:** „*koji služe slici i sjeni nebeskih stvari, kao što je Mojsije bio opomenut od Boga kad je imao napraviti šator...*”
 - **Hebrejima 10:1:** „*Jer Zakon, budući da ima samo sjenu budućih dobara, a ne samu sliku stvari, nikada ne može istim žrtvama koje se neprekidno prinose svake godine učiniti savršenima one koji pristupaju.*”
- U Šatoru sastanka vidimo „sjenu” života našega Gospodina. Također je prikazan napredak života kršćanina – dolazak iz svijeta, pokajanje, potpuno posvećenje Gospodinu i na kraju, ako ostane vjeran, uskrsnuće u duhovnu prirodu.

Koje su konkretne Božje upute za izgradnju Šatora sastanka?

U **Izlasku 25–40** nalazimo pojedinosti o pokrovima, zavjesama (zastorima), zidovima, žrtvenicima, metalima, izradi i drugim elementima potrebnima za izgradnju Šatora.

- **Izlazak 25:8–9** „*Neka mi načine svetište da prebivam među njima. Sve ćeš izraditi točno po uzorku Šatora i po uzorku svega pokušstva njegova, kako ti pokažem.*”
- **Izlazak 39:43** „*Mojsije je razgledao sav posao – i gle, učinili su ga; kako je Gospod zapovjedio, tako su učinili.*”

Gdje je trebao biti smješten Šator sastanka i što ga je okruživalo?

Izraelci i dvanaest plemena trebali su razapeti svoje šatore i utaboriti se s četiri strane Šatora: na sjeveru, jugu, istoku i zapadu.

- **Brojevi 2:2** „*Neka se taboruju oko Šatora sastanka na određenoj udaljenosti.*”

Tabor koji je okruživao Šator sa svih strana predstavlja cijeli svijet čovječanstva koji je izvan spoznaje o Bogu. Sve što su leviti činili unutar dvorišta Šatora nije se moglo vidjeti izvana.

- **1. Korinćanima 2:14** „*Ali tjelesan čovjek ne prihvaća ono što je od Duha Božjega; jer mu je to ludost...*”

Dvorište

Mjesto nazvano „Dvorište” predstavlja prvu fazu kršćanskog razvoja – fazu „poziva” (Matej 22:14); stanje u kojem je netko tek „vjernik”.

VANJSKA ZAVJESA – Izlazak 27:9–19

- Dvorište je bilo veličine 150 x 75 stopa (oko 45 x 23 metra).
- Zavjesa je bila visoka 7½ stopa (oko 2,3 metra) – čovjek nije mogao gledati preko nje.
- Zavjesa je odvajala Dvorište od naroda.
- Bila je izrađena od bijelog lana.
- Vezeni ulaz bio je smješten na istočnoj strani.

VRATA

Jedini ulaz u Šator sastanka bio je kroz vrata Dvorišta. Isus je rekao da je On vrata. Ta „vrata” ili „ulaz” ili „put” koji vodi u Šator simboliziraju Isusa Krista, i samo je kroz vjeru u Njega moguće „ući” u Božje stvari!

- Ivan 10:9; 14:6 – „Ja sam vrata.” „Ja sam put.”
- Ivan 14:6 – „...nitko ne dolazi Ocu osim po meni.”

Bijela lanena zavjesa predstavlja svetost i pravednost Isusa. Ti bijeli zidovi označuju kako grešnik, kad položi svoju vjeru u Isusa, prima „pokrivalo” za grijeh, tj. pripisana mu je pravda (opravdanje).

Boje prediva na „vratima” označuju osobine Isusa:

- Grimizna (crvena): krv – otkupnina
- Plava: Božja vjernost
- Ljubičasta: kraljevska čast – Isus kao Kralj kraljeva

Namještaj u Dvorištu

BAKRENI ŽRTVENIK (ili Žrtvenik žrtava paljenica)

Izlazak 27:1–8 – „Načini žrtvenik od drveta šitimova...”

- Bio je izrađen od drveta obloženog bakrom ili mjedi.
- Dimenzije su bile otprilike 2 x 2 metra i visina oko 1,2 metra.
- Služio je kao mjesto za životinjske žrtve.
- Nakon prolaska kroz „vrata” u Dvorište, prva stvar koja bi privukla pažnju bio je upravo ovaj veliki žrtvenik.
- Tako i vjernik, nakon što iskaže vjeru u Gospodina Isusa, najprije uočava veličanstvenu Isusovu žrtvu na križu na Golgoti. Isus je položio svoj život – platio je otkupninu kako bi omogućio pomirenje.

- 1. Timoteju 2:5–6 – „Jer jedan je Bog i jedan posrednik između Boga i ljudi – čovjek Krist Isus, koji je sebe dao kao otkupninu za sve – za svjedočanstvo u svoje vrijeme.”

UMIVAONIK

Izlazak 30:17–21 – „Neka Aaron i njegovi sinovi peru ruke i noge iz njega.”

- Bio je izrađen od mjedi.
- Bog je zapovjedio Aronu, Velikom svećeniku, i njegovim sinovima, pod-svećenicima, da operu ruke i noge na ovom umivaoniku prije bilo koje službe na bakrenom žrtveniku ili unutar Svetinje Šatora. Ako to ne bi učinili, umrli bi.
- Tako i vjernik, kada uvidi veliku žrtvu Isusa na Bakrenom žrtveniku, postaje svjestan svojih grijeha i potrebe da se očisti – da se opere Riječju Božjom. Proučavanje Božje riječi započinje proces čišćenja vjernika, mijenjajući njegova djela (ruke) i hod života (noge).
- Efežanima 5:26 – „...očistivši ju pranjem vodom po riječi.”

Unutar Dvorišta nalazila se struktura Šatora sastanka, koja je bila podijeljena na dva dijela: **Svetinju** i **Svetinju nad svetinjama**.

Svetinja

- Ulaz u zgradu Šatora sastanka imao je „Vrata” ili zavjesu, zvanu „prva zavjesa”, koja je vodila u Svetinju.
 - **Izlazak 26:36** – „*Načini zavjesu za ulaz u Šator od plave, purpurne i grimizne tkanine i prepredenog lana – djelo tkalca.*”
- Samo su svećenici smjeli ući u Svetinju kroz ovu zavjesu. Leviti nisu imali dopuštenje. Kad bi pokušali, umrli bi.
- Ti svećenici predstavljaju **drugu fazu kršćanskog razvoja** – fazu „izabranih”, odnosno stanje **bivanja sljedbenikom Isusa**. To su oni koji su se **odrekli vlastite volje** u korist Gospodnje (**Matej 16:24**) i **u potpunosti se posvetili** vršenju Božje volje i službi.
- Ovo označava način kako **vjernik** postaje **sljedbenik**; kako oni koji su „pozvani” postaju „izabrani” kroz **posvećenje** i „savez žrtve” (**Psalam 50:5**).
- Saginjanje i ulazak ispod ove zavjese također simbolizira **točku kršćanskog krštenja**, ono „jedno krštenje” spomenuto u **Efežanima 4:5**.

Namještaj u Svetinji

U Svetinji su se nalazila tri predmeta svetog namještaja: Zlatni svijećnjak, Stol s prinosnim kruhovima i Zlatni kadioni žrtvenik.

ZLATNI SVIJEĆNJAK

Izlazak 37:17–24 (KJV) – „...svijećnjak od čistoga zlata...”

- Izrađen od čistoga zlata, kovanog rada.
- Imao je sedam krakova s čašama u obliku badema, plodova i cvjetova.
- Bio je **jedini izvor svjetla u Svetinji**.
- Posvećeni kršćanin ima posebnu svjetlost.
 - **1. Petrova 2:9** – „*Ali vi ste izabrani rod, kraljevsko svećenstvo, sveti narod, narod koji Bogu pripada, da navješćujete kreposti Onoga koji vas je pozvao iz tame u svoje čudesno svjetlo.*”
- Svjetiljke su bile napunjene **uljem koje simbolizira Duha Svetoga** i prosvjetljenje istinom.
 - **Ivan 16:13** – „*A kada dođe On – Duh istine – uvest će vas u svu istinu; ...i pokazat će vam ono što dolazi.*” (npr. proročanstva, Božji plan, značenje simbola, uzora i prispodoba.)
- Sedam krakova predstavlja **sedam crkava** opisanih u **Otkrivenju 2–3**.
 - **Otkrivenje 1:13** – „*I usred sedam svijećnjaka bijaše netko poput Sina Čovječjega, odjeven u haljinu do poda...*”
- Crkva se oblikuje kroz **nevolje** ili „kovani rad”, no razvija karakter poput **plodova i cvjetova** – predivnih u Božjim očima.
 - **Djela apostolska 14:22** – „...i hrabreći ih da ostanu u vjeri, jer nam je kroz mnoge nevolje ući u kraljevstvo Božje.”

STOL S PRINOSNIM KRUHOVIMA

Levitski zakonik 24:5–6 – „Uzmi finog brašna i ispeci od njega dvanaest kruhova; u svakome kruhu neka bude dvije desetine efe. Poređaj ih u dva reda, po šest u redu, na čist stol pred Gospodinom.”

- Beskvasni kruh simbolizira **čistu istinu**, obnovljenu svake subote.
- Kruhovi su bili raspoređeni u **dva reda po šest**, što neki tumače kao moguću simboliku **66 biblijskih knjiga**.
- **Samo su svećenici** smjeli jesti te kruhove.
- **Duhovne istine** može razumjeti svećenička klasa – oni koji su „izabrani” među kršćanima, koji „prinesu svoja tijela za žrtvu živu.”

ZLATNI ŽRTVENIK (Žrtvenik kadioni)

Izlazak 40:26–27 – „Postavi zlatni žrtvenik u Šator sastanka, ispred zavjese; i spaljivao je na njemu miomirisni kâd, kako je Gospod zapovjedio Mojsiju.”

- Svećenik je nosio šake zdrobljenog tamjana u Svetinju, i taj je tamjan ispuštao miris i dim koji je ispunjavao Svetinju, a prodirao je čak i u Svetinju nad svetinjama. Taj miris i dim predstavljaju **karakter i hod života** posvećenog vjernika – plodove Duha – koji ne samo da ispunjavaju Svetinju (primijećeni i cijenjeni od „subrača svećenika”), nego i dolaze pred Boga u Svetinju nad svetinjama i **budu Njemu po volji!**
- Ovo simbolizira **dnevne žrtve posvećenog** kršćanina, koji živi prema „šakama” tamjana – tj. svojoj vlastitoj sposobnosti, ovisno o darovima koje mu je Bog dao, baš kao što je to učinio i Isus.
 - Efežanima 5:2 – „...i živite u ljubavi kao što je i Krist ljubio nas i predao samoga sebe za nas kao prinos i žrtvu Bogu na miomiris.”
- Ovi su svećenici imali **posebnu čast** prinijeti tamjan na Zlatni žrtvenik. Taj žrtvenik simbolizira **prednost žrtvovanja**, uključujući i **iskreno žrtvovanje usana u molitvi, hvale i zahvaljivanju Bogu**.
 - Hebrejima 13:15 – „Po Njemu dakle neprestano prinosimo Bogu žrtvu hvale, to jest plod usana koje slave Njegovo ime.”
 - Otkrivenje 8:3 – „I dođe drugi anđeo te stade kod žrtvenika držeći zlatnu kadionicu; dano mu je mnogo tamjana da ga prinese zajedno s molitvama svih svetih na zlatni žrtvenik pred prijestoljem.”
 - Otkrivenje 5:8 – „...imahu harfe i zlatne čaše pune tamjana, što su molitve svetih.”
- Vruće ugljevlje simbolizira kušnje i testiranja ovoga života.

Svetinja nad svetinjama

Izlazak 26:31–33 – „Zatim napravi zastor od modrog, purpurnog i grimiznog prediva, i fino predenog lana vještim djelom; neka bude načinjen s kerubinima, pa ga objesi na četiri stupa od šitimova drveta, obložena zlatom; neka njihove kuke budu od zlata, na četiri srebrna postolja s utorima. Zatim objesi zastor za kopče, da možeš unijeti Kovčeg svjedočanstva tu unutar zastora; i neka ti zastor razdvaja Sveti predio od Najsvetijeg.”

- Jednom godišnje, na Dan Pomirenja, **samo je Veliki svećenik** ulazio u Svetinju nad svetinjama, noseći krv žrtve koju je prinosio na **Pomirilište** (na Kovčegu saveza). Ako nije ispunio sve propisane uvjete prije ulaska, umro bi pri ulasku.
- **Vrlo gusta i teška zavjesa** razdvajala je Svetinju od Svetinje nad svetinjama – tzv. „**druga zavjesa**.”
- Sjećamo se kako je ta zavjesa u Hramu **pukla na dvoje** u trenutku Isusove smrti. (**Matej 27:51; Luka 23:45**)
- **Svetinja nad svetinjama** simbolizira **nebesko stanje**. (**Hebrejima 6:19**)

- Postojala su **tri „ulaza”** koja vode do Svetinje nad svetinjama, a ona predstavljaju **duhovni napredak pozvanih, izabраниh i vjernih**:
 1. Vrata iz Dvorišta
 2. Zavjesa koja vodi u Svetinju
 3. Zavjesa koja vodi u Svetinju nad svetinjama
- **Kako se Isus povezuje s ta tri ulaza?**
 - **Ivan 14:6** – „*Ja sam Put, Istina i Život; nitko ne dolazi Ocu osim po meni.*”
 - **Ivan 6:44** – „*Nitko ne može doći k meni ako ga ne privuče Otac koji me poslao; i ja ću ga uskrsnuti u posljednji dan.*”
- Isus je taj koji **vodi i usmjerava kršćanina kroz svaki korak njegova duhovnog razvoja**:
 1. Od „**vjernika**” (Put – vrata)
 2. Do „**sljedbenika**” (Istina – zavjesa Svetinje)
 3. Do konačne „**nagrade prvog uskrsnuća**” – božanske prirode
- Prolazak ispod druge zavjese, one koja vodi u Svetinju nad svetinjama, označava **smrt fizičkog tijela**.
 - **1. Korinćanima 15:50–51** – „*A ovo kažem, braćo: tijelo i krv ne mogu baštiniti kraljevstva Božjega, niti raspadljivo baštini neraspadljivo. Evo, tajnu vam kazujem: svi nećemo usnuti, ali svi ćemo se preobraziti.*”
- **Svetinja nad svetinjama** u Šatoru sastanka simbolizira **Božju prisutnost**, a za kršćanina znači **postizanje konačne nade – božanske prirode i vječnog života u neposrednoj Božjoj blizini**.

Dva kerubina (na drugoj zavjesi):

- Oni predstavljaju veliku Božju ljubav prema sljedbenicima Isusa.
 - **Ivan 16:27** – „*Sam Otac vas ljubi jer ste vi ljubili mene i vjerovali...*”
- Oni također pokazuju Božju svemoć.
 - **Rimljanima 8:31** – „*Što ćemo dakle reći na ovo? Ako je Bog za nas, tko će protiv nas?*”

Namještaj u Svetinji nad svetinjama

KOVČEG SAVEZA

Hebrejima 9:3–5 – „*...kovčeg saveza sa svih strana obložen zlatom, u kojem bijaše zlatna posuda s manom, Aronov štap koji je proključao i ploče Saveza; iznad njega kerubini slave koji zasjenjuju Pomirilište...*”

Izlazak 37:1–9 – „*Bezaleel načini Kovčeg od šitimova drva, 3¼ stope dug, 2¼ stope širok; obloži ga čistim zlatom iznutra i izvana...*”

• Kovčeg saveza bio je pravokutna škrinja s poklopcem izrađenim od zlata. Iz istog zlata bila su isklesana **dva kerubina**. Oba su gledala prema središnjoj točki poklopca, zvanom **Pomirilište**, i oba su imala uzdignuta krila, kao spremna za let.

- Pomirilište je bilo mjesto gdje je **Veliki svećenik škropio krv žrtava Dana pomirenja**.
- **Svetinja nad svetinjama** predstavlja **konačno nebesko stanje klase Crkve**, „*tijela Kristova.*”
- Kovčeg saveza je slavna slika **našega nebeskog Oca** i načina na koji ga razumijemo kroz **njegove božanske osobine ljubavi, pravednosti, mudrosti i moći**.
- **Pomirilište predstavlja Božju osobinu pravednosti**. Krv označava život. (**Levitski zakonik 17:11**) Škropljenje krvi na Pomirilištu od strane Velikog svećenika pokazivalo je **zadovoljenje pravde**.
- U Kovčegu su se nalazile tri stvari – **zlatna posuda s manom, Aronov štap koji je proključao, i dvije kamene ploče Zakona (Hebrejima 9:4)**.

ŠEKINA SVJETLO

- Iznad Pomirilišta i između kerubina nalazila se nadnaravna svjetlost. Na hebrejskom se naziva Šekinah svjetlo.
- To je bila jedina svjetlost u Svetinji nad svetinjama.
- Ona predstavlja božansku prisutnost nebeskog Oca.
 - **Izaija 37:16** – „Bože Izraelov, koji stoluješ među kerubinima...”
 - **1. Ivanova 1:5** – „Bog je svjetlost...”

SADRŽAJ KOVČEGA SAVEZA

ZLATNA POSUDA S MANOM

Izlazak 16:32–34 – „Ovo je što je Gospodin zapovjedio: Neka se čuva mjera mane kroz sva pokoljenja vaša, da vide kruh kojim sam vas hranio u pustinji.”

- Ova je mana bila neraspadljiva, za razliku od one koju su Izraelci svakodnevno skupljali u pustinji i koja bi propala ako bi se ostavila do sljedećeg dana (osim za dan Subote).
- Ta posebna, neraspadljiva mana simbolizira razinu života koja je neraspadljiva i besmrtna – božansku prirodu!
 - **Otkrivenje 2:17** – „Onomu koji pobijedi dat ću da jede od skrivenih mane...”

ARONOV ŠTAP KOJI JE PROKLIJAO

Brojevi 17:8 – „Sutradan je Mojsije ušao u Šator svjedočanstva; i gle – Aronov štap, od doma Levijeva, proklijao je, potjerao pupoljke, procvao i donio bademe.”

DVIJE KAMENE PLOČE ZAKONA

Ponovljeni zakon 31:26 (KJV) – „Uzmi ovu knjigu Zakona i stavi je pokraj Kovčega saveza Gospodina, Boga svoga...”

- Međutim, nakon što je Kovčeg saveza donesen u Salomonov Hram, u njemu su ostale samo dvije kamene ploče.
 - **1. Kraljevima 8:9** (KJV) – „U kovčegu nije bilo ništa osim dviju kamenih ploča koje je Mojsije ondje stavio na Horebu, kad je Gospodin sklopio savez s djecom Izraelovom kad su izašli iz zemlje Egipta.”
- „Zlatna posuda s manom, slika besmrtnosti, i štap koji je procvjetao, simbol blagoslova, plodnosti i privilegije levitske službe – prestat će biti uzori u sadašnjoj dispenciji.” (Reprint 3283)
- Kad Crkva bude potpuna i izađe iz pustinjske faze (života u tijelu) u svoju nebesku nagradu, više neće biti mogućnosti za ikoga da postigne besmrtnost i pati za Krista, ali Božji Zakon **ostat će vječno** – svima za poslušnost.

Šator sastanka mnogo je više od drevne građevine – to je moćna duhovna shema koja otkriva Božju želju da prebiva sa svojim narodom i vodi ga u dublji odnos sa Sobom. Svaki detalj, od vrata pa do Svetinje nad svetinjama, odražava korake na putu vjernika – od otkupljenja kroz Krista do punog zajedništva s Bogom. Proučavanje Šatora otvara naše oči za ljepotu Božjeg plana, Njegovu ljubav i naš poziv da hodimo svetim putem s namjerom, vjerom i nadom.

LEKCIJE O MOLITVI

Cilj ovog proučavanja: ŠTO znači molitva? KOME je dana povlastica molitve – tko je imao/ima to pravo?
KAKO trebamo moliti? ZA ŠTO se molimo?

Dodatne reference: Ponovni ispis 5310 – *Molitva: Životni dah novog stvorenja*

Što je molitva?

- „*Molitva je iskrena želja duše, izgovorena ili neizgovorena*” – Ponovni ispis 4883.
- Danas vidimo kako narodi širom svijeta i različitih religija mole ili tvrde da imaju zajedništvo s Bogom. Kršćani različitih denominacija i crkava pridaju puno vremena i važnosti molitvi.
- Molitva je opći pojam koji opisuje svaku vrstu hvale, zahvalnosti ili molbe upućene Bogu. To je osobna i izravna komunikacija s Bogom.

Što je s praktičnim aspektima molitve?

- Mora li se moliti na određen način? Stojeći, sjedeći, ležeći? S prekrštenim rukama, podignutim rukama?
- Mora li molitva biti izgovorena naglas kako bi bila djelotvorna?
- Što čini „dobru” molitvu?
- Kako možemo „razgovarati” s Duhovnim Bićem ako ne možemo čuti Njegove odgovore?
- Ako nam Bog govori kroz molitvu, kako razlikovati Njegove misli od vlastitih?
- Koliko dugo trebamo čekati odgovor na molitvu prije nego ponovo molimo za isto?
- Ako je odgovor na molitvu „da,” „ne” ili „još ne,” kako možemo prepoznati koji je?
- Ima li koristi od toga da molimo za druge? Mijenjamo li time Božju odluku u vezi s njima?
- Kako slijediti poticaj „molite bez prestanka”? – 1. Solunjanima 5:16
- Kako se bolje usredotočiti i koncentrirati tijekom molitve?
- Mora li svaka naša molitva završiti riječima „u Isusovo ime”?
- Koja je opasnost od nemoljenja, osobito kad smo ustrašeni, posramljeni ili se osjećamo nedostojni?

Ovo su česta pitanja koja su mnogima pala na pamet u nekom trenutku. Iako ih proučavanje koje slijedi dijelom obrađuje, veći mu je cilj potaknuti nas da dublje razmislimo o važnosti molitve i nadahnuti nas na daljnje proučavanje našeg odnosa s Nebeskim Ocem.

Kome je dana povlastica molitve?

Na početku je Bog govorio izravno Adamu u Edenskom vrtu.

- **Postanak 3:9** – „*Tada Gospodin Bog pozva čovjeka i reče mu: 'Gdje si?'*”

Međutim, nakon što je Adam sagriješio, cijelo čovječanstvo je bilo odvojeno od Boga.

- **Postanak 4:14** – „*Evo, danas me tjeraš s lica zemlje, i sakrit ću se od tvog lica...*”

Ipak, postojali su pojedinci koji su poznavali Boga i molili mu se, poput Henoka, Noe, Abrahama, Izaka, Jakova i Joba.

Tijekom Židovskog doba:

Nakon Jakovljeve smrti, Bog je rekao Jakovljevim sinovima:

- **Amos 3:2** – „Samo vas sam upoznao između svih naroda na zemlji...”

Bog je tada komunicirao s cijelim izraelskim narodom, jer ih je priznao kroz Savez.

- **Izlazak 19:5** – „Ako dakle budete slušali moj glas i držali moj savez, bit ćete moje vlasništvo među svim narodima – jer moja je sva zemlja.”

To je bio savez zakona koji im je dan preko Mojsija na Sinaju. U tom posebnom savezničkom odnosu, Bog je Izraelu dao Aronovo svećenstvo da služi kao posrednik između Boga i naroda. Grijesi Izraela su se okajavali godišnje, kroz žrtve Dana pomirenja opisane u 16. poglavlju Levitskog zakonika. Tako očišćen i u savezu s Bogom, izraelski narod mogao je pristupiti Bogu u molitvi.

Tijekom Evandeoskog doba:

Tijekom svoje prve prisutnosti, Isus je govorio o načinu pristupanja Ocu. Apostol Pavao također potvrđuje taj jedini put – jedini način dolaska Bogu sada je kroz Isusa Krista.

- **Ivan 14:6** – „Ja sam put, istina i život. Nitko ne dolazi Ocu osim po meni.”
- **Rimljanima 5:11** – „...i hvalimo se Bogom po Gospodinu našem Isusu Kristu, po kojemu sada zadobismo pomirenje.”

I Židovi su morali prihvatiti i vjerovati u Isusa kako bi nastavili svoj odnos s Bogom. Ta naklonost i poziv kasnije su prošireni i na pogane:

- **Djela apostolska 10:1–2, 45** – „U Cezareji je bio neki čovjek imenom Kornelije, satnik čete zvane Italiska. Bio je pobožan i bogobožan sa svim svojim domom, davao je mnoge milostinje narodu i neprestano se molio Bogu. ... darovi Duha Svetoga izliveni su i na pogane.”

Svi vjernici imaju povlasticu moliti se Bogu po Isusu Kristu.

Praktična pitanja: Do koje mjere Bog čuje molitve onih koji nisu posvećeni? (Na primjer, čuje li Bog molitve današnjih vjernih Židova koji i dalje pokušavaju živjeti pod Zakonom?) Ako On sluša molitve pravednih, zar grešnicima nije još potrebniji?

Kako trebamo moliti?

Jedan od Isusovih učenika upitao je u **Luki 11:1**: „Gospodine, nauči nas moliti.” Isus je odgovorio navodeći način ili obrasce molitve u **Mateju 6:9–13**.

1. „Oče naš, koji jesi na nebesima” (redak 9)

- **Ivan 17:3** – „A ovo je život vječni: da te poznaju, jedinoga istinitoga Boga...” (Ovo je bila Isusova molitva za njegove sljedbenike.)
- **Ivan 1:12** – „A svima koji ga primiše dade pravo da postanu djeca Božja...”
- **1. Ivanova 3:1** – „Gledajte kakvu nam je ljubav dao Otac da se zovemo djecom Božjom – i to jesmo!”
- Isus se često molio Ocu, što je zapisano, primjerice, u **Ivanovom 17** poglavlju.

2. „Sveti se ime Tvoje” (redak 9)

- Izraz „svetiti” znači poštivati kao sveto. Budući da je Božje ime sveto, trebamo mu pristupati s **poštovanjem, ljubavlju, uvažavanjem i strahopoštovanjem**. „Strahopoštovanje” podrazumijeva duboko poštovanje – upravo takav stav trebamo imati kada se obraćamo Bogu, prepoznajući kakvu prednost predstavlja molitva.
- Bogu pristupamo s obožavanjem i slavljenjem. On je Bog Svemira, Stvoritelj svega.
- Slavimo Boga i Njegovu **pravdu, mudrost, silu i ljubav**, kao i Njegovu nezamislivu slavu.
 - **Izaija 57:15** – „Uzvišeni i Uzdignuti, koji vječno prebiva, ime mu je Sveti.”
 - **Efežanima 1:17** – „Bog Gospodina našega Isusa Krista, Otac slave...”
 - **Jakovljeva 1:17** – „Svaki dobar dar i svaki savršen dar odozgo je, silazi od Oca svjetlosti, u kojem nema promjene ni sjene od mijene.”
 - **Psalam 145:2–3** – „Svaki ću dan tebe slaviti, hvalit ću ime tvoje u vijeke vjekova. Velik je Gospodin i hvale predostojan, njegova veličina nedokučiva.”
 - **Nehemija 9:6** – „Samo si ti GOSPODIN, ti si stvorio nebesa, nebesa nad nebesima sa svom njihovom vojskom, zemlju i sve što je na njoj, mora i sve što je u njima; ti daješ život svemu i vojska nebeska tebi se klanja.”
 - **1. Samuelova 2:2** – „Nema svetoga kao što je GOSPODIN; zaista, nema nikoga osim tebe, i nema stijene kao što je Bog naš.”

3. „Dođi kraljevstvo Tvoje. Budi volja Tvoja kako na nebu tako i na zemlji” (redak 10)

- Sljedeća misao koja se javlja je Božja Riječ, u kojoj se otkriva **slavni božanski plan za čovječanstvo i Evandjelje Kraljevstva**.
- Trenutačno se Božja volja ne vrši na zemlji. No Isus nas uči da molimo za dolazak Kraljevstva, **kada će Božja volja biti vršena na zemlji kao što je sada na nebu**.
- Molitvom izražavamo da prihvaćamo i podržavamo Božji plan.
- Svaki dan nas približava ostvarenju tog Kraljevstva i ispunjenju ove molitve.

4. „Kruh naš svagdanji daj nam danas” (redak 11)

- U ovoj molbi tražimo **osnovne potrebe**, a ne želje.
- Mnogi misle da se to odnosi isključivo na doslovni kruh, hranu i preživljavanje. Ali pogledajmo što Učitelj govori o tome:
 - **Matej 6:8, 31–32** – „Otac vaš zna što vam treba i prije nego što ga zamolite. Ne brinite dakle govoreći: Što ćemo jesti? Što ćemo piti? Što ćemo obući? ... jer Otac vaš nebeski zna da vam je sve to potrebno.”
- Trebamo **pouzdanje u Boga** za sve naše zemaljske potrebe: hranu, odjeću i sklonište.
 - **Izaija 33:15–16** – „Tko živi pravedno i govori iskreno... kruh će mu biti dan, voda mu neće uzmanjkati.”
 - **1. Timoteju 6:8** – „Ako imamo hranu i odjeću, bit ćemo zadovoljni s tim.”
- U molitvi također tražimo **duhovni „kruh” – Božju Riječ**.
 - **Jeremija 15:16** – „Kad su se našle riječi tvoje, pojeo sam ih; i tvoja riječ bijaše mi radost i veselje srca mojega.”
- Taj „svagdanji kruh” označava i **dnevnu žeđ za Duhom Svetim**.
 - **Luka 11:11–13** – „Koliko li će više Otac vaš nebeski dati Duha Svetoga onima koji ga mole?”

5. „I otpusti nam dugove naše, kako i mi otpustismo dužnicima svojim” (redak 12)

- Ovi dugovi odnose se na naše **grijehe**. Dakle, ovo se odnosi na priznanje grijeha i traženje oprost. Trebamo moliti i tražiti oprost za sve svoje grijehe ako želimo biti očišćeni od svake nepravdnosti.
 - 1. Ivanova 1:9–10 – „*Ako priznamo grijehe svoje, vjeran je on i pravedan da nam oprost grijehe i očisti nas od svake nepravdnosti. Ako kažemo da nismo sagriješili, činimo ga lašcem i riječi njegove nema u nama.*”
- Gospodin nam daje **uvjet** za oprost naših grijeha.
 - Matej 6:14–15 – „*Jer ako vi oprostite ljudima njihove grijehove, i Otac vaš nebeski oprostit će vama. Ako pak vi ne oprostite ljudima, ni Otac vaš neće oprostiti grijehove vaših.*”
- Bog jasno daje do znanja: što više tražimo oprost od Njega, **to više trebamo i mi opraštati drugima** njihove pogreške. Traži oprost – ali i budi spreman opraštati. Razmisli o tome – koliko često griješimo? Jesi li sposoban oprostiti drugima da bi i tebi bilo oprašteno?
- Ovaj nas princip uči razvijati onu „**zlatnu**” **milost sličnu Kristu** – milosrđe prema bližnjima.

6. „I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od Zla” (redak 13)

Ovaj redak sa sobom nosi dvije povezane misli:

Napast ima dvostruko značenje:

1. Kao kušnja – Kušnje koje Bog dopušta služe da **ispitaju i ojačaju našu vjeru** i oblikuju naš karakter.

- **Jakovljeva 1:2, 12** – „*Braćo moja, smatrajte svom radošću kad upadnete u različita iskušenja, ... Blažen je čovjek koji podnosi iskušenja; jer kad bude iskušani, primit će vijenac života što ga je Gospodin obećao onima koji ga ljube.*”

2. Kao pad u grešnu požudu – To su pale i iskvarene žudnje tijela i užici grijeha. Takva napast **ne dolazi od Boga**, već od Sotone.

- **Jakovljeva 1:13–14** – „*Neka nitko u napasti ne rekne: Bog me napastuje. Ta Boga se ne može zlom napastovati, i on nikoga ne napastuje. Nego svakoga napastuje njegova požuda koja ga vuče i mami.*”

Što onda znači kada molimo: „**Ne uvedi nas u napast**”?

• Ovdje se riječ „uvedu” može bolje prevesti kao „**ne ostavi nas**” ili „**ne napusti nas**.” Mi zapravo molimo Boga da nas ne napusti dok prolazimo kroz različita iskušenja i kušnje – a On je obećao da nas **nikada neće ostaviti**.

- **Hebrejima 13:5** – „*Nikada te neću napustiti i nikada te neću ostaviti.*”

• Uvijek možemo moliti i tražiti Božju pomoć u svim životnim iskustvima, kako bismo ih s Njegovom pomoći **nadvladali**.

- **Matej 26:41** – „*Bdijte i molite da ne padnete u napast. Duh je voljan, ali je tijelo slabo.*” Ovo se odnosi na sve grijehe i slabosti tijela i uma – od kojih nas jedino Gospodin može izbaviti i dati pobjedu!

• Pažljiviji pogled na izvorne grčke izraze može nam pomoći da molitvu razumijemo ovako (parafraza): „*Ne ostavi me u kušnji. Znam da trebam biti kušan i da kroz to rastem. Znam da će kušnje doći – ali pomoz mi kada me te situacije počnu svladavati.*”

Zato u nekim prijevodima stoji: „**izbavi nas od Zloga**.” Ta molitva izražava svijest da **ne možemo sami stajati čvrsto** – moramo se **osloniti na Boga**. To je ponizan način pristupanja Ocu. Ne, Bog nas ne vodi u zlo, **nego nas vodi kroz teškoće** – za dobrobit našeg duhovnog sazrijevanja.

7. U Isusovo ime (redak 13)

- Završna misao svake molitve upućene Bogu jest **sjetiti se i priznati Sina kao velikog Poglavara Crkve.**
 - **Efežanima 1:22** – „*I sve mu podloži pod noge, i njega postavi za glavu svemu – Crkvi.*”
 - **Kološanima 3:17** – „*Što god činite riječju ili djelom, sve činite u imenu Gospodina Isusa, zahvaljujući Bogu Ocu po njemu.*”
- Molitvu počinjemo obraćajući se nebeskom Ocu, a završavamo gledajući prema Sinu – jer **On nam je dao tu veliku PRIVILEGIJU** da pristupimo Ocu i „molimo” kroz molitvu. Sve je od Oca – i kroz Sina.
 - **Ivan 16:23–24** – „*Zaista, zaista, kažem vam: ako što zamolite Oca u moje ime, dat će vam. Do sada niste ništa molili u moje ime: molite i primit ćete, da radost vaša bude potpuna.*”
 - **Ivan 15:5** – „*Jer bez mene ne možete učiniti ništa.*”
- Trebamo moliti često, bez prestanka. Molimo svaki dan, više puta dnevno. Imamo primjer Daniela koji se molio tri puta na dan.
 - **1. Solunjanima 5:17** – „*Bez prestanka molite.*”
 - **Rimljanima 12:12** – „*Radujte se u nadi, budite postojani u nevolji, ustrajni u molitvi.*”

Za što molimo?

- Da se **Božja volja izvršava u svim okolnostima**, i da budemo ponizni i poslušni toj volji.
- Za dolazak **Božjeg Kraljevstva**.
- Za naš „**svagdanji kruh**” – više razumijevanja Njegove svete Riječi i Njegovog Svetog Duha.
- Za **oproštenje naših grijeha** i za pomoć da oprostimo drugima.
- Za pomoć u našim **kušnjama i napastima**.
- Sa **zahvalnošću**, da zahvalimo Bogu na mnogim blagoslovima.
- Povlastica molitve je prilika da rastemo u **odnosu i povezanosti s nebeskim Ocem**.
 - **Hebrejima 4:16** – „*Pristupimo dakle smjelo prijestolju milosti, da primimo milosrđe i nađemo milost za pomoć u pravi čas.*”

Kakva je to povlastica što možemo pristupiti prijestolju milosti po našem Gospodinu Isusu!

CRKVA KRISTOVA

Cilj ovog proučavanja: Istražiti što Biblija uči o Crkvi Kristovoj, odnosno o „klasi Crkve”.

TKO je temelj Kristove Crkve? **KOJI** su uvjeti da bi netko bio dio Crkve?

GDJE se biblijske definicije klase Crkve razlikuju od svjetovne definicije „crkve”?

KADA čovjek može znati da ga Bog poziva u svoju službu?

ZAŠTO tako malo ljudi iz ljudskog roda teži članstvu u klasi Crkve?

Dodatne reference: *Studije Svetog Pisma*, svezak 1, str. 77–88; Reprint 1570 – Crkva živoga Boga

Koja je razlika između „crkve” i „Kristove Crkve” ili „klase Crkve” iz Biblije?

U svakodnevnoj upotrebi, riječ „crkva” ima dva opća značenja:

- Bilo koja institucionalizirana religija. U ovom kontekstu, riječ „crkva” obično se odnosi na **instituciju**, a ne na samu vjeru.
- Zgrada u kojoj se održavaju vjerske službe, uglavnom kršćanske.

Prvi put kada se riječ „crkva” pojavljuje u Bibliji nalazi se, sasvim prikladno, u Isusovim riječima:

- **Matej 16:15–18** „On ih je upitao: „Ali što vi kažete, tko sam ja?” A Šimun Petar je odgovorio rekavši: „Ti si Krist, Sin Boga živoga.” A Isus mu je odgovorio rekavši: „Blažen si, Šimune Barjona, jer ti to nije objavilo tijelo i krv, nego Otac moj koji je u nebu. A i ja tebi kažem: „Ti si Petar, a na ovoj ću stijeni sagraditi crkvu svoju i vrata pakla neće je nadvladati.”

Kroz stoljeća su neki pogrešno tumačili ove Isusove riječi. „A na ovoj stijeni” – stijena ovdje nije Petar osobno, već **istina da je Krist „Sin Boga živoga.”** Isus sam je **glavni temelj** ili ugaoni kamen svoje Crkve.

- **Efežanima 2:19–20:** „Dakle, niste više tuđinci ni došljaci, nego ste sugrađani svetih i ukućani Božji, nazidani na temelju apostola i proroka, gdje je sam Isus Krist ugaoni kamen.”

Istina je da klasa Crkve uključuje apostole i da koristi divno nadahnute primjere i učenja proroka Starog zavjeta, no **pogrešno je tumačiti Isusove riječi kao da Petar treba biti smatran glavnim temeljom Crkve.**

Katolička crkva koristi Mateja 16:18 kako bi poučavala da je Isus postavio Petra za prvog papu, te da svi ostali pape imaju autoritet zbog tog „nasljednog slijeda.”

Tko je Kristova Crkva, odnosno klasa Crkve?

- Riječ „crkva” počela se češće koristiti nakon Isusove smrti, uskrsnuća i uzašašća na duhovnu razinu.
- Svaka pojava riječi „crkva” ili „crkve” u Novom zavjetu (osim jedne) potječe iz Strongove Egzaktne Konkordancije br. G1577, ekklesia na grčkom, što znači „**skupina pozvanih**”.
- Istraživači Biblije tradicionalno svoje lokalne zajednice nazivaju „**eklezijama**.”
- No, članstvo u Kristovoj Crkvi – „klasi Crkve” – ima dublje značenje od pukog sudjelovanja u lokalnoj ekleziji.

- Od Isusove smrti, **Bog poziva pojedine članove čovječanstva** da dokažu svoju vjernost kroz **žrtvu**.
 - **Rimljanima 12:1–2:** „Zaklinjem vas, dakle, braćo, milosrđem Božjim, prikažite svoja tijela za **živu, svetu, Bogu ugodnu žrtvu** – to neka bude vaše duhovno bogoslužje. I ne suobličujte se ovome svijetu, nego se preobrazite obnavljanjem svoga uma da možete razabrati što je volja Božja: što je dobro, ugodno i savršeno.”
 - Isti reci u prijevodu *New Living Translation* (NLT):

Rimljanima 12:1–2 „Draga braćo i sestre, molim vas da svoja tijela predate Bogu kao **živu žrtvu**, svetu i Njemu ugodnu. Kad pomislite na sve što je učinio za vas, zar je to previše za tražiti? Nemojte oponašati ponašanje i običaje ovog svijeta, nego postanite nova i drukčija osoba s novim načinom razmišljanja i djelovanja. Tada ćete iz vlastitog iskustva naučiti kako vas Njegovi putovi istinski ispunjavaju.”
 - To znači da mijenjamo **smjer svoga života**, ne prema vlastitoj sreći, već prema onome **što ugađa Bogu**. Trebamo tražiti **Njegovu volju, a ne svoju**.
- Ako budu **ocijenjeni vjernima**, članovi ove skupine primit će „**duhovnu božansku prirodu**” – višu nagradu od obećanja vječnog ljudskog života datog cijelom čovječanstvu.
 - **2. Petrova 1:4:** „Po njima nam je dao dragocjena i prevelika obećanja da po njima postanete zajedničari **božanske prirode**, umaknuvši pokvarenosti koja je u svijetu zbog požude.”
 - **Dio nebeske baštine i odgovornosti** ove skupine Isusovih istinskih sljedbenika je **djelo pomirenja cijelog čovječanstva s Bogom**. Oni će pomagati obnovi uništene zemlje i njenih stanovnika.

Kakva privilegija!

Na koje sve načine Biblija ukazuje na ovu klasu?

Osim što se često naziva „Crkva” ili „klasa Crkve,” ova se grupa u Bibliji spominje pod mnogim imenima.

Naziv klase	Biblijska referenca/e
Sveti	Rimljanima 1:7; 1. Korinćanima 1:2
Malo stado	Luka 12:32
Zaručnica ili Zaručnica Kristova	2. Korinćanima 11:2 (neizravno); Otkrivenje 19:7–9; Efežanima 5:22–32
Kristovo tijelo	1. Korinćanima 12:12–27
Duhovni Izrael	Galaćanima 3:27, 29; Rimljanima 11
Izabrani	1. Petrova 1:2 (KJV); Matej 24:22, 31
Izabrani rod, kraljevsko svećenstvo, sveti narod, narod Božjeg vlasništva	1. Petrova 2:9
Otajstvo...skriveno od vjekova	Kološanima 1:26; Efežanima 5:32

Koji je prvi korak prema tome da netko postane član klase Crkve?

Osoba mora biti pozvana od Boga.

- Bog je taj koji poziva. Bez Božjeg privlačenja nema pravog puta učenitva. Možda postoji put prema sreći i ljubavi prema Isusu, ali ne i put do pravog učenitva. Približavanje Bogu znači truditi se živjeti život koji Mu ugađa – biti poučljiv, ponizan i iskren, imati vjeru u Bibliju i proučavati je kako bi se saznala Njegova volja.
 - **Ivan 6:44:** „Nitko ne može doći k meni ako ga ne privuče Otac koji me poslao...”
 - **Jakov 4:8:** „Približite se Bogu i on će se približiti vama.”

• **Isus je „ugaoni kamen” ili temelj Crkve.** Jasno je dao do znanja da je jedini način da se uspostavi bilo kakav odnos s Bogom **vjera u Njega samoga.**

• **Ivan 14:6:** „*Isus mu reče: 'Ja sam put, i istina, i život. Nitko ne dolazi Ocu osim po meni.'*”

• Kroz stoljeća su mnogi tvrdili da vjeruju u Isusa kao svoga Spasitelja. Neki su tvrdili da su Njegovi sljedbenici. U nekoj mjeri, ta je vjera možda i oblikovala njihove živote i ponašanje. Takvi se mogu smatrati „**pozvanima**” iz svijeta k Bogu, kroz prepoznavanje i vjeru u Isusa.

• Tijekom znatnog dijela Evandeoskog doba, **jedan od mehanizama kojima je Bog pozivao ljude** bio je **nominalni kršćanski sistem** (kršćanstvo „samo po imenu”). Mnogi ljudi ne bi ni čuli za Boga ili Isusa da nije bilo tih sistema. Ovo se često naziva „**općim pozivom.**”

• **Klasa Crkve** sastoji se od **točno određenog broja: 144.000 članova. (Otkrivenje 14:1, 3)** Ako je broj fiksiran, logično je da će se kako se približavamo ispunjenju tog broja **opći poziv postupno ugasiti.**

• **Nakon prestanka općeg poziva,** pojedinci su počeli biti pozivani na temelju **prepoznavanja pogrešaka tih sistema i sposobnosti da u Svetom pismu razaznaju istinu o Božjem karakteru i planu.** To se spominje u:

• **Otkrivenje 18:4–5:** „*I začuh drugi glas s neba gdje govori: 'Izidite iz nje, moj narode, da ne sudjelujete u njezinim grijesima i da ne primite od njezinih pošasti. Jer grijesi su njezini dosegli nebo i Bog se sjetio njezinih nedjela.'*”

Prispodoba o mreži

• **Matej 13:47–50:** „*Kraljevstvo nebesko opet je kao mreža bačena u more koja skupi ribe svake vrste. Kad se napuni, izvuku je na obalu, posjednu i skupe dobre u posude, a loše izbace. Tako će biti na svršetku doba: anđeli će izići, odijelit će zle od pravednih i baciti ih u peć ognjenu. Ondje će biti plač i škrgut zubi.*”

Tumačenje:

• **Mreža predstavlja Božji poziv** – opći poziv koji se širio preko nominalnih kršćanskih sistema. Evandeoska poruka je privukla „**ribe**” svih vrsta – i istinske i lažne kršćane.

• **Izvlačenje mreže na obalu** simbolizira da je **njezina svrha ispunjena.**

• **Razdvajanje dobrih od loših riba** označava **razlučivanje** onih koji su se istinski odazvali Božjem pozivu kroz te crkvene sisteme.

◦ „**Dobre ribe**” predstavljaju one koji su nastavili dalje, prema **drugom koraku učenja** i postajanja članom prave Crkve.

◦ „**Loše ribe**” označavaju one koji su se nominalno pridružili tim sistemima i tvrdili da slijede Božji poziv, **ali nisu imali stvarnu ljubav prema Bogu.** (Vidi *Studije Svetog Pisma*, svezak 3, str. 213–216)

Kako Bog danas poziva ljude?

• Ljudi općenito prepoznaju da u današnjem svijetu više **nema stvarnih i zadovoljavajućih odgovora.** Osjećaju da nešto nije u redu s načinom na koji religijski sistemi predstavljaju Boga ili Njegov plan za čovječanstvo.

• Na nekoj razini prepoznaju da je **Isus sredstvo spasenja,** čak i ako točno ne razumiju kako to djeluje.

• Možda pohađaju crkvene službe, ali osjećaju **želju da saznaju više.** Privučeni su Bogu.

• Neki su **možda i napustili te sisteme,** a ipak poznaju istinu o Božjem karakteru, **Isusovoj ulozi u Božjem planu** i druge važne istine.

Je li biti pozvan od Boga sve, ili ima i više od toga?

Odgovor je nedvojbeno – **ima i više**, kako je to sam Isus izjavio. **Biti privučen od Boga i doći Kristu jedno je**, ali **shvatiti dubinu predanosti potrebne da bi se bio pravi kršćanin, istinski Isusov učenik – to je nešto drugo.**

• **Matej 22:14:** „*Jer mnogo je zvanih, ali malo izabranih.*”

Koji je drugi korak prema tome da postanemo članom klase Crkve?

Osoba mora **žrtvovati svoju volju, srce i um** i predati ih službi Bogu kako bi postala dijelom klase Crkve.

Luka 9:23 (KJV): „*Ako tko hoće ići za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka danomice uzima svoj križ i neka ide za mnom.*”

1. „**Neka se odrekne samoga sebe**” – odreći se zemaljskih ambicija, želja i nada te prihvatiti Gospodinovu volju.
2. „**Neka uzme svoj križ**” – prihvatiti kušnje, poteškoće, razočaranja, i poništavanje vlastite volje kako bi se vršila Božja volja u nepovoljnim uvjetima ovog svijeta.
3. „**I neka ide za mnom**” – hoditi kako je On hodao i imati jedan cilj: **ugoditi našem nebeskom Ocu.**

1. Petrova 2:21: „*Jer na to ste pozvani, jer je i Krist trpio za vas, ostavljajući vam primjer da idete Njegovim stopama.*”

U ovoj točki počinjemo shvaćati ozbiljnost slijedenja Isusa kao Njegov učenik.

Luka 14:25–27: „*s njim je išlo veliko mnoštvo, a on se okrenuo te im rekao: „Ako tko dođe k meni, a ne mrzi svoga oca i majku, i ženu i djecu, i braću i sestre pa čak i svoj život, ne može biti moj učenik. I tko ne nosi svoj križ i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik.”*”

Ove riječi zvuče oštro, ali grčka riječ prevedena kao „mrzi” zapravo znači „**voljeti manje.**” Isus nas uči pravilnom **redosljedju predanosti**. Biti pozvan slijediti Njegove stope i vršiti volju Oca treba biti **najveći prioritet** našeg života. To je ozbiljna obveza. **Slabljenje veza sa svijetom i nošenje križa** nužni su uvjeti učenništva.

Matej 19:16–24 i **Luka 18:18–25:** Mladi bogataš dolazi Isusu, tvrdeći da je cijeloga života držao Božji zakon.

Matej 19:20: „*Reče mu mladić: 'Sve sam to držao; što mi još nedostaje?'*”

Iako je imao **svjetovni uspjeh i držao se zakona, osjećao je da mu ipak nešto nedostaje** – zato i dolazi k Isusu. Isusov odgovor otkriva što netko mora učiniti da bi **ušao u klasu Crkve:**

Matej 19:21: „*Reče mu Isus: 'Ako hoćeš biti savršen, idi, prodaj što imaš i podaj siromasima, i imat ćeš blago na nebu; pa dođi i idi za mnom.'*”

Isus ukazuje da pravi sljedbenik mora biti **spreman odreći se svega što mu je dragocjeno** i svoj život **posvetiti Bogu iznad svega.**

Najveća zapovijed

Isus je to isto poručio farizejima koji su ga pitali koja je najveća zapovijed:

Matej 22:36–40: „*Učitelju, koja je zapovijed najveća u Zakonu? A on mu reče: 'Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom i svim umom svojim. To je najveća i prva zapovijed. Druga je ovoj slična: Ljubi svoga bližnjega kao samoga sebe. O tim dvjema zapovijedima visi sav Zakon i Proroci.'*”

Ovaj proces predanja Bogu naziva se **posvećenje**. To uključuje **odricanje od vlastite volje** i usmjeravanje života prema Božjoj volji. Nastojimo preobraziti svoj karakter, slijedeći Isusov primjer u donošenju odluka koje su Bogu ugodne.

Odazivanje pozivu **nije emocionalna odluka**. Zbog ozbiljnosti obveze, Isus upozorava da treba **najprije izračunati cijenu** (odlučujući da li je to za tebe) predanog života. U **Luki 14:28–33**, koristi dvije usporedbe:

1. Nitko ne gradi kulu, a da ne provjeri ima li dovoljno da je dovrši.
2. Nitko ne ide u rat, a da ne procijeni može li pobijediti s onim što ima. Isus nas uči da svoju odluku **temeljimo na razmišljanju i razumu**, a ne samo na emociji.

Odražavaju li moji izbori i stil života načela učenja? Ili potpomažu svjetovnu požudu i sebične težnje? **Psalam 40:8**: „*Uživam izvršiti volju tvoju, Bože moj!*” Nakon ozbiljnog razmatranja, netko može zaključiti da **nije spreman odgovoriti na poziv**. Nije mudro dati obećanje koje nećemo moći održati. **Mladi bogataš nije bio spreman** odreći se materijalnog života. Izgubio je priliku da postane učenik i primi nebesku nagradu – ali će u **Kraljevstvu** ipak imati priliku **služiti na Zemlji**.

Krštenje je javno svjedočanstvo da smo donijeli ovu odluku posvećenja. No, **posvećenje mora biti prihvaćena od Boga** da bi bila valjana.

Matej 22:14: „*Jer mnogo je zvanih, ali malo izabranih.*”

Ako je mnogo pozvanih, ali malo izabranih – kako netko može znati je li izabran?

- Možemo očekivati da ćemo početi primjećivati promjene u srcu i mislima, koje nas sve više usklađuju s onim što je Bogu ugodno.

- **Jakov 4:6**: „*Ali još veću milost daje; zato kaže: Bog se protivi oholima, a poniznima daje milost.*”

- Ne trebamo očekivati **trenutne i automatske promjene**. Razvoj takvog srca i uma je **životni proces**. Radimo na tome da razvijemo **plod Duha**, kako je opisan u **Galaćanima 5:22–23**.

- **Odgovor na poziv i spremnost na žrtvu** znači da smo **pomireni s Bogom**. Biti pomiren s Bogom znači da više **ne pripadamo svijetu**, već drugoj duhovnoj stvarnosti. **Otkupnina je plaćena za nas**, i sada Bog može djelovati u našem životu kao Otac prema svom djetetu. To je viši način života i velika čast.

- **2. Korinćanima 5:17–18**: „*Stoga, ako je tko u Kristu, nov je stvor; staro je nestalo, novo je došlo! A sve je to od Boga, koji nas je po Kristu pomirio sa sobom i dao nam službu pomirenja.*”

- Ako Bog **prihvati naše posvećenje**, tada smo „**duhom začeti**,” što označava početak **novog duhovnog života** pod vodstvom Svetog Duha – Božje sile i utjecaja. **Imamo sigurnost** da će Bog nadgledati svako naše iskustvo kako bi iz njega proizašlo **najbolje duhovno dobro (Rimljanima 8:28)**.

- Pavao ovaj proces uspoređuje s **utrkom koju treba trčati sa strpljenjem i ustrajnošću**.

- **Hebrejima 12:1**: „*Budući da i mi imamo oko sebe tako veliki oblak svjedoka, odbacimo svaki teret i grijeh koji nas tako lako sapinje i istrajno trčimo utrku koja je pred nama.*”

Koji je treći korak prema tome da netko postane član klase Crkve?

Osoba mora ostati vjerna svojim obvezama prema Bogu – sve do smrti.

- Istinsko kršćanstvo u svojoj je suštini povezano s promjenom. Riječ je o dolasku Bogu kroz Krista kao grešni ljudi. Kršćanstvo doista kaže: „**Dođi takav kakav jesi,**” ali ne i: „**Ostani takav.**”

- **Bog ne zanemaruje grijeh, niti traži izgovore za njega**. Mi se trebamo prilagoditi Božjim pravilima – a ne očekivati da se kršćanstvo prilagodi načinu kako živimo.

- Bog izuzetno cijeni vjeru. Apostol Pavao ovako je opisuje:

- **Hebrejima 11:1**: „*A vjera je jamstvo za ono čemu se nadamo, dokaz za stvarnosti koje ne vidimo.*”

- Pavao također kaže da je **vjera ključna za naš duhovni razvoj** kao potencijalnih članova klase Crkve.

- **2. Korinćanima 5:7**: „*Jer hodimo po vjeri, a ne po gledanju.*”

- Kriterij za ulazak u klasu Crkve jasno je naveden:
- **Otkrivenje 2:10:** „Budi vjeran do smrti i dat ću ti vijenac života.”
- **Nije dovoljno biti pozvan.** Nije dovoljno ni biti izabran. Moramo biti „vjerni do smrti.” To podrazumijeva svakodnevnu borbu s utjecajem svijeta i njegovim užicima, ustrajno ostajući uz Božja pravedna načela.
- **Otkrivenje 17:14:** „...i oni što su s Njim – pozvani su, izabrani i vjerni.”

Tijekom cijelog posvećenog života razvijamo **srce i um koji duboko prepoznaju i ljube Boga i Njegove putove**, toliko da Mu posvećujemo cijelo svoje biće – **iako Ga ne možemo vidjeti ni dotaknuti fizičkim očima**. To je bit vjere.

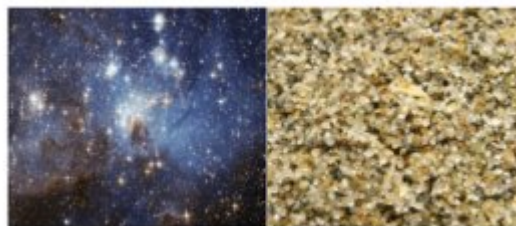
Kolikom će broju ljudi biti dopušteno ući u klasu Crkve?

- Prema biblijskim dokazima, **broj ljudi izabranih za članstvo u klasi Crkve iznosi 144.000.** (Iako knjiga Otkrivenja sadrži mnoge simbole, brojevi su uglavnom doslovni.)
 - **Otkrivenje 14:3:** „I pjevahu pjesmu novu pred prijestoljem i pred četiri bića i pred starješinama; i nitko nije mogao naučiti pjesmu osim **sto četrdeset i četiri tisuće** otkupljenih sa zemlje.”
- Nitko prije Isusa **nije imao ponuđenu nagradu nebeskog poziva**. Nitko nije mogao ući na nebo dok Isus **nije umro, uskrsnuo i uzašao**.
 - **Ivan 3:13:** „Nitko nije uzašao na nebo osim onoga koji je sišao s neba – Sin Čovječji.”
- **Poziv u klasu Crkve traje od Isusove smrti**, dakle već oko **2.000 godina**. Zar brojka od 144.000 ne izgleda mala za tako dugi vremenski period?
 - Ako je ukupan broj izabranih 144.000, **to znači da je kroz 2.000 godina prosječno samo oko 72 osobe godišnje bilo dostojno**. Taj mali broj pokazuje **koliko su visoki Božji standardi** za one koje poziva i bira.
 - Bilo je i razdoblja u povijesti, poput **mračnog srednjeg vijeka**, kada je bilo **vrlo teško odgovoriti Božjem pozivu** zbog općeg nedostatka biblijske istine i poznavanja Boga.
 - **Rimljanima 8:29:** „Jer koje je unaprijed poznao, one je i predodredio da se suobličie slici Sina njegova, da on bude prvorođenac među mnogom braćom.”
- Sam Isus je ovu klasu opisao kao „**malo stado**.”
 - **Luka 12:32** (KJV): „Ne boj se, malo stado, jer je Ocu vašem po volji dati vam Kraljevstvo.”

Biti član klase Crkve nije jedini put do spasenja. Osim Velikog mnoštva (Velike Skupine), ostatak čovječanstva će ipak uživati prekrasnu obnovu (restituciju) do savršenog ljudskog života tijekom Božjeg Kraljevstva i kroz sve buduće vjekove.

◦ **Postanak 22:17–18:** „Zaista ću te blagosloviti, i uvelike umnožiti tvoje potomstvo kao zvijezde na nebu i kao pijesak na morskoj obali; i tvoje će potomstvo osvojiti vrata svojih neprijatelja. U tvom će potomstvu biti blagoslovljeni svi narodi zemlje, jer si poslušao moj glas.”

◦ **Otkrivenje 21:4:** „I otrt će svaku suzu s njihovih očiju; smrti više neće biti, ni tuge, ni jauka, ni boli više neće biti – jer prijašnje uminu.”

„Malo stado služiti će Gospodinu s tolikom radošću da neće znati ni kada prestati.” – Reprint 5413

„Smatram, uistinu, da patnje sadašnjeg vremena nisu dostojne usporedbe sa slavom koja će nam se objaviti.” – **Rimljanima 8:18**

ŠTO ZNAČI BITI SPAŠEN?

Cilj ovog proučavanja: ŠTO znači biti „spašen“? TKO nas spašava? OD ČEGA smo spašeni? Je li sada jedino vrijeme za spasenje? ŠTO je potrebno za spasenje?

Dodatne reference: *Studije Svetog Pisma*, svezak 1, poglavlje 16.

Zašto trebamo biti spašeni?

Postanak 2:16–17: „*Jehova, Bog, zapovjedi čovjeku: 'Sa svakog drveta u vrtu smiješ jesti, ali s drveta spoznaj dobra i zla da nisi jeo! U onaj dan kad s njega okusiš, zacijelo ćeš umrijeti!'*”

Adam i Eva, prvi čovjek i žena, dobili su zapovijed od Boga da ne jedu plod s određenog drveta. Unatoč spoznaji kazne koja ih je čekala, Adam je ipak pojeo plod s tog drveta. (**Postanak 3:6**)

Prema Božjoj pravdi, Adam i njegovi potomci postali su podložni smrti.

- **Postanak 3:17–19** bilježi izricanje Božje presude Adamu.
- Neposlušnost Bogu predstavlja definiciju grijeha.
- **Psalam 51:7 (51:5):** „*Evo, u grijehu sam rođen, u grijehu me začela majka moja.*”

Ovaj stih potvrđuje učenje da su potomci Adama i Eve pod osudom smrti zbog Adamove neposlušnosti. „Bezakonje” i „grijeh” u tom retku odnose se na tu smrtnu osudu. Svaka generacija sama po sebi nema snage osloboditi se te osude.

Iako se današnjim mjerilima i uskim pogledom ideja da ljudi snose posljedice grijeha svojih predaka može činiti grubom ili nepravednom, ipak moramo imati vjeru u Božju pravdu.

- Moramo imati na umu da je Bog bio jasan Adamu – koji je predstavljao cijelo čovječanstvo – o kazni za neposlušnost.
- Moramo se sjetiti da smo Božje stvorenje (**Postanak 1:27**), i da Bog ima pravo činiti što god smatra ispravnim sa svojim stvorenjem.
- Moramo paziti da se ne postavimo u ulogu sudaca Bogu. (**Izaija 55:8–9**)
- Moramo se sjetiti da nam Božja ljubav nudi put izbavljenja od ove kazne.
- **Rimljanima 6:23:** „*Jer plaća za grijeh je smrt, a dar Božji jest život vječni u Kristu Isusu, Gospodinu našem.*”
 - Ovaj redak jasno pokazuje da Bog ne može tolerirati grijeh.
 - Iako čovječanstvo zaslužno nosi kaznu smrti, Božja ljubav je ipak otvorila put spasenja.
 - Spasenje nije nešto što čovjek može zaslužiti; nema ničega što bismo mogli učiniti da ga zaradimo. Ono je besplatan Božji dar – neprocjenjiv i neotplativ.

Što omogućuje naše spasenje?

Isus je čovječanstvu dao **jedini put spasenja** od kazne smrti.

Iako ne možemo savršeno razumjeti Božju pravdu, Biblija nas uči da na čovjekovu kaznu i spasenje gledamo poput jednostavne vage: kao što je Adamova neposlušnost donijela smrtnu kaznu cijelom čovječanstvu – iako nisu svi izravno prekršili Božju zapovijed – tako **Isusova žrtva donosi oslobođenje od smrti cijelom čovječanstvu**, iako nisu sami mogli dati savršene živote kao „otkupninu” za grijeh, budući da su svi ljudi rođeni nesavršeni.

- **1. Korinćanima 15:22:** „*Jer kao što u Adamu svi umiru, tako će i u Kristu svi oživjeti.*”

Isus je sam poučavao da je **on jedini put** kojim se dolazi do Boga i time do spasenja:

• **Ivan 14:6:** „Isus mu reče: *Ja sam put, istina i život. Nitko ne dolazi Ocu osim po meni.*”

Bog je **od početka imao plan spasenja čovječanstva**. Isusova uloga kao Spasitelja od ljudske neposlušnosti bila je najavljena i prije njegova rođenja:

• **Matej 1:21:** „*Rodit će sina i nadjenut ćeš mu ime Isus, jer će on spasiti svoj narod od grijeha njegovih.*” (vidi i **1. Petrova 1:18–21**)

Iako je Isusova žrtva omogućila čovječanstvu spasenje od prvobitne smrtne kazne nastale zbog Adamove neposlušnosti, to ne mijenja činjenicu da Bog nikada ne može niti će ikada odobravati grijeh. Kako bi se spasenje očuvalo, svaka osoba ima – ili će imati – osobnu odgovornost da ostane poslušna Bogu.

Koja su DVA spasenja o kojima govori Biblija?

1. Buduće zemaljsko spasenje

U budućnosti, nakon što čovjek bude potpuno poučen o posljedicama grijeha, svaki će pojedinac trebati donijeti osobnu odluku. Svaki će se morati ili u potpunosti posvetiti poslušnosti Bogu ili ponovno iskusiti posljedice grijeha – smrt. (**Djela apostolska 3:23**)

• **Izaija 35:8–10:** „*I bit će ondje glavna cesta i put, i zvat će se Put svetosti; nečisti njime neće prolaziti, nego će on biti za ove: tî putnici, premda ludi, njime neće lutati. Ondje neće biti lava, niti će nekakva grabežljiva zvijer njime uzlaziti; njih se tamo neće naći, nego će onuda otkupljeni hoditi. I vratit će se iskupljenici GOSPODNJI, i s pjesmom će doći na Sion i s radošću vječnom nad glavama svojim. Obuzet će ih radost i veselje, a žalost i uzdisaji će pobjeći.*”

2. Sadašnje nebesko spasenje

Postoji i mogućnost da se već sada, prije ostatka čovječanstva, **u potpunosti i bez zadržke posveti život Bogu**. To je znatno teži put, budući da većina ljudi još ne razumije značenje posvećenja, a život danas nudi brojne stvari koje odvlače pažnju od Boga.

• **Rimljanima 12:1:** „*Zaklinjem vas stoga, braćo, milosrđem Božjim: prinesite svoja tijela na žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu, kao svoje razumno bogoslužje.*”

Apostol Pavao opisuje potpuno posvećenje kao prinošenje vlastitog života kao žrtve Bogu. **Žrtva** znači dragovoljno odricanje nečega vrlo vrijednog. To znači da dragovoljno posvećujemo ostatak svog života službi i štovanju Boga. Bezuvjetno posvećenje znači da nema izuzetaka u onome što ostavljamo iza sebe u službi Bogu. Nema mjesta razmišljanju: „Ići ću u crkvu nedjeljom, a ostatak tjedna radit ću po svom.” Središnja točka života postaje služenje Bogu.

Pavao naglašava da je njegovo posvećenje **primarni fokus njegova života** – zaboravlja sve prijašnje ciljeve i teži budućnosti u kojoj svakodnevno postaje bliži Bogu.

• **Filipljanima 3:13–14:** „*Braćo, ja ne smatram da sam to već postigao; ali jedno činim: zaboravljajući ono što je iza mene, pružam se za onim što je preda mnom – trčim prema cilju za nagradu nebeskog poziva Božjega u Kristu Isusu.*”

Pavao uspoređuje **svjetovne prioritete i ciljeve** koje moramo ostaviti za sobom s teretom koji nas usporava. Zamislimo da pokušavamo trčati utrku s teškim kamenom u rukama. A sada zamislimo kako trčimo bez tog kamena – sve je lakše. Priljepljenost za zemaljske želje može usporiti naš duhovni napredak. Pavao to naziva:

- **Hebrejima 12:1:** „...odložimo i mi svaki teret i grijeh koji nas tako lako sapliće, i s ustrajnošću trčimo utrku koja nam je pred nama.”

„Pozivamo takve da, dok podižu svoje glave i raduju se znajući da se njihovo izbavljenje približava, odbace svaki teret i prepreku te strpljivo trče utrku koju su započeli. Neka ne gledaju na sebe i svoje neizbježne slabosti i nesavršenosti, znajući da su sve te slabosti u potpunosti pokrivena zaslugama otkupnine koju je dao Krist Isus, naš Gospodin, i da su njihova odricanja i žrtve prihvatljive Bogu – samo po našem Otkupitelju i Gospodinu.” (Svezak 1, str. 346)

Kako se ciljevi i radosti posvećenog života uspoređuju s ciljevima i radostima svjetovnog života?

- **Filipljanima 4:7:** „I mir Božji, koji nadilazi svaki razum, čuvat će vaša srca i vaše misli u Kristu Isusu.”
- Nagrade zemaljskog života uglavnom su neispunjavajuće. Bogati i moćni često su zaokupljeni održavanjem onoga što već imaju ili težnjom da postanu još bogatiji i još moćniji. Rijetko su, ako ikada, uistinu u miru ili zadovoljni u srcu.
- Posvećeni ljudi razumiju da će žrtve koje prinose na kraju koristiti cijelom čovječanstvu. Također znaju da će, dokle god vjerno ispunjavaju svoje zavjete, Bog njihove napore prihvatiti. Ovo znanje donosi **neprocenjiv mir** koji nadilazi sve što svijet može ponuditi ili razumjeti.

Brat Russell opisuje radosti posvećenog života i naglašava da će i tuga i poteškoće **na kraju uroditi mirom i radošću**. Nijedna svjetovna potraga ne može dati to isto obećanje:

„Kada nada čvrsto prigrli izuzetno velika i dragocjena obećanja Božje Riječi, tada radosti niču poput cvijeća u pustinji, oživljene našim suzama – takvi cvjetovi radosti i blagoslova kakve siroti svijet u svom stanju pustoši ne može proizvesti niti zamisliti. I kako naše radosti ovise o našim nadama, one ovise i o našim aktivnostima. Nije dovoljno da nam je dano neko obećanje, i da ga je naša nada prigrllila. Božanskim aranžmanom radost koja se rađa kroz usađene nade i očekivanja mora se hraniti molitvom i aktivnošću u Gospodinovoj službi.” (Svezak 6, str. 678–679)

S vremenom će **posvećen život** promijeniti čovjekov karakter tako da sve više odražava savršeni primjer Isusa Krista. Osobine poput iskrenosti, suosjećanja, brige i ljubavi rastu s vremenom, dok sebične i grešne sklonosti postupno slabe i nestaju.

„Ako se ozbiljno posvetiš Riječi Božjoj i primiš njezine istine u dobro, pošteno i posvećeno srce, to će u tebi roditi toliku ljubav prema Bogu i Njegovom naumu, i toliku želju da objavljuješ radosnu vijest, da će ona postati sveprožimajuća tema tvog života; i to te neće samo u duhu odvojiti od svijeta i mnogih nominalnih kršćana, nego će te od njih potpuno odvojiti.” (Svezak 1, str. 347)

Postoji li konačna nagrada za vjernost zavjetima posvećenog života?

Iako je istina da je živjeti posvećenim životom sada teže nego što će to biti čovječanstvu u budućnosti, nagrada za vjerno održavanje posvećenih zavjeta **daleko je veća nego što to naš sadašnji um može shvatiti**.

Bog je božansko biće. Iako ne razumijemo u potpunosti što to znači, znamo da **Bog ne može umrijeti** – On je besmrtn. Znamo da Bog poznaje tajne stvaranja i unutarnje zakone cijelog svemira.

Također znamo da je, nakon što je Isus pokazao poslušnost Bogu ispunivši vlastite zavjete posvećenja, **bio uzdignut na razinu božanske prirode**, neovisno o bilo kojem izvoru života. Nagrada za one koji uspješno održe svoje zavjete posvećenja jest **postojanje uz Isusa kao božanska bića**.

- **1. Ivanova 3:2:** „*Ljubljeni, sada smo djeca Božja, a još se nije očitovalo što ćemo biti. Znamo da ćemo, kad se on očituje, biti poput njega, jer ćemo ga vidjeti kao što jest.*”

„Djeca Božja” su oni koji sada žive u potpunoj posvećenosti. Oni će biti „poput” Isusa – znači, uzdignuti na božansku razinu poput Njega.

- **2. Petrova 1:4:** „*Po njima nam je darovao dragocjena i prevelika obećanja, da po njima postanete dionici božanske prirode, izbjegavši pokvarenost koja je u svijetu zbog požude.*”

„Pokvarenost u svijetu” odnosi se na sve svjetovne težnje koje se odbacuju i zaboravljaju tijekom oblikovanja posvećenog srca i uma. Ovaj redak jamči da će takvi postati dionicima božanske prirode.

- **Otkrivenje 20:6:** „*Blažen je i svet onaj koji ima udio u prvome uskrsnuću; nad njima druga smrt nema vlasti, nego će biti svećenici Božji i Kristovi i kraljevat će s njime tisuću godina.*”

„Prvo uskrsnuće” je uskrsnuće onih koji posvećuju svoj sadašnji život Bogu. Oni će uskrsnuti u svoju božansku nagradu **prije općeg uskrsnuća ostatka čovječanstva**. Poput Boga i Isusa, njihova božanska priroda čini smrt **zauvijek nemogućom**. Nakon uskrsnuća, kraljevat će s Isusom tijekom Kraljevstva i pomagati ostatku čovječanstva da dođe u punu, posvećenu skladnost s Bogom tijekom tisuću godina.

Ako je posvećenje tako teško, kako mogu očekivati da ću uspjeti?

U svijetu ne postoje savršena jamstva za bilo što u životu. Sve važno čemu ljudi teže zahtijeva **rad, predanost, disciplinu i žrtvu**. Život posvećen Bogu nije iznimka. No, za razliku od mnogih zemaljskih ciljeva, nismo sami u svom posvećenom napredovanju. Bog osobno – sveznajući i svemoćni – **potpuno je na našoj strani**. Isus, naš savršeni Učitelj, koji je prošao kroz iste vrste kušnji kao i mi (Hebrejima 4:15), također će nam pomoći da budemo uspješni.

Posvećenje je proces, a ne trenutna promjena.

- **1. Korinćanima 9:25–27:** „*Svaki natjecatelj uzdržava se od svega – oni da dobiju vijenac raspadljiv, a mi neraspadljiv. Ja dakle trčim ne kao bez cilja, borim se ne kao da udaram u prazno. Nego mučim svoje tijelo i podvrgavam ga da, ne bih kako, propovijedajući drugima, sam bio odbačen.*”

Apostol Pavao uspoređuje posvećeni život s **pripremanjem za utrku**. Nitko ne može razumno očekivati da će ući u utrku i pobijediti, a da se prethodno nije pripremao. Training zahtijeva **vrijeme i disciplinu**. Tijekom pripreme dolazi do **padova i ozljeda**. Postoje žrtve – natjecatelji se odriču svog vremena za vježbanje. Odriču se hrane koju žele, u korist **strog discipline**. S vremenom oblikuju um i tijelo da budu sposobni prijeći ciljnu liniju. Pavao nas podsjeća da, premda su posvećenje i potiskivanje stare naravi izazovni, **pozvani smo uložiti trud** – baš kao sportaš u „igrama.”

- **2. Petrova 1:10:** „Zato, braćo, još više se potrudite da učvrstite svoj poziv i izabranje; jer čineći to nećete nikada posrnuti.”

Ne očekuje se da ćemo **trenutno biti preobraženi** – ni u mislima ni u djelima – tako da odmah odbacimo sve druge prioritete i posvetimo se samo Bogu. Ali od nas se očekuje da **svoje snage uložimo u proces razvijanja posvećenog srca i uma**. Iako ćemo ponekad pasti, od nas se traži da damo sve od sebe u svojem posvećenju. Dokle god to činimo, **nećemo posrnuti do potpune propasti**.

Mnoga biblijska ohrabrenja za one koji odluče živjeti posvećenim životom

Milost kao pomoć

- **Hebrejima 4:16:** „Pristupimo dakle smjelo prijestolju milosti da primimo milosrđe i nađemo milost za pomoć u pravi čas.”

Možemo se bojati da ćemo, bez obzira koliko se trudili, u nekom trenutku ipak podbaciti u vjernosti svojim zavjetima posvećenja. Bog od nas očekuje da budemo vjerni u nastojanju da preoblikujemo svoja srca i umove i da napredujemo s vremenom. Međutim, svi koji su se posvetili Bogu posrnuli su u nekom trenutku. **Imamo jamstvo da ćemo primiti milosrđe kad padnemo i milost koja nam pomaže kad nas iskušenje potakne da prekršimo svoje zavjete**. Na tu milost i milosrđe možemo pristupiti s pouzdanjem.

Nema potrebe za strahom

- **Luka 12:32:** „Ne boj se, stado malo! Jer vašem je Ocu bilo milo dati vam Kraljevstvo.”

Isus osobno uvjerava svoje posvećene sljedbenike da nema razloga za strah. Sam Bog nas je pozvao. Što je snažnije u našim srcima – **naše povjerenje u Boga ili naša sumnja u sebe?**

Isus će se zauzimati za nas

- **1. Ivanova 2:1:** „Dječice moja, ovo vam pišem da ne sagriješite. Ako tko i sagriješi, zagovornika imamo kod Oca – Isusa Krista, Pravednika.”

Zagovornik je onaj koji zastupa drugoga radi postizanja povoljnog ishoda. **Isus osobno zastupa kod Boga one koji marljivo rade na održavanju svojih zavjeta posvećenja**, ali ponekad ne uspiju doseći savršeni standard.

Brat Russell daje ohrabrenje onima koji razmišljaju o posvećenom životu:

„Oni koji mogu prigrliti ova dragocjena obećanja i koji imaju želju raditi u vinogradu imaju snažan dokaz da su začeti od duha; jer ljudski um, čak i kad je opravdan, nije sposoban shvatiti duboke stvari koje je Bog pripremio samo za one koji su se posvetili i bili prihvaćeni. (1. Korinćanima 2:6–16) A Gospodin je previše pun ljubavi i pravednosti da bi u srcima dopustio nade koje se nikada ne mogu ostvariti. Biti začeti od duha, po Riječi istine, podrazumijeva konačno rođenje u duhovno stanje – osim ako osoba ne dokaže da je nedostojna – nevjerna. 'Ne odbacujte, dakle, svoje pouzdanje, koje ima veliku nagradu.'” (Svezak 3, str. 222–223)

- Ako se **dvoumiš je li te Bog stvarno pozvao**, sama činjenica da prepoznaješ Njegov poziv i razumiješ Njegov naum daje ti dokaz da jest.
- **Bog razumije žrtvu koju posvećenje zahtijeva** i teškoće kroz koje moramo proći kako bismo dokazali vjernost svojim zavjetima. No također nas uvjerava da je **prepun milosrđa da bi pozvao ikoga za koga u svojoj savršenoj mudrosti zna da ne bi mogao uspjeti**.

U Sažetku

Zbog Adamove neposlušnosti Božjoj zapovijedi, Adam i svi njegovi potomci pali su pod **kaznu smrti**. Upravo je Adamova neposlušnost razlog zašto ljudi i danas umiru. **Isus je, žrtvujući svoj savršeni ljudski život, osigurao jedini put spasenja** od te smrtne kazne. Kao što je zbog grijeha jednoga čovjeka cijelo čovječanstvo došlo pod osudu smrti, tako je **zahvaljujući žrtvi jednoga čovjeka cijelom čovječanstvu pružena prilika za izbavljenje**. Svaki pojedinac ima – ili će imati – **osobnu odgovornost** da prihvati ponuđeni put spasenja.

Bez obzira radi li se o prošlosti, sadašnjosti ili budućnosti, Bog ne može – i nikada neće – odobravati grijeh. **Griješ uvijek nosi kaznu smrti**. Da bi se iskoristio put spasenja koji je otvorio Isus, svi moraju **u potpunosti posvetiti svoja srca i umove Bogu**. U budućnosti će cijelo čovječanstvo dobiti tu priliku, nakon razdoblja **ponovne pouke i obnove**. Međutim, **oni koji sada izaberu posvetiti svoj život Bogu** imaju pred sobom **veličanstvenu nagradu, veću nego što je naš um u stanju u potpunosti shvatiti – dar božanske prirode**. Put posvećenja nije lagan. Zahtijeva punu pažnju, predanost i disciplinu. No, **onima koji iskreno i ustrajno teže posvećenom životu ponuđene su mnoge radosti** koje nadoknađuju boli i žrtve. Ponuđena im je **potpora i milost samoga Boga, te zagovor Isusa Krista**, koji nam pomažu kad ne uspijemo u potpunosti ispuniti svoje zavjete. Put može biti uzak, a ostati na njemu može zahtijevati **vjeru bez opipljivih dokaza – ali ishod je zajamčen od samoga Boga**.

„Tko god dođe u dodir s istinom i prepozna njezinu narav, time preuzima odgovornost prema njoj. Ona mora biti ili prihvaćena i po njoj se mora djelovati, ili odbačena i prezrena. Zanemarivanje ne oslobađa od odgovornosti. Ako je sami prihvatimo, tada imamo i odgovornost PREMA NJOJ, jer je namijenjena SVIM članovima domaćinstva vjere; i svatko tko je primi postaje njezin dužnik, i, ako je vjeran upravitelj, mora je dijeliti s ostalim članovima Božje obitelji. Neka vaše svjetlo svijetli! Ako ponovno postane tama, kako velika će biti ta tama! dignite svjetlo! Podignite stijeg narodima!” (Svezak 1, str. 349)

DODATNI IZVORI

- Epizode podcasta **Christian Questions (CQ)**: christianquestions.com
- Knjižice: chicagobible.org/bible-bookstore

Str.	Tema	Podcast epizode (CQ)	Literatura (Knjižice/Knjige)
3	Zašto Bog dopušta zlo?	#882	• <i>Zašto Bog dopušta zlo</i>
7	Otkupnina za sve	#1285, 1086, 1030, 786	
13	Sjeme žene	#1287, 1253, 1006	
19	Tri puta	#1174, 1175, 1231	
25	Gospodinov povratak	#1185, 1194	• <i>Doći ću ponovno</i>
31	Trojstvo		• <i>Kada je Isus postao Bog</i> (R. E. Rubenstein) • <i>Otac, Sin i Duh Sveti</i> • <i>Doktrina o Kristu</i> • <i>Gospodin, Bog naš, Gospodin je jedan</i>
37	Istina o paklu	#1021, 1024, 1027	• <i>Istina o paklu</i> • <i>Gdje su mrtvi?</i> • <i>Kako proučavati Bibliju da ima smisla</i>
45	Ljudska duša	#1227, 1228, 1201, 1206	• <i>Što je duša?</i>

Str.	Tema	Podcast epizode (CQ)	Literatura (Knjižice/Knjige)
53	Žetve u Bibliji	#1312, 1302, 1006, 1237	
59	Proučavanje biblijske kronologije		
65	Proročanstvo o sedamdeset tjedana		
69	Vremena pogana		
73	Peto univerzalno kraljevstvo	#1285, 1030, 786	
79	Šator sastanka	#1099	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bilješke o Šatoru sastanka (A. Frey)</i> • <i>Izraelski Šator sastanka</i>
85	Lekcije o molitvi	#1294, 1295	• <i>Kako Bog odgovara na molitvu</i>
91	Kristova crkva	#1300, 1254, 1248, 1193	
97	Što znači biti spašen?		• <i>Što bi svatko trebao znati o spasenju</i>

NAJOPSEŽNIJA SERIJA PRIRUČNIKA ZA
PROUČAVANJE BIBLIJE KOJA JE DANAS DOSTUPNA

STUDIJE SVETOG PISMA

UDRUŽENI ISTRAŽIVAČI BIBLIJE
Kneza Branimira 18
44010 Sisak
www.istrzivaciBiblijeuHrvatskoj.com
095-375-5619